

308598

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

VOL. 2

జనవరి 1915 నం॥ అక్టోబరు నెల 23 వ తేది శనివారము

No 175

సంపుటము. ౨.

రాక్షసనామ సంవత్సర ఆశ్వయుజ బహుళ కృత్తిక ౧౭౫

సంచిక ౧౭౫

మోటారుబండ్లు నడుచుచున్నవి.

ఈనెల 10-వ తేదీనుండి ప్రతిరోజు ఉదయం 7 గంటలకు కాకినాడనుండి బయలుదేరి కోటిపల్లికి 9½ గంటలకు చేరును. తిరిగి అక్కడ 10 గంటలకు బయలుదేరి 12½ గంటలకు కాకినాడచేరును. మిగిలి 1-కి కాకినాడనుండి కోటిపల్లికి రు. 1—2—0 చార్జీ వసూలు చేయబడును. ఇతర సమాచారము కోరుకురారు అరజాబాస్తేజి స్టాంపుగాని రిఫ్టయికార్డుగాని సంపియడల జనాబులు పొందగలరు. జనులయొక్క రాకపోకలను అనుసరించి ఎక్కువ రహదారి వచ్చేయెడల ఎక్కువ బండ్లు నడుపుటకు ఏర్పాటు చేయబడును. మిగిలి 1-కి 10 పానుల తూనికలను సాయన చార్జీ లేకుండ తీసికొని బోబడును. ఆదనముగానుండి సామానులకు ప్రతి 5 పానులనుగాని అంతకుకంటే ఎక్కువ చార్జీ చేయబడును.

The English Motor transit Company.
Automobile Engineers
Proprietor, A. SUBBARAYADU
COCANADA.

గాంధర్వ ప్లాటు హార్నియములు

హిందూస్థాని కర్ణాటక కీర్తనలు తగినట్లుగా ప్రత్యేకముగా రాయబడినవి.

1 నెం. ప్లాటు రూ. 80-0-0
2 నెం. గారంటీ 2 నెం. ప్లాటు రూ. 20-0-0 2 నెం. గారంటీ. వై హార్నియములు తప్పకరములు కానియెడల 10 రోజులలోపుగా రిటరక్ చేయవచ్చును. మావద్ద రు. 17-ల మొదలు ఆనేకయితర హార్నియములుగలవు. ఉపాధ్యాయులు లేకనే స్వయముగా హార్నియం వాయించ నేర్చుకొనుటకు తగిన గ్రంథమునం దిప్పుడు శ్రీమాన్ బళ్లారికృష్ణమా చార్యులచారి నాటకపాటలు సహజలవు. విశేషముగా ఖర్చునయన్న విగాన ఆలస్యముచేసి మోసపోవడు. నెల 2 రూపాయల మాత్రమే. రోజుకు, సింగరు, రానీ, సన్, హంబరు, బ్రయింపు నైకలన్ని కావలసినవారు మాకు వ్రాయును.

మద్రాసు స్టోరీ సప్లయింగ్ ఏజెన్సీ, 15 బ్రాడ్వే, మద్రాసు

Amritanjan

Best Indian Pain Balm.

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు వరదామృతము

చక్కని డబ్బీతో బాహు సీసా 1-కి నెల 0.8-0.

తలనొప్పులమాన్యుగ్గు, బాహుపుబొట్ట పోగొట్టును పార్శ్వపునొప్పుల నొప్పి, పొట్టునొప్పి, పొట్టునొప్పి, వనమూలిక, ముత్యములను

తయారుచేయుటకు మంచిమందు.

ప్రతిఇంటనుండగలిగిన చాకలైజ్ వైక్యులములను మావద్దక గలిగియున్నాము.

అమృతాంజనం డిపో, 10, ఛేరిబొడ్డు, బొంబాయి 7, తయారుచేయుటకు వరదామృతము.

శ్రీ కృష్ణకర్ణామృతశ్లోకములు సంపూర్ణముగా గలిగిన

5 ఉభయపక్షముల పాటలుగల 10 అం. గీతఫలకములు.

డి. శ్రీనివాసాచార్య వారివలన పాడబడినవి.

ఒక్కొక్కటి రు. 3

{ 12-12401 శృంగారశ్లోకములు
2-12402 హే. లోకా శృంగార

రాగమాలిక

"

{ 12-12406 నమామి-నారామణ
12-12407 శ్రీరసాగర-తరమ్

రాగమాలిక

{ 12-12398 యుక్త-తె-యస్య-నగర
12-12399 నాథాధర్మణ

"

"

12-12404 ఆహ్లా-యాభ్యాసన
12-12405 మదన-పరిహర-స్థితిమ్

{ 2-12400 కరచరణ
12-12403 హే-గోపాలక-హేకృపా

కాంభోజి

రాగమాలిక

మాయొక్క ధరలపట్టిక కొరకు వ్రాయుడు.

స్పెన్సరు అండు కంపెనీ లిమిటెడ్, మద్రాసు.

Sole Distributors for Southern India & Hyderabad

Spencer & co. Ltd., Madras.

అందమైన 1916 క్యాలండరు.

ముద్దులొలికెడి మోహనాంగి సౌందర్యము, లావణ్యము, ముగ్ధత్వమురమ్యముగ లిఖింపబడినవి.
దినంబునెల 31 వ తేదీ తొలుత నొకసారిగ నామగూర్చుకొనుటకు చూడవలయు గొప్పవారలకు
క్యాలండరు ఉచితముగ బంపబడును.

పోస్టుఖర్చులకై అణచివేసి పంపవలయును.

ఇతరులకు వి. పి. ఖర్చులతో 0-4-0; 12-కి వి. పి. ఖర్చులతో రూ. 1-12-0.

అమృతాంజనము నొప్పులకు సిద్ధామృతము.

చక్కని డబ్బీతో రూ. 0-8-0; డబ్బీ 1-కి రూ. 5-4-0.

తామర తైలము

డబ్బీ 1-కి 0-4-0.

పండ్ల పొడి

డబ్బీ 1-కి 0-2-0.

మోహినీ తైలము

సీసా 1-కి 0-12-0.

పోస్టు ఖర్చులు ప్రత్యేకము. అనేక చోట్లలో విక్రయింపబడును.

అమృతాంజనము డిపో,

109 ఫ్రేరి రోడ్డు, బొంబాయి.

6 తంబుకెట్టిపేథి, మద్రాసు.

కా యధ్యక్షులన క్యాలండరుకొద్దీ పత్రము ముద్రింపబడుచున్నది. దరఖాస్తులను వెంటనే పంపుకొనిన
యాభావము గలదు.

ఆకాశ విమానములు.

వీనిని గుఱించి యిదివఱకు కేవలము తెలుగులో వ్రాసి
యుండలేదు. ఈ గ్రంథముయొద్ద విమానముల నిర్మాణము,
ఆవి ఆకాశమున సంచరించుటయు, వీనిలోని భేదములు చక్కగా
వివరింపబడినవి. విమానముల పటములు చాలకలవు. రూ. 0-8-0

గౌతమ బుద్ధుడు.

ఇందు గులభి కైలిలో బుద్ధుని చిత్రిత్ర మంతయు వచన
రూపమున మిగుల రసవంతముగా వ్రాయబడినది. బుద్ధుని
పటములు గలవు. 0-4-0

పాలపర్తి రామమూర్తిగారు.

టీచరు-మిషను కాలేజి, గుంటూరు.

ఆదిపచ్చికాన లేక జున్ను

తులం 1-కి రూ. 3-4-0

కస్తూరి

తులం 1-కి రూ. 30-0-0

కుంకుమ పువ్వు తులం 1-కి రూ. 2-0-0

గోళాంజనము తులం 1-కి రూ. 7-0-0

రసభస్మము తులం 1-కి రూ. 0-10-0

మోహినీ తైలము

5 తులముల నూనె సీసా 1-కి రూ. 0-12-0.

అమృతాంజనము డిపో, 7, తంబుకెట్టిపేథి, మద్రాసు.

మద్రాసు నస్యము.

రూ. అ. రూ. అ.
మేలైన చచ్చాగు నువాననకల్లం నెట్టబడ్డది 0-4-0
నకల్లం కేసు 1-కి 0-12-0 డిబ్బో డబ్బీ బుద్ధు 2-0-0
వీకే (తులములు 120) 8-4 తాంబూలముల నువానన
చచ్చాగులకు మాత్రం 8-0 పాగాకు టిక్ 1-కి 0-4-0
అరవీకే అంబరికి 1-10 డిబ్బో డబ్బీ టిక్ 2-8-0
వి. పి. ఖర్చులు ప్రత్యేకము. క్యాలంటరు ఉచితము.

యశ. శ్రీనివాసయ్య కంపెనీ,

తపాలపెట్టె నెం 188 రు, మద్రాసు.

త్రికాలదర్శన అద్దము

మీకు భూతభవిష్యద్గర్త మానముల నెరుంగ
కోరికగలదేని మాకు వ్రాయండి. త్రికాలఫలము
లరయ నిది యొక్కటియే నూర్గము. ఈ అద్దము
మునకయి యోగ్యతాపత్రిములు మాకు వచ్చి
యున్నవి. శ్రీలు, పురుషులు, బిడ్డలు దీనియందు
సన్నుకముగల వారందరు వారి యూహలను,
తత్ఫలితములను దెలిసికొనగలరు. దూరదేశముల
నున్న మీ బంధువుల స్నేహితుల యోగక్షేమ
ములు, యుద్ధసమాచారములు, వర్తకమున లాభ
నష్టములు, వస్తువుల ధరలు, పరిత్యాఫలితములు,
ఉద్యోగము మొదలగు ప్రశ్నలకు మా యద్దము
తృప్తికరముగ జవాబు ఇచ్చును.

నెట్ట చక్కని సీసా అద్దము 6 0 0
సీసా అద్దము 6 9
సామాన్య అద్దము 2 9 0

ఉత్తరములు ఆంగ్లేయభాషలో వ్రాయవలెను.

ఆపాభాయి వాగ్భీజీ ఫతల్,

కరంసాద్. ఆనందమార్గముగా, కైరాట్లా

Ashabhai Vagbhijee Patel, Karamsad.
Via Anand Kaira District.

శ్రీమదాంధ్ర బ్రహ్మాండ పురాణము

[వ ద్య కా వ్య ము.]

వ్యాసమహర్షి విరచితములగు పదునెనిమిది పురాణము
లలో నిదియొకటి. ప్రపంచమెట్లు పుట్టిందో ఏయేకము
యల నెట్టి పరిణామముల బొందిందో మనుజులస్థితి మొదల
నెట్లుండో ములభేదములేకలిగి ధర్మము లెప్పుడెట్లు మార్పు
నొందో ఆచారవ్యవహారము లెట్లుమాత్రో ఈ మొదలగు
విషయము లెన్నియో యందు గుప్తముగ వివరింపబడియున్నవి.
వరకురామచరిత్రము, శకరచక్రవర్తి మొదలగువారి చరిత్రము
లిందు జక్కగ నర్థితములు. ఇక్కాలపువారు బుద్ధిబలముచే
బ్రహ్మచరీతిగతులు ముండెట్లుండెనని యూహించి సేరపఱచి
విషయము లిందనేకములు వివరింపబడియున్నవి. గొప్పవారి
గ్రంథమునై మంచియభిప్రాయము నిచ్చియున్నాడు. కైమిగుల
గులభము. మంచికాగితములనై ముద్రింపబడి నిందు క్యాలం
డ్రైండుచేయించబడియున్నది. 900 పుటలు రూ. 4-0-0 అత్యు
త్తమప్రతి 5-0-0 కర్పణ తే. తే. వలయువారి చిత్రసాహిత్య
వ్రాయవచ్చును.

(4-12-14) జనమంచి శేషాద్రిశర్మ,
తెలుగుపండితుడు. మున్సిపల్ పబ్లికేషన్సు, కడప.

తామర తైలము

డబ్బీ 1-కి రూ. 0-4-0, 12-కి రూ. 2-10-0

ఈతైలమును ఒక సారివాడిన నుఖపడగలరు. దీనిని
రాచిన మంటయుండదు. చర్మము నలుపెక్కదు.
అమృతాంజనముడిపో 6, తంబుకెట్టిపేథి, మద్రాసు.

విలము.

నల్లూరుజిల్లాలో నున్న కలిచేడు గ్రామమునందలి
అశ్రకపుగనలు.

శ్రీ చెన్నపురి దొరతనమువారి యుత్తరపులప్రకార
మీదిగువ చేవాలుచేసిననేను చెన్నపురి హైకోర్టు
లో అఫీషియలు అసైనిగారిక చేరీయొద్ద ఈదిగువ
లాటులను 28-10-1915-వతేదీని సాయంకాలము
4 గంటలకు హెచ్చుపాట పాడినవారికి ఏలము
వేసెదను.

1. నాలుకు రు 17000 లు చొప్పున అద్దె
యిచ్చుకొనుటకును దొరతనమువారికి పన్నుల
సన్నిటిని గూడ ఆయనే ఇచ్చుకొనుటకును వ్యర్తు
వర్సరచుకొని జర్మనీలోని హెంబర్గు వాస్తవ్యులగు
హెచ్. ఏ. బ్రాంటుగారికి 2-11-1910-వ తేదీని
వెంకటగిరి దీనిగృహ ధృక్కర్తయగు వెంకటగిరి
రాజాగారు 5 సంవత్సరములకు కలిచేడుగ్రామము
కవులు ఇచ్చిరి. ఆకవులు వాయిదాలో శేషించిన
కాలము పనిచేయుటకు ఆగనులు మరల ఏలము
వేయబడును. 2-11-1915 వరకును పన్నులన్నియు
నిదివరకే చెల్లించబడినవి. 29-10-1912 లో జరి
గిన ఖరారునామాప్రకారము అదే వరతులమీద
2-11-1915-వ తేదీ మొదలు మరి 5 సంవత్సర
ముల క్రామము మరల కవులు కియ్యబడును.
అచటనున్న కట్టడములు, ఇండ్లసామగ్రిలు, పని
మాట్లు, యంత్రసామగ్రిలు, పనికిరాని అశ్రకపు
గుట్టలును గూడ ఏలముపాడినవా. వేయగును.

కలిచేడుగనుల యొద్దనున్న ఎల్క్విక్కుమరలు
మున్నగు సామగ్రిలు.

1. 36 హెచ్. పి. టాంగి ఆయులు ఇంజనలు.
2. 22 కే. డబ్ల్యూ. సిమెన్సు 500 వాల్టు
డ్రైవమోలు.

3. ఎల్క్విక్ సీటీ హాలింగు 20 హెచ్. పి.
మోటార్సును కంట్లోలర్సును కలవి.

4. సీమెన్సు రీజర్వోటర్స్ ఎల్క్విక్ సీటీ పంపుల
జతలు 65 అడుగులలోతునుండి గంటకు 110-0
గాలనుల చొప్పున నాగునవి.

5. చిల్లరతీగలు రాగితీగలు స్విచ్చిగేరు ఇన్ను
లేటర్లు మార్చిలు స్విచ్చిబోర్డు.

వివరములు పూర్తిగా తెలియగోరువారును
పత్రములను చూడగోరువారును అఫీషియలు
ఎసైనిగారి కచేరీకి వచ్చిన చూడగలరు.

ఇందులకు ఏలముపాట పాడగోరువారు చెన్న
పురి గనులనిబంధనలప్రకార మర్హులని చెన్నపురి
దొరతనము వారియొద్ద నుండియు కవులు పుచ్చు
కొనుటకు తగిన రని వెంకటగిరి మహారాజాగారి
యొద్ద నుండియును సర్టిఫికేట్లు తీసుకొని రావలెను.

ఎఫ్. హెచ్. విల్సను

ఈసయలు ఫక్కు కంట్లోలరు
అఫీషియలు అసైనికీససు

హైకోర్టు మదరాసు.
15-10-1915.

షణ్ముగం నస్యము

70 సంవత్సరములుగా ప్రఖ్యాతి జెందబడి
లోక ప్రసిద్ధిబడినది.

12 తులములు 0-9-0 అణాలు.

24 ,, 1-0-0 రూపాయ.

ఆర్. కే. పరిమళనస్యము 3 phiala 12 అణాలు

బాక్సు నెం. 140 (య) మదరాసు

ఆంధ్ర బాలికా జాతీయ యోగవ్యాయామ

క్రీడాపాత్రలు.

ప్రథమ సమావేశము : విజయనగరము.

భారతవర్షములో నీ సమావేశము మొదటిది. ఈ సమావేశమున గంజాము, విశాఖ పట్టణ మండలములనుండి, ప్రభుత్వ బాలికా పాఠశాలలో జరుపుకొనుచున్న విద్యార్థినుల నేతలు వచ్చియుండిరి. బరంపురమునుండి 7 మంది చిత్రపురమునుండి 11 మంది విజయనగరమునుండి 11 మంది.

కార్యక్రమము.

16-10-15 సాయంత్రము బాలీయ గీతములతో బరంపుర, చిత్రపురములనుండి వచ్చిన బాలికల నెదుర్కొనుటకు, విజయనగరమునుండి ప్రభుత్వ పాఠశాలలోని విద్యార్థినులు 80 మంది వెళ్లి, వారిని కడిగి బ్రవేశ పెట్టిరి.

17 వ తేదీ యథావాస్తవము 1 గం. మొ॥ 1-30 వరకు బాలీయ గీతములు; ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షురాలగు శ్రీమతి ఓరుగంటి అదిలక్ష్మమ్మగారి స్వాగతోపహ్వాసము. 1-30 మొ॥ 2-30 వఱకు అగ్రాసాధిపురాలగు శ్రీమతి నక్కలంక వెంకటసుర్య రామజోగమ్మ (పిడిసీబి ప్రాప్రెట్రిక్సు) గారి యోగవ్యాయామ శాస్త్రోపహ్వాసము. (ఇది సురియోగవో ప్రకటింపబడినది) 3-30 మొ 2-30 వఱకు ఆంధ్రబాలికల యోగవ్యాయామోపహ్వాసములు; 3-30 మొ॥ 4-30 వఱకు వివిధ బాలికల పంచెపు కోటాటలు. 4-30 మొ॥ 5-30 వరకు బాలికా మణుల పంచెపు నుండాటలు. 5-30 మొ 6 వరకు ప్రతిస్థాపకులగు బుజును రామజోగరావుగారు శ్రీయోగ వ్యాయామోపహ్వాసములను గురించి ముగ్ధురాలికి తప్పక ప్రతి యోగధారా మణియు నిర్వచనముగా శరీరవ్యాయామ శాస్త్రోపహ్వాసముగా వడయోగినిది, మనశ్శరీరము లభివృద్ధికాని గట్టిగానుడివిరి. మరియు, కట్టి సమావేశములు ప్రతి సం॥ము నాంధ్రదేశములో ప్రతిఃసూరను జరపుచు, శ్రీబాలికా వేళము, సైర్యము, కార్యము పట్టుదల మొదలగు శక్తి లభివృద్ధియగునట్లు చేసినగాని, దేశమున్నతస్థితికిరావనికూడ నొక్కినక్కాణించిరి.

బహుమానములు

శ్రీమతి నక్కలంక వెంకటసుర్యరామజోగమ్మగారు, నుండాటలో నుత్తీర్ణులైన బరంపురపు బాలికా పాఠశాల విద్యార్థినుల కొక పెద్దపెండిగిన్నెను బహుమానము చేసిరి. ఈ బాలికలు ౬ నుండ్లతో విజయనగర చిత్రపుర, బాలికల నోడించిరి. తరువాత బుజును రామజోగరావుగారు చిత్రపుర బాలికలకు కోటాటలో జయమొందినందుకు 2 స్వర్ణపతకములును, పెండిగిన్నెయు, బహుమాన మొనగి, వారి నాశీర్వాదించిరి. ఈ బాలికాసంఘమునకు కప్తాన గొల్లపూడి సుభద్రమ్మ యొక బంగారుపతకమును సభ్యవారాములు యొక చిన్న బంగారు పతకమును, బహుమానము పొందిరి. ఈయనలో నీ బాలికలొక్కసారైన నోడిపోలేదు.

విడువల లవనోదాత్తులు శ్రీమతి ఓరుగంటి యోగవ్యాయామ నిర్వహ్యముగా జరిపిన బుజును రామజోగరావుగారితోను ప్రశంసాపాత్రులు.

ప్రథమ సమావేశపు తీర్మానములు.

- 1. బాలీయ యోగ వ్యాయామ వాస్త్ర రహస్యముల ననుసరించి ప్రతి ఆంధ్రవనితయు నడవవలె, ఆయురారోగ్యములు అభివృద్ధికావు. కాన, నిర్బంధ యోగ వ్యాయామము ఆంధ్ర దేశములో నుండి తీరగలవని యీ సభ వారు తీర్మానించుచున్నారు.
- 2. అనవసరమైన నగలు ధరించి, శరీర రోగ్యమునకు భంగము గల్గించుటచే, నాగరకత చెడి, భవిష్యత్తునందు లకు భంగముగలుగును గాన, ఎట్టి భూషణములను ధరించుటచే శరీరరోగ్యము చెడవో అట్టి నగలును మాత్రమే ధరింపవలెనని యీ సభవారు తీర్మానించుచున్నారు.
- 3. బాలీయోగ్యమైన జిన్నులు ధరించుట, భారతవర్షములోని వివిధములగు తెగలవారి యలవాట్లప్రకారము ఉడుపులు ధరించుటచే బాలీయత దేశభక్తి మొదలగునవి నశించి స్వబాలిక భంగము కలిగి అది అనానుకమై నశించునుగాన, మన ఆంధ్రదేశములో మనప్రార్థనలు ధరించు దుస్తును తప్పక ధరించుచు, పరులదుస్తులనుమాని ఆంధ్రమాతకు నన్నె పెట్టగల యునని యీ సభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

4. ప్రతి ఆంధ్రవనితయు గృహములో తనపిల్లలకు నిర్బంధముగా బాలీయ గీతములు, భారతవర్షమున వన్నెకెక్కిన మహానీలమొక్కయు, వీరమాతల యొక్కయు చరిత్రములను నేర్పనగాని దేశభక్తియును, కార్యమును అలవాటు పడవనియు పాఠశాలకు పొదగిన బాలికలకుమాత్రమే ఈగీతములు చరిత్రములను నేర్పనలెనియు ఈ సభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

5. ఆంధ్రబాలీయ వ్యాయామ క్రీడా పాత్రలు ప్రతి సంవత్సరము నాంధ్ర దేశములో అన్నిచోట్లను శాశ్వతముగా జరుగుటకు గాను తగిన యేర్పాట్లు ధన మూలముగా చేయుటకు శాశ్వతపుచందా దారులను పోషకలను, ఏర్పరచగల యునని, ఈ సభవారు తీర్మానించుచున్నారు. అనగా ఈ క్రీడా పాత్రలు చేయుటకై యొక కార్యనిర్వాహకసంఘము ఉండవలెనని ఈ సభవారు తీర్మానము చేయుచున్నారు.

6 మహావాస్తవి దేశములో, బ్రాహ్మణ శ్రీలుకు, ఘోరరము, సౌ రాష్ట్రము, మొదలగుదేశములలోని శ్రీజను ఒక విధమున పాదరత్న లుపయోగపరచుచున్నారు. మన ఆంధ్రదేశములో నేకాలమునాడో యీ యలవాటు పోయి మనబాలిక అమిత కష్టములు, సుభదించుచున్నది కాబట్టి, ఈ నడుమకూడ మన కనుగుణ్యముగు పాదరత్న లుపయోగించుచు మన కష్టములను వాపుకొని వచ్చునని ఈ సభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

శ్రీయోగ వ్యాయామము

[వక్కలంక వేంకట సూర్యరామ జోగమ్మగారు]

సృష్టి అంతటలోను మనుష్యులు అగ్రజును. మనుష్యుడు అనగా శ్రీపురుషులు ఉభయము. ఉభయము మనుష్య శబ్దవాయులే. శరీరబలమును బుద్ధిబలమును అభివృద్ధి పొందుటకు ప్రయత్నించుటలో శ్రీపురుషు లిరువురు సహనమైన హస్తకలరు. విహికాముష్మికములు సాధించుటకు శరీరబలము బుద్ధిబలముకూడ కావలెను. ఆరెండు బలములును సమానముగా అభివృద్ధి పొందిననే తప్ప విహికాముష్మికములు లభింపనేరవు. శరీరము శరీరబలము కలిగి బుద్ధిబలము లేనిచో ప్రపంచ సంబంధమున గొప్పసంగతుల నశేకము గృహింపనేరము. బుద్ధిబలము కలిగి శరీరబలము లేనిచో శరీరసంబంధమున యేకార్యమును సాధింపలేదు. “శరీరమాద్యంబులు” అను రీతిని శరీరబలము లేనిచో బుద్ధిబలముకూడ తగ్గిపోవును. మన శరీరములు రెండును సమానముగా అభివృద్ధి పొందిననే పూర్ణమున ఫలితమును పొందగలుగుదుము. కాన శ్రీపురుషు లిరువురు శరీరబుద్ధి బలములను సాధించుటకు ప్రయత్నించి తగిన ఫలితమును పొందవలసి యుండును.

పురుషులు ఈ సాధనములను పొందుచుండగా శ్రీల కెందుకని ప్రశ్నింపవచ్చును. ప్రపంచకాభివృద్ధికి శ్రీపురుషు లిరువురు నేకశరీరపాత్రములుగా నున్నారు. గమక సగమ శరీరము బలహీనమును రెండవభాగము బలము కలిగినదైవచో ఆ శరీరమెంత అనవయోగమై యుండునో అటులే శ్రీపురుషులలో నొకరు అభివృద్ధి పొందుచుండి రెండవభాగము దానికి విరుద్ధముగా నున్నయెడల ప్రపంచమునకు పూర్ణమున అభివృద్ధి కలుగనేరదు.

శ్రీ బాలీయోగకూడ పౌరాణిక కాలముందును ఆధునిక కాలముందును అట్టి వీరవీరము మహాత్ముర్రాండ్రు ఉండిరా లేరాయని యోచింతము. పూర్వము దశనిధుని భార్యయగు శేకయ రాజా పుత్రి యుద్ధములో తన పెనిమిటికి సహాయము చేసి వరములను పొందినట్లున శ్రీ కృష్ణుని భార్య సత్యభామవరకా నుక ఇభతో సహాయపడినట్లును ఇంక నెట్టి పెన్నియో పురాణములవల్ల మనకు ప్రతీతమగుచున్నది.

మహాన కొన్ని సంవత్సరములక్రిందటకూడ గాత్ర సంఘాత అహల్యాబాయి మొదలగు వీర వనితలొట్టు తెలియవచ్చుచున్నది. ఇటువంటి శ్రీలకు ఆస్పదమయిన ప్రదేశము మన ఆర్యావర్తమేకదా అట్టి యంశములో నానాటికి శరీర బుద్ధి బలములు తగ్గి శరీరము మాధప్రాయలగుటకు కారణము నూహింప జాలము. ప్రస్తుతము ఇతర దేశము లందు శ్రీలు పురుషులతో పాలు చగువుకొనుట వ్యాయామ రహస్యములు తెలిసికొనుట యుద్ధముచేయుట మొదలగు కార్యముల నభ్యసించుచు శరీర బుద్ధి బలముల నభివృద్ధి చేసికొనుచు న్నారు. మనదేశములో అక్కడక్కడ మహానీలులు కొందరు శ్రీల విద్యాభివృద్ధికొరకు బాలికాపాఠశాలలు స్థాపించినప్పటికి శరీరరోగ్యమునకు ప్రధాన భూమిమైన పండి

గాలియు శరీర వ్యాయామమును లేకపోవుటవల్ల శ్రీల శరీర బలము నానాటికి కృశించి వారు బలహీనులగుచున్నారు. కనుక “తైళవే ఆభ్యస్త విద్యానా” అనురీతిని చిన్నప్పడు ఆభ్యసించినవిద్యగాని శరీరబలముగాని అభివృద్ధిపొందును. కను ఏకార్యమున నుత్సాహముగో కూడిన కష్టముగా తోచదు. కాబట్టి “బాలికా క్రీడావ్యాయామ” మను పేరుతో నీబాలికాసంఘమును ఏకత్ర సమావేశపరచి పోల్కవ్యాయామచేయుచు స్వప్రయోజనము లేనప్పటికి ఆంధ్రబాలికలయొక్క అభివృద్ధిముఖ్య ప్రయోజనముగా కొరుచున్నటువంటి యాభోపేశరు బులను రామజోగరావుగారికి మనమందరము కృతజ్ఞులమై యుండవలెను. వారిసమద్యమునకునో దొడ్డి మన మన బాలికలయొక్క ఆరోగ్యాభివృద్ధికి కారణములగు వారియేర్పాట్లను అనుసరింతురని తలచుచు నింతటితో ముగించుచున్నదానను.

బ్రాహ్మణవిజయవర్ధంతి:— బొంబాయిలో ఈనెల 12 వ తేదీని ఈవర్ధంతి సందర్భమున పతాకము లెత్తబడినది. నాకలమిదను దొరతనమువారి కార్యాలయముల మీద ను వర్తకాలయముల మీదనుగూడ పతాకములనెత్తిరి.

నోటీసు

తిరుమల తిరుపతి వక్తరా దేవస్థానములలో 1915 సంవత్సరం వ్రాల్చె ఆగష్టు ౫ పెప్టెంబరు నెలలో రాబడిన బంగారు వక్తరాలు ఈదిగువ కనిపివాటిని యీ అక్టోబరు నెల 25 తేదీ పగలు 11 ఘంటలకు తిరుపతిలో దేవస్థానముఖజానావద్ద వేలం చేయబడును. వేలములో సవాలుచేయ కొరు వారు దేవస్థానము కచ్చేరిలో ముందుగా రూపాయల 100-0-0 సంచకారము కట్టి సవాలుచేయవలసినది.

సుమారు మొత్తం.

- 1. బంగారు (ధహతు కులాలు 30 వంతున) కులాలు 1180-10-0
- 2. బంగారువాణ్యములు (ఒకలాటు) 18 రకములు
- 3. పెండి (ధహతు 1000 కులముల వంతున) కులాలు 7240-0-0
- 4. పెండివాణ్యము (ఒకలాటుగా) 11 రకములు.
- 5. హాతీరూపాయలు (రెండులాటుగా) రూపాయలు 10,428-12-0
- 6. తేగడరూపాయలు (ధహతు 1000-0-0 వంతున) రూపాయలు 7000-0-0
- 7. తేగడ పయసాలు(ఒకలాటుగా)రూపాయలు 570-0-0
- 8. తామ్రము (ఒకలాటుగా) 900 కేర్లు.
- 9. వస్త్రాణ్యములు
- 10. జింకెలపై ాలు.

విచారణకర్తలవారు.

కొనదగిన వార్షికసంచిక.

స్వస్వరు కంపెనీవారి క్రిసయను వార్షికసంచి- 1899 పేజీలుగలది 25-11-15 వ తేదీనాటికి సిద్ధమగును. వెల రు (0-3-0) ఎనిమిది అణాలు మాత్రమే. ఈసంచికలు చెన్నపురి మకాముగొడ్డులోనున్న స్వస్వరు కంపెనీలోను ఇతర చోట్లనున్న వారి కంపెనీలలోను వారపు స్తకముల డిపోలలోను హిగిన్ బాదము కంపెనీలోను కూడ దొరుకును.

మీరు ఈప్రథములకు అడ్వాక్సు పోటీ దారలలో చేరదలచినచో రసుమేమియను లేదు. 8 అణాల తపాలబిళ్లలు పంపిన చాలును మీకు పుస్తకము టపాలచార్జి అక్కర లేకుండగనే పంపబడును. 25-11-15 వ తేదీకి సిద్ధమగును,

అందరును దీనిమాటయే చెప్పుకొనుచున్నారు. స్వస్వరుకంపెనీ వారి వార్షికసంచిక 25-11-15 వ తేదీకి సిద్ధమగును. వెల 8 అణాలు మాత్రమే. టపాలుబిళ్లలు పంపవలెను. దీనిని ముఖ్యముగా కొనుము.

సాంఘిక రాజ్యముల యుద్ధబలము.

యుద్ధమును నిజమైన ప్రకారముగా కొనసాగించు కొనుటకు ఏదేని యుద్ధమునకైనను నాలుగు యాభ్యుధానములు అవసరములుగా యున్నవి. అవి:—1. శిక్షణమునులకు ప్రావీణ్యము; 2. అసంఖ్యములగు సైన్యములను సమన్వయము; 3. విలయమునకు ఆహార పదార్థ సమకర్త; 4. సకల విధములకు వ్యయములకు సరిపోవు ధనసమృద్ధి ప్రస్తుతమున యూరప్రభుత్వము సంయుక్తములను మహాసాంఘికమును నందిమిడియున్న సాంఘిక రాజ్యములయలయు ఈవర్తకవిధానములందును నెటులున్నదో మరలించినచో యుద్ధవ్యర్థకములను కొంతవరకు ప్రతిక్షించిన వారగుదురు.

1912 సం. జనవరి లెక్కల ప్రకారము జర్మను సామ్రాజ్యములో 18-45 వయస్సుల మధ్యవయసుగలవారు యువకులు 128 లక్షలమంది యున్నట్లు తెలుచున్నది. వీరిలో మగవారిలో 65 లక్షలమంది నగనా సైనిక సేవకులు నూటికి పాతిక వరకు నుండవచ్చునని యూహించవలసియున్నది. ఒక జర్మనునిలేకరి యొప్పించినట్లు, మిగిలిన బలము 10,240,000 మందిలోను 30 లక్షలమంది శిక్షణమును లభియుచును. ఫ్రెంచియుగి కాములు జర్మనుల పురుషులను మొత్తముగా 10 లక్షలవల మించవట్లు లెక్కచేసినారు. నితరపు వ్యాపారములలో ఆ గా పోలికలు గలను, మొత్తముగాను, పరిశ్రమలలోను పనిచేయుచుండు దాదాపు 50,00,000 మందినై మొత్తపు సంఖ్యలోనుండి తీసివేయగా, యుద్ధసంఘటనల పోరాడకపోరాడక 35 లక్షలమంది మగవారి సమృద్ధియున్నది. వీరిలో సగముభాగమును (అనగా దాదాపు 48 లక్షలమందిని) ఆరంభములోనే యుద్ధములందును బంపివేసిరి. తర్వాత 1914 డిసెంబరు ఆఖరువరకు వారు (జర్మనులు) బాంధవ వ్యయము 13 లక్షలవల మిక్కిలమునకును లెక్కపెట్టినది. తరువాత ఆరు నెలలలోగా (అనగా 1915 జూలై నెలలోగా) జర్మనులు 14 లక్షల క్రొత్తవైద్యులను యుద్ధసంఘటనల వైద్యమునకు తీర్చి. వీరుగారి ఇంకను 8 లక్షల మంది శిక్షణకును బంపించుచును. క్రొత్తగావేసిన వైద్యులు జేరుచుండ, ఈ మధ్యకాలములో హతులయిన వారిసంఖ్య 17 లక్షలమంది. తుదకు నిపుడు జర్మనుల వత్తును 32 లక్షలమంది యుద్ధములందును, 8 లక్షలమంది శిక్షణ కాలంలోను మొత్తము 40 లక్షలమంది వైద్యులు వారి సమృద్ధియున్నట్లు తెలుచున్నది. ఇంకా ఇంకను సైనికసేవకు బియ్యవలసవారి సంఖ్య 25 లక్షలవల మించదు చుండు నిరూపింపవచ్చును.

ఆస్ట్రీయా. హంగరీ లకు మొట్టమొదట 9 లక్షల వైద్యులనుగో పోరాటము గాంధించిరి. అప్పటికి వారికి 21 లక్షలమంది శిక్షణ మునులను సైన్యము నిలకడలోనుండి. కాలుక్రమమున ఈ నిలకడలనుండి మును మునుగాగింపబడినది. అందుచేత అప్పటికింకను సైనికసేవకు వరుసుచేత నిష్క్రమింపును సైనికసేవకు తీరవట్టివారు 45 లక్షలమంది వీరిలో 5 లక్షలమంది ఆంగ్లేయదేశములకు గణతేయులవలనబడినారు. మిగిలిన 40 లక్షలలోను మొన్నటి జూలై లోపుగా 25 లక్షలమంది శిక్షణ పొందుచు యుద్ధసంఘటనల బంపించిరి. అనగా మిన్నను జూలైవరకు ఆస్ట్రీయా-హంగరీ రాజ్యము మొత్తముగా 55 లక్షల వైద్యులను వినియోగపరచెను. ౫ వ సంవత్సరము సంగ్రామములో వీరికి దాదాపు 25 లక్షలవరకు వైద్యుల వ్యయమునని లెక్కపెట్టినది.

యుద్ధసందర్భమున సాంఘికపక్షము లొందుచుండు సైనికసేవలను మొత్తము లెక్కలు కొంత సందిగ్ధముగో హుమని యుండును. ఎరకి వారు సైనికసేవలను దామగొనుచు పరుల వ్యయములను కొంతవరకు జెప్పించుచును. ఇందుకు జర్మనుల ప్రగతియులే సాక్షి. నిష్క్రమింపబడిన వారిలో హంగరీవల దలచితిమో, కొన్ని నిర్దిష్ట సాంఘికము లీనియము తేలగలవు. ఫ్రెంచివారు మొన్నటి జూలైవరకు 30 లక్షల మంది వైద్యులను మునుగాగించినారు. 4 లక్షలమంది చనిపోయినట్లును, 7 లక్షలమంది గాయపడినట్లును, 5 లక్షలమంది పలాయించుచు లే పోయినట్లును మొత్తముగా 14 లక్షలవరకు సైనికమును కలిగియున్న లెక్కలనున్నవని జెప్పచున్నది. అనగా నూటికి 55 వంతున వ్యయము చేసింది. ఇనబ్రిటీషుల లెక్కలలో 5 లక్షల వైద్యులుగా 829-895 మంది హతులయిరి. ఈ లెక్కల ప్రకారము కూడ నూటికి దాదాపు 60 మంది వ్యయము కనవచ్చుచున్నది.

మనవారలకంటెను, ఫ్రెంచివారికంటెను జర్మనులు వరుసుకు మగ వారికి. అందుచేత వారికి వ్యయము లింతకంటె అధికము యుండవలయును. జర్మనులలో హాలు ఆస్ట్రీయులను కూడ సమానముగా నష్టపడి యుండవలయును. ఈ ప్రకారము సంగతి సందర్భములను వాలోచించగా జర్మనులవ్యయము నెలకు 26,000 వంతున తేలుచున్నది. ఆస్ట్రీయులలోను మునుగాగించబడిన 55 లక్షలకు 25 లక్షలు హతులయియున్నట్లు తేలివది. మిగిలిన 30 లక్షల గాక ఆస్ట్రీయా హంగరీ కలిగి కలిగి 15 లక్షలమంది సైనికసేవకు వదిలించుచు వరుసుజేరిన వారుండును. అనగా జర్మనీకి 55 లక్షల నిలకడను, ఆస్ట్రీయాకు 45 లక్షల నిలకడను నున్నట్లు తెలుచున్నది. ఈ మాత్రపులముతో జర్మనీ 10-10 నెలలకంటెను, ఆస్ట్రీయా 7-8 నెలలకంటెను నెక్కువకాలము పోరాడకాలవని స్పష్టపడుచున్నది.

సైనికబలమునకు దోడు చేయుచున్నది సమకర్త, ఆహార పదార్థ సమృద్ధి మొదలగు విషయములుగూడ యాహార బలమును నిష్కలముచున్నది. ఇటీవల జర్మనురాజ్యము తన వాణిజ్యవ్యాపారములను ఎంతవరకు బెంచుకొనినను, మొత్తముగా వ్యవసాయక ప్రాముఖ్యమును కదలలేదు. నూటికి 20 మంది యిప్పటికిని వ్యవసాయక కృషివలననే జీవనము జేయుచున్నారని 10-12 సం. జనాభా లెక్కల ప్రకారము 10-12 లక్షలమంది జర్మనులు వ్యవసాయక కృషి చేయించుచుండెను. మన బ్రిటీషు ద్వీపములలో 10 లక్షలు వ్యావసాయక కృషి చేయించుచుండిరి. జర్మనీ వీరిని 10-12 లక్షల మొదలగు యెకరములలోను 20-25 లక్షల యెకరములు అందుకనుగో నున్నది. మనబ్రిటీషు ద్వీపముల విస్తీర్ణము 771 యెకరములలో 459 యెకరములు మాత్రమే అమరకములలో నున్నవి. దీనినిబట్టి వ్యవసాయము జర్మనీకి సెంతవరకు మో సమృద్ధిమగుచున్నది. యుద్ధసందర్భమున దాదాపు 20 లక్షలమంది జర్మనులు వ్యవసాయమును వదిలి సైనికసేవకు గడంగవలసిన వారైరి. జర్మనీలో 1913 సం. ప్రభుత్వము భాగ్యవంతులైనదని చెప్పవచ్చును. కాని 1914 సం. ప్రభుత్వమునా న్యాయకంటెను హింసయున్నట్లును చరణకములనున్నవి. ఆహార పదార్థములను దిగుమతియును తగ్గుచున్నవి; ఇతర దేశములనుండి వాణిజ్యకాపుటచే యుద్ధమును నిరాటంకముగా జనుగునట్లును వారికి సైన్యము చాలవచ్చును.

దేశముయొక్క ధనసమృద్ధిని నిష్కలములకు వాణిజ్యవ్యాపారములను, ప్రజలభాగ్యమును ఆధారములై యున్నది యుద్ధమునకు బూర్వము జర్మనీకి సాంఘిక రాజ్యములతో 4749 లక్షల సవరణల వ్యాపారము జనుచుండెడిది. ఇదియుగా మునుపును నూన్యమైనది వైగా తటస్థ రాజ్యములతో నిడివరకు జేయుచుండిన వ్యాపారములో 8883 లక్షల సవరణల వ్యాపారము లిగి పోయినది అనగా మొత్తముగా 7883 లక్షల సవరణల వ్యాపారమును జర్మనీ కోల్పోయినది. దేశ వ్యాపారములను లగు గంటలమంద, దేశమునకు 1,000,000,000 సవరణలకు మై నది. ఇంతటి నష్టములతో గడించిన దేశముగా:- 70 నెలలవరకు మొత్త రాజ్యమును వశపరచు కొంటిమియు, 10000 మహిమలను 10000 శత్రువులను బహిరించుమియు, 10 లక్షల సైనికములను చేబట్టితిమియు, 10 లక్షలమంది మిత్రుల డలి వైద్యమును నిర్దించితిమియు శత్రుపక్షములకు జెప్పగోచున్నాను. అదంతయు నిజమే యుచుండెను. అట్లు అనుకొనినను, వారికి కలిగిన వ్యయమును వాటితి మా వారికి కలిగిన వ్యయమును కొనుచున్నది భయమున వ్యయమై యెక్కువగా సమృద్ధిమగును. వారికింతవరకు 57 లక్షలమంది హతులయిరి; 10 లక్షల చదరపుమైళ్ల విస్తీర్ణముల అధినివేశ రాజ్యములను వాలోగొన్నాము; తమసమగ్ర వ్యాపారములను నశించెను. ఇంతటి నష్టములను జర్మను ప్రజలు కోషిల్లు మున్నగునవి అత్యవసరముగాయి. ఇంకొక శతకాలములో జర్మను నిరంకుశాధికారము కానింప బడుననుటకు నింతకంటె నెక్కువకు నిదర్శనము అనవచ్చును. వారు తమవ్యయములను దాచిపుట్టి, యెంతటి పొగలుగులాడినను, కాలచక్రము నిజసిద్ధి బయల్పెట్టి స్వయంకృత రాధాదేవమునకు దగిన పాతమును శత్రువులకు తప్పక వచ్చుచెప్పులను.

పండిత సమావేశము-ఏలూరు

[స్వకీయోపవిలేఖకుని యొద్దనుండి]
భూవ్యక్తి శ్రీవాళు వీధి నాటకమును ప్రచురించి నందునకు మంత్రిపెన్ గడ మార్గముండేములు గారి పంపిణీ కోర్కె 2౯౨, ౨౯౩ నెక్షకుల ప్రకారము క్రిమినలుకేసు

తేదీ యిప్పుడు ఏలూరు నలు మేజిస్ట్రేటు గారోద్దేశా విచారణలో నున్నది. ఈ కేసులో సాక్షులమిచ్చుటకు గాను ఈ పట్టణమునకు రావుబహద్దరు కందుకూరి వీరేశలింగము పంతులు గారు జేదము వెంకటరావు శాస్త్రిగారు చెళ్లపిళ్ల వేంకట శాస్త్రిగారు పురాణమండ మల్లయ్యశాస్త్రిగారు ఆగొండి వ్యాసమూర్తి శాస్త్రిగారు సాగుగంటి లక్ష్మీనరసింహారావు గారు నంబూరి తిరునారాయణస్వామిగారు వేమూరి కీర్తి గారు శాస్త్రిగారు కూచి నరసింహముగారు వచ్చియుండిరి. 10-10-10 గే తేదీ రావుబహద్దరు కందుకూరి వీరేశలింగము పంతులుగారికి స్వాగత మొనరుటకు ఒకసభ గానింపబడినది.

గొప్ప పండిత సముదాయము చేసినందున పురజనులు వానినిగొంపించి వారినినిగ గురూహాలులై 10-10-10 గే తేదీ సాయంత్రము పురమందిరమున నొక పెద్ద సభచేసి ఇట్టి గొప్పసభ యిదివర కెప్పుడు నీపురమున జనుకలేదనుట అతిశయోక్తి కాదు. హాల్ క్రిక్కిరిసి గోయింది. జేదము వెంకట రావుశాస్త్రి గారి గాని సవాధిపత్యము మూచించి. “ఆంధ్ర ప్రభుత్వ ప్రభుత్వము” అను విషయమును గురించి ఆగొండి వ్యాసమూర్తి శాస్త్రిగారు గుర్తుపెట్టిరి. ఆ విషయమును గురించియే తరువాత పురాణమండ మల్లయ్య శాస్త్రిగారు ప్రభుత్వముల చుట్టి సంగ్రహముగా దెలుపుచు నుపన్యసించిరి. అటుతరువాత చెళ్లపిళ్ల వేంకటశాస్త్రిగారు ప్రభుత్వముల విషయములలో కొన్ని అంశములను గురించి చర్చించుచు యుక్తియుక్తముగా మాట్లాడి సభ్యులను తృప్తిపరచిరి. ఈ పురమునకు వచ్చియున్న పండితులనున్నా విన్నంగాలు వేంకటరావుశాస్త్రిగారు కొన్ని పద్యములపాఠాని సభలో చదివిరి. కడవల ఆగొంపవాధిపతిగారు నుండు జరిగిన యువవ్యాసముల నొక మహావృక్షముగో పోల్చి వ్యాసమూర్తి శాస్త్రిగారు దానికి వేసినపెంచినయు, మల్లయ్యశాస్త్రిగారు ఆకులను కాళులను ఏర్పరిచినయు, వెంకటశాస్త్రిగారు ఫలములు కా యించి సభ్యుల కిచ్చినయు చెప్పి సభకు ముగింపజేసిరి.

ఆంజనేయశ్రీయు. — బాల్గడకకుండియు భక్తిభావ మైరాగ్యములు పులముగా కలిగి సుసాగుభుక్తుల కొల్లక జాతిభేదములను అవస్థాభేదములను పాటింపక, సర్వమానవులను, సోకర గామముగా జామయ అత్యంత క్షీరల సోగములను నివారణచేయుచు నిరంతరము ఈశ్వరధ్యానమునందును మానవసేవయును కాలముగడుపు మహాసభాపురుషులవలె ఆంజనేయవారు బెజవాడ పురమందు సర్వధూత దయా శుభ్ర సవాగ్ధి పోషణమును నొకసమాజము స్థాపించి మాంసాహారమును వ్యధిపానము మొదలగు ముభ్యాసములను పోగొట్టుటకును సాధ్యమగునట్లు ఆహారము, భూతదయ దైవభక్తి పరమై వర్తన మొదలగు వారి నెల్లదేవ్యాపంపచే యుటకును బూతు కొని స్వాగ్ధి త్యాగపులై క్రిస్తీతా గామాంజనేయాల యును, దాని వెనుక కుంటినుండి మొదలగు వికలాంకులకొంప ఒకవృహమును దేవాలయమునెరుట భక్తభక్తులు భజనచేసి గురుకు (ప్రార్థన) మొదలగు దాచెంతనే అత్యంత క్షీరల చికిత్సకు పొందుటకును ఇతర గామములనుండి సోగవారణచేసి గురుకుకు వచ్చుబాటసారులకొరకు ఒకవృహమును దానికి ముయొక్క ప్రక్క భర్తయుగా బీదబాంబరకు ప్రాధమికవిధ్యను ఏలయు సంతకకు చేతిపరులను నేర్పు పాఠశాలను కలిగి యుండునట్లు శ్రీయాంజనేయశ్రీయును అనుపేరుతో నొకయాశ్రమమును కట్టించుటకు పూనుకొనియున్నాడు. శ్రీకృష్ణాచారి కొటయ్య అదిసారాయణ, వాసుద్యు, గామకృష్ణయ్యగారు బెజవాడలోని ఫారెస్టుకులవారుగా 1800 గజలుల స్థలమును ఈయాశ్రమము నిమిత్తము దానముచేసియున్నారు. ఆస్థలమందు పూర్వపు నలుజడ్డిటి. కృష్ణస్వామిగారును గారు సదర ఆశ్రమ నిర్వాహమునకై 10-10-10 గే తేదీ శంఖుస్థాపనచేసియున్నారు. ఈసందర్భమున రావుబహద్దరు తాదాకి వెంకటనర సయ్యపంతులుగారి మాధిపత్యము క్రింద బెజవాడ కలాలయములో 10-10-10 గే తేదీ పురజనులసభయొకటి జరిగి యుద్దేశ్యములను నెరవేర్చుటకు గార్యనిర్వాహక సంఘముక టి యేర్పాటుచేయబడినది. ప్రముఖుల నేకులు సభ్యులుగానుండుటకు సమ్మతించినారు. కొందరు పోలవారపారిణులు తదాశ్రమములో కొన్ని గజలును మరియొక పోలవారపారిణులు భజనములను తామెస్వంతముగా కట్టించియున్నవని వాదానము చేసియున్నారు. కొందరు భక్తులు ద్రవ్యమును చందాలు చేసియున్నారు. ముత్తైల జమిందారుగారు శ్రీరామమందిరమునకై వెయ్యిరూపాయలు వాదానముచేసి విరువందలను దయ చేయించినారు. ఆంధ్రప్రతిభాధిపతి కాశీనాథుని నాగేశ్వరాపురముగారు భాండాగారమున తమ ఆంధ్రదైవకవిత్రీకను చిత్తముగ దయచేయుచున్నారు. ఈ యువ్యమును కొన్ని డేల రూపాయలతో గాని కొనసాగునదికాదు. అని యొకానొకరు వాదించుచున్నారు.

ఉత్తర ఆంధ్రాటుమండల

సభా సమావేశము

(వేలూరు)

అధ్యక్షులు ఎస్. శ్రీనివాసయ్యంగారి యువ శ్రావణము:-

శ్రీమత అధ్యక్షాగారి తమకు అభ్యుత్తర నోసంగి గారనించిన యుత్తర ఆంధ్రాటుపాఠశాల కృతజ్ఞతా పూర్వక సందేశముల నాచరించుచు, ముఖ్యము యూరప్రముఖమును గూర్చి ప్రకటింపిరి.

“యూరప్రముఖమును నీహారాకలములన వింత కరమ నభ్యుత్తరమునకు నుండి కలంబుల న్ని యు దృష్టి కలుగుచు మున్నవి. ఒకవైపున బ్రిటిషు సామ్రాజ్యములు ఇదివరకెన్నడును సుప్రసిద్ధి పొందిన విధమున ప్రపంచమున కంత కంటె తేట తెల్లముగా నున్నవనుచుండ మతియొక నయపున బ్రిటిషు సామ్రాజ్యములందు పొందు చేకూర్చును నిర్దిష్టముగా విడితపముచున్నది. బ్రిటిషు సామ్రాజ్యమునకు మర దేశములకు సుస్థిరబలమును చూట ఆమోదింపబడినది ఏకరంగస్థలమును బ్రిటిషును భూమియును భుజమున భుజము చేర్చి పోరిపోరాటములు ఉభయభాతముల మృదయములను సన్నిహితపరచినవి. ఇట్టి భావజ్యోతిషములన నోసకూడవలయు లాభ మేమి? ఆస్తియునుగాని చెప్పినట్లు, తదేకపతాక మహిమను ననుభవించు బ్రిటిషులతోబాటు తామును సరిసమానులమను నేకీభావము భాగ్యశీలుల మనములకు నచ్చలేదుమరయును. ఆ త్యగారము, స్వాతంత్ర్యము లను చెందు మరమావధులకు తెట్టి నది పేరైన ఇంగ్లాండుదేశముతో నింతకాలముగా సాంగత్యము చేసి, మనము చేర్చుకొనితిమి తొందర సాటులేని సక్రమములను నభివృద్ధి కొరకు భాగ్యత వహించి పౌర సత్త్వ విధుక్రమలను సయుక్తముగా నాచరించుట దృఢబుద్ధిగడించిన వారమైతిమి. యుద్ధానంతరమున నుత్తర సరిహద్దుల అభివృద్ధి రాజ్యరసాలనాపద్ధతుల ననుకరించు ప్రజాపితమను నట్టిదియు నువార భావ ప్రేరేపకులనైతిమి నను పరిపాలనా విధానము మనదేశ మునందు తెలకొల్పబడునది మనమునకు మేకచిత్తులయి యెదురు చూచుచున్నాము. ఏ వాద కారణము కానను రాజ్యాంగ చర్యలన్నటి ప్రాసేపుచుట యత్యవసర మేయును. అయినను సమయము కచ్చితపును మన యాశయములను కోరికలను ఆసంగి పరచుచు, దెలియనరుటకు ఈ లాపు గనె ప్రజాపితముల హత్రించి తద్విషయముల ప్రజాభిప్రాయముల కొరకేరింపవలసి యున్నది. సుకమరింపవలసిన విషయములు మూడుగలవు: ౧ భావనాస్థాన సభలు అధికార అవధికానిభేదములకు వోటియ్యక, పూర్తి ప్రజాప్రతినిధులతోనే కూడి కార్య నిర్వాహక సభలు ఈ ప్రజాస్వామి నిర్వహణలనుండి వియమింపవలసినవి; ౨. ఈ కార్య నిర్వాహక సభలలో సమములందీ తత్కాల కాలం దగ భారతీయ సభ్యులుండవలయు; ౩. వలయు నిబంధనలను నేర్పరచియొక కోకాధికము భావనాస్థాన సభ్యుల పరము చేయవలయును. ఇటీవల మొదలైన ప్రభుత్వ గాత్రైర్విడియాలా నిచ్చిన గంభీరపర్యామములందు ప్రాప్తించిన రాష్ట్రీయ స్వాతంత్ర్యాదర్శము క్రైరజలామలకునుకుటలు నీ ఆశయప్రయ మునకు సభిగాని లియ్యకొనవలసి యుండును.

* * *

స్థానిక సంస్థల విధుక్రమలను నిర్వచించుచు స్థానిక స్వపరిపాలనా చట్ట తిని నిర్మాణించును, ఇండియా ప్రభుత్వమునా రిటివల ప్రచురపరచిన తీర్మాన ప్రకటనకు కొంతకాల భంగ భారణములయినది. నేకము నందంతటను స్వపరిపాలనా విధుక్రమలను అట్లు చేరవలయు అటు లంతటను ఒకమానిగనె యుండును పరిపాలన కారణములు నూతనావధులను, నూతనోజ్జీవములను ఆకరము కానె రదనము చేర్చినవారు సమంజసములుగా కనుకదవు. స్థానిక స్వపరిపాలనా విధుక్రమలతో మాదిరిగ నియుండక, వివిధస్థలములందు నివిధముల చేయవలసిన స్థానిక స్వపరిపాలనా తంత్రీ చట్టాన్ని తెలుసుకొనవలసివచ్చును. ఆరేకలను స్థానిక సంస్థలను చూచుచు, ప్రజాప్రతినిధులు ఎన్నుబడి యున్నంతటను గడంగులొచ్చినవి గానిమహిమ విజ్ఞానము చాలవలయు తెల్లములొచ్చినవి అనత్యములను అసంభవములను అనుచున్నవి. మనదేశము సంఘములలో అధికా

నియమిత సభ్యులుండుట శ్రీయస్కరమను మాట కల్ప ప్రబాహుళినిధ్యమును అధికార నియామకమును స్వతహాగా ఆనోద్యమ నిరోధకములయి యున్నవి. ఒకటియున్నచోట చెందవది కల్పితము. మనదేశము సంఘములకు అధికారము ఆధ్యక్షులుగా నెన్నుకొనబడవచ్చు నను మాట చెల్లినమాట. స్థానిక సంస్థలను విధులనుచేయ వలయునట్టి యవసరమున జిల్లాబోర్డులకు తాలూకాబోర్డులకు అధికారాధ్యక్షులుండవచ్చు ననుట యెంతమాత్రమును అభివృద్ధి సూచకము కానేరదు. కావున మన దేశము స్వపరిపాలనా ప్రజలకభిచరిగలిగించ దలచుకొనిన యెడల వారలకు కార్యజ్ఞానమును మోటులను నెక్కడున నొసంగుట సుభావ్యమగును.

* * *

గానిమహిమచూపిల యభివృద్ధికి, స్థానిక సంస్థల యభివృద్ధికి ముఖ్యకారణముగ విద్యావిషయమున్నటి కంటె వెలకబడి, యంతరము తత్సందర్భపు సమస్యలు సుధర్మింపబడకుండుట యెంతయు కోవలయును. మన విశ్వవిద్యాలయములలో విజ్ఞుల అయిన స్నాతకులచే నెన్నుకొనబడిన ౧౦ సభ్యులు, కాస్త్రీ సంఘములవారిచే నెన్నుకొనబడిన ౧౦ సభ్యులుండవచ్చు, ౨౦ సభ్యులను చాన్సిలరుగారితోనె యెన్నుకొన బడుచున్నాడు. ఈ కద్దరి బోయి, విద్యా విషయము నభివృద్ధి చేయుకొని పని చేయవలసిన వారల ప్రతినిధులు విశ్వవిద్యాలయ సంఘములలో నుండునట్లు వీళ్లు కలుగజేయవలయును. ఇంతియేగాక అధికారులచే నేర్పరచవలసిన పాఠశాలలో బుచ్చేయుచుండు సాధారణము నిధిగతుల వాగుపరచు నిమిత్తము ఒక అధికార సంఘమేర్పరచుటయు ఆ యాధార్యులకు జీతములును, ఉపకార జీతములును సక్రమముగా నొసంగబడునట్లు ఏర్పాటుల చేయవలయును అనత్యక్రమముగా నున్నది.

దార్శిన్య యుద్ధము.

సర్ ఇయాను హోమిల్లు గారు 26-11-15 న లండను లోనున్న యుద్ధయంత్ర గారికి వ్రాసిన లేఖను ఇండియా దొర తనము గారు 22-10-15 క తేదీ నెడెలులో నటుల ప్రకటించిరి.

పది దినములు మనలో మార్పిళ్లు విరామములేకుండ పోరెని ఇదివరకు తెలిపి యుంటిని పిమ్మట దిగిన స్థలమునుండి 5,000 గజముల దూరము ద్వీప కల్పమున మనలోనుండు మనకు వెల్లెను వెనుక టర్కీ వారోడియి వారి కందకములను విడచి అరములు వెనుకకు పోయిరి. మనలోను టర్కీనే ఎదురుగానుండెను. ఇప్పుడు నేరలను చాల ముందుకు సామగ్రులకు ఆపార జవాబులను కృతపరుచి గాని ఇప్పుడెవర అధికారమునామో పోరెదరో చూచు యుండునది వెల్లెనగుచుండునది నట్లయి. 11-11-15 న స్థితిగతులున్నవి. 20-3-15 న నేటి 500 తి నడువారిచితి.

2-11-15 జరిగిన యుద్ధమున అస్త్రీలియానే వాంశాజిటు కు తెలెటూరుగా ముందుకు వెల్లెను. శత్రువుల ఫిరంగులను కాల్చుటలనానేల చాలమంది మృత్యులను వారు 200 మంది అరంగులను ముందుకు వెల్లెరి మృత్యులను అస్త్రీలియానే దిల్లు క్లాఫూ హెల్లియంగా పోరెనది. శత్రు సేనలలో క్రొత్తవారులు కచ్చిలేరి వీరి తివ్రముగ మార్కొనినను గూడ వీరు తమ సేనములను పరివృజించలేదు. మూడుకోజుల పోరులనలన మనలోను కుడివైపు 2000 గజములను ఎదురు ప్రక్కను మధ్యభాగమునకు 2000 గజములను మేముగ్రిమింప గలిగితిమి. జరిగినా మేకములను పరి దేశమునంతయు పరామల లొంగుమిడి. ఒక ముఖ్యస్థానము కొరకు వారు తివ్రముగ పోరులు పోరులూ స్వాధీనపరచుకొనిరి. 18-5-15 న 3000 నేను ముమ్మరించిన వారిలో 5 వలలు మలలు క్రొత్తగా పంపబడినవి. జనరలు రిమచువారు స్వాస్థ్య గాను సేనను స్వయముగా నడచిరి శత్రు సేనల చాలమంది మృత్యులను మృత్యులను 3000 శతములు పంపబడినవి. వీరిలో చాలమంది మార్గిరంగులను నే మృత్యులెరి. మూల ౧౦౦ మంది చనిపోయిరి 1000 మంది గాయములు తెగిలినవి. వారిలో గాయవ్యోగులకు గాయము లిగిలినవి 26-5-15 మొదలు 11-6-15 కరకు క్విస్కోవోట్ట ప్రాంతమున పోరుజరిగెనది. అచట శత్రువులు మూడు దినములకు నేర్పరచినవి వారిలో మూటిని మేము పనిచేర్చి ద్వీపముచేరితిమి నాల్గవది రెన్ని

పోయినది. దానిని వారుపేర్చిరి వాంబులను గూడనేసిరి అప్పుడు నూఎదురెట్లునేన వెనుకకు పోయెను టర్కీ వారి గొప్ప సేనముందునకు వచ్చినది దీనినుండి నెడమరెట్లును మూడు. భాగములలో నొకభాగము విడిచిపోయినది.

దక్షిణభాగము.

ఇచట 1-11-15 న తివ్రముగ యుద్ధము జరిగినది. 20-11-15 మొదలు మనలోను శత్రువుల కందకములనై పరువంతటి మారుముల నుండెను. 20-11-15 న కొన్ని సేనలు శత్రువుల సమీపమునకు మరి ౧౦౦ గజములు ముందరకు వెల్లెను 20-11-15 తేదీలకు మనలోనుండునకు నడిచెను. ఆ తేదీలలోనే పరామలారు కెర్పిను దెరియెద్ద మరెయొక ముఖ్యస్థానమును పట్టుకొనిరి. 20 క తేదీ టర్కీ వారిని సామనోడింప చేసిరి. 3౦ క తేదీరాత్రి వార నేకసాదలు పోరి కొడిగా ముందుకు రాగలిగిరి. గాని వెంటనే సన్నీలతో పోడినిమేము వారిని తిమితిమి. 20-11-15 క తేదీరాత్రి ౪-3౦ గంటలకు పరామల సేనలు కేర్పరచెడి సమీపమున ప్రభావ స్థానములకు తలపడెను. 21 క తేదీ మద్యాహ్నము వారు టర్కీ వారు స్థానముల నన్నిటిని గూడ నాక్రమించిరి. 12 కందకములను పట్టితిమి మౌకటుల పరామలారా క్రమించిరి. మొదటి సేన మొటి కందకముల నాక్రమించెను కాని మరల వెనుకకు పోయెను. మరల కొత్త సేనలతో పరామలారు దలపడి గాని టర్కీ వారు గూడ తివ్రముగానే పోరితిమివేసిరి. మద్యాహ్నము 2-45 గంటల వరకు మిరి సాయంకాలములగా కందకములను పట్టుకొని నిలవలెనని జనరలు గారందుగా రాజ్ఞా పించిరి. మూడవసారి పరామలారు కృతకృష్టులెరి. ఆరాత్రి శత్రువులంత తివ్రముగ పోరినను ౬౦౦ గజములు మాస్వా ధీనమైనవి. పరామల సేనల సాయములకు సరకునేయక చాల. తివ్రముగ పోరినవి. 10౦ మంది పట్టుకొంటిమి. శత్రువులలో 2౦౦౦ మంది చనిపోయినవారు గాయములు తెగిలినవారును కలరు. పరామల సేనలలో 200౦ మంది యుద్ధాయుధులెరి. 2౨-3౦ తేదీల రాత్రిలలో ఎక్కువ సామగారిచే కనుపబడి టర్కీ సేనలు ముమ్మలనుతురుపలెనని మేజరుజనరలు సర్. ఎ. జె. గాడ్డెగారిచే ననుపబడిన సేనకు తివ్రముగ తలపడెను రాత్రి 12 గంటలు మొదలు 1-3౦ కందకముల వారు తివ్రముగ పోరిరి. పిమ్మట వారు మునై బరగ మేను వారిని నాశనము చేసితిమి మరెయొకగంటకు మరియొక గొప్ప సేన మునైబడినది. వానిచూడ మేము పూర్తిగా నసంపదేసితిమి మూడువరకు 4-5 కందకములను నేల వారగి వారిలో నెండున మృత్యులెరి మిరే యోదించవలసి మేజరు జనరలు డబ్ల్యూ. పి. బెర్నియతు మరెయొ గారు నాకస్యంధ సహాయముచేసి మున్నామి తివ్రము దరముల తెల్లములు జనరలు సర్ వారు మేకమెలు గారికి కృతజ్ఞము. ఈ జిల్లలో లభించు నవ్వ పదార్థములు మాయము పాటులో నుంచబడినవి.

రెండవ కర్నూలు మండలసభ.

నేడు (23-11-15) మధ్యాహ్నము ఒంటిగంటకు సభ సమావేశమైనది. గౌరవరాజుగారు బహుమతి సహితము శత్రు గారధ్యక్షత వహించిరి. 100 మంది ప్రతినిధులకు చాలమంది లైసెను ప్రేక్షకులుగను వచ్చిరి. అధికారులు సభి కామమున సామ్రాజ్య సహాయుడీ ముఖ్య ప్రతినిధులగుడ వచ్చిరి. స్వాగతోచ్ఛవాసములు చేపొందామి మున్నారాపు గారు ఆంధ్రభాషలో చరిత్ర కంక్షకు తెన్నుగారు సభ్యులవచ్చిరి అధ్యక్ష నియోజకులు కరీంనాదుగా యజమానించిరి కొయిలకుటుల భిరురయ్య గారు రచనచించిరి. మార్కాపురము పూరణ చంద్రారావు గారు రామోందిరి. అధ్యక్షులధ్యక్షుకోప రాసము నొసంగిరి. మనకు కొరతముకాని కొరకలసేక విషయములను గూర్చి శత్రు గారు తివ్రముగా వచ్చిరి. శత్రు జనరలు మున్నది.

పంజాబు విశ్వవిద్యాలయము - కరివోడ్ విశ్వవిద్యాలయము

వారకొన్ని ముద్రాపముల నిర్వహింపబడుచుంది. వాటిని పంజాబు విశ్వవిద్యాలయము కుండి వచ్చి (ఫో) ఫెరక జాన వి. టూరు గారు ఆర్థిక శాస్త్రము గూర్చి కొన్ని ముద్రాపముల నిచ్చెను. కేంద్రీయ విశ్వవిద్యాలయములకు కే. హెచ్. గోరు గారు యాదనెలలో వచ్చెదరు వీరు గణిత శాస్త్రమును ములకుగూర్చి యుద్యోగించెను. విశ్వవిద్యాలయ ప్రస్తుత భాగాగారమును సుమర్చియుట చేతి కంపెనీవారి అనబోను యిక్కును గాకి గూడ సాహ్యవరముపంపినది.

విషయానుక్రమణి.

క్రిడాపరీక్షలు	8
సాంఘిక రాజ్యముల యుద్ధము	4
పండిత సమావేశము - ఏలూరు	"
ఉత్తర ఆంధ్రాదుండల సభాసమావేశము	5
దాడినట్లు యుద్ధము	"
పశ్చిమ ఆంధ్రాదుండల సభ	"
సంగ్రామస్థితి	6
విశేష తంత్రములు	7-8
వ్యవస్థాపకములు	9
రెండవ కర్మాలుమండల సభాసమావేశము	10-11
ఇంగ్లీషు తెలిగ్రాములు	12-12, 12, 12
బాబులు	18

పంపా ప్రపత్తి

1915 వ సం॥ అక్టోబరు నెల 23-వ తేది శనివారము

సంగ్రామ స్థితి

సంగ్రామము భారతయుద్ధారంభమునందు సతీమతలైన తల్లిని విజయశీర్వాదమును వేడి నపుడు-ఎచటెక్కడ మొలచు విజయము గలుగును- అని గాంధారిజేవి పలికెను. వర్తమానమునాసంగ్రామమునందును ధర్మముగల వక్షమునకు విజయము గలుగగలదు. అధర్మవిజయము సయితము కష్టసాధ్యముగాని సులభసాధ్యముగాదని మహాసంగ్రామ చరిత్రలు చెలుపుచున్నవి. యుద్ధమారంభమై పదియైదు మాసములు గడిచినవి. అర్బుదముల కొలది ద్రవ్యము వ్యయమైనది. విచిత్రములైన మారణయంత్రములు వినియోగింపబడినవి. లక్షల కొలది ప్రజలు నశించిరి. విపరీతమైన క్రూరభావము వర్ధిలినది. యుద్ధరంగము కాలక్రమమున వ్యాపించుచున్నది. కాని కనుమార్పు మేరను యుద్ధాంతము గొప్పట్టులేదు ఉభయపక్షములకు గల వ్యక్తుల విజయకాంక్ష యుద్ధము చిరకాలము సాగునని నెల్లడిచేయుచున్నది. బెల్లెయమునందు పరిస్థులుమైన రణరంగము సమ్యాయము విజృంభితమై బాల్కనురాష్ట్రములకు మారినది. సర్వీయాతో సారంభమైన సంగ్రామము సర్వీయా యందు జరిగినట్లు మొదలు విధినిర్ణయముగా వచ్చును. కాంగ్రెసురాజ్య రంగమునందన్ని రాజ్య బలములుకూడ నున్నవి. రణరంగమునందు బల్గేరియా ప్రవేశము యుద్ధప్రస్థానక్రమమునందు క్రొత్తయెత్తుకు బన్నుటకు గారణమైనది. సర్వీయా రంగమునందు మిత్రమండలి సైన్యములు సోని కా ముఖమున బ్రవేశించుచున్నవి. కాంగ్రెసు ప్రభుత్వము ఇటలీ సైన్యములు సర్వీయాకు సహాయముచేయ సమకట్టినవి. ఆస్ట్రియా జర్మను తురుష్క బల్గేరియా సైన్యములు సర్వీయా విచారమును తలపెట్టినవి. సర్వీయా సరిహద్దు మిత్రమండలి కవశ్యకరవ్యము. సర్వీయా రెండు పర్యాయములు స్వల్పరాజ్యముయ్యను ఆస్ట్రియా జర్మను సైన్యసహాయముల నెదుర్కొని వెనుకకు మరల్చి గలిగినది. కాని ఇప్పుడు సర్వీయా మూడు ప్రక్కలను మహాసైన్యప్రవాహముచే నావరింపబడినది. ఆప్రవాహము నరికిట్టులకు మిత్రమండలి సైన్యముల సహాయములేక సర్వీయాకు సాధ్యము కాదు. మిత్రమండలి నాయకులు సర్వీయాకు యుద్ధాశక్తిని సహాయమును జేయుటకై సంసిద్ధు

లగుట ధర్మప్రయుక్తము. ఈ మిత్రమండలి సహాయము ధర్మప్రయుక్త మనుట ఇచ్చయమైనను వారి యుద్ధప్రస్థానతంత్రము కనుకూలమా ప్రతికూలమా అనిను ప్రశ్న గలుగుచున్నది.

మిత్రమండలి సైన్యములకు వారివారి రాజ్యములను జర్మనుల యాక్రమణమును గాపాడు కొనుట మొదటిపని. ఇంగ్లాండు ఫ్రాన్సు దేశములు పడమటి రంగమునుండి జర్మను సైన్యములను వెనుకకు మరల్చవలసి యున్నది. మిత్రమండలి భూములు మెల్లమెల్లగ జర్మనులను వెనుకకు నెట్టుచున్నట్లులు హుల్లకు సమీపమునం దాంగ్లేయులకును రీమ్సు అరాసు ప్రాంతములందు పరాసులకును గలిగిన విజయములవలన వ్యక్తమగుచున్నది. పడమటిరంగమునందు పండొండుమాసములనుండి యును జర్మనుబలములు ముందుకు బోజాలక బోవుటయే కాక నిటీవల వెనుకకు మరల్చబడుచున్నవని పత్రికాపాఠకులకు స్పష్టమగుచున్నది. ఆరంగమునందు జర్మనుల ప్రతాపాగ్ని చల్లబడుచున్నదనియును మిత్రమండలి ప్రతాపాగ్ని ప్రజ్వలిల్లుచున్నదనియును విశేషమగు చున్నది. లాంబుకు జార్జిగారి తీక్షణప్రసంగములు విశేషమైన వాసుల నధికతరముగ గార్యవర్తత్రులనుజేయుచు విజయ మార్గావలంబులను జేయుచున్నది.

పడమటి రంగమునందు జర్మనుల ప్రాబల్యము తగ్గుచున్నట్లులు తూర్పురంగము నందును తగ్గుచున్నదని నమ్ముటకు సూచనలుగలవు. తూర్పురంగమునందు మూడు భాగములు గలవు. ఉత్తర రంగము రీగా డ్విస్కా విల్నా ప్రాంతముల వరకు 250 మైళ్ల ముఖమును గలిగియున్నది. రుష్యాకు రాజధానియైన పెట్రోగ్రాడును రీగా నుండి 350 మైళ్లును డ్విస్కానుండి 320 మైళ్లును దూరముగలదు. ఆరంగమును దిపుడు మిటె ప్రాంతమునందు ఘోరయుద్ధము జరుగుచున్నది. మిటె రీగాకు దక్షిణమున 30 మైళ్ల దూరమునందు నున్నది. శీతకాలము ప్రారంభించుటకు పూర్వము జర్మనులు రీగాను చేరుటకు ప్రయత్నములను జేయుచున్నారు. ఈ ప్రయత్నము చిరకాలమునకు సఫలములు గానవచ్చును. తూర్పురంగమునందు మధ్య రణరంగము విల్నా బిచూ లిప్టాకు బెర్లె లిటోవిన్సులకు తూర్పునకు కొన్ని మైళ్లవరకును వ్యాపించినది. బెర్లె లిటోవిన్సులకును మిన్సునకును నడుమనున్న బారనోవిది దగ్గర రుష్యులు జర్మనులకు వెనుకకు నెట్టి 3500 మంది సైనికులను 11 ఫిరంగులను వశపరచుకొని నలులు నేటి తంత్రవార్తలవలన చెలియుచున్నది. దక్షిణ భాగరంగము గలిషియాలోని టార్న పూరువరకును వ్యాపించియున్నది. ఆరంగమునందు తెంబోవ ప్రాంతమును ఆస్ట్రియాకును వెనుకకు నెట్టిబక్ష్టి పానది కాలగట్టుకు మరల్చబడిరి. జర్మను బలములు హేమంత ప్రస్థానమునకై స్వాధీనమునందు స్థలములందు కందకములకు త్రవ్విస్థిరవాసములను నిర్మించుచున్నట్లులు తెలియుచున్నది. తూర్పు రంగమునందును పడమటి రంగమునందునలె జర్మనుల పురోగమము నిలుపువలకునవచ్చినదనియును రుష్యులు జర్మనులను వెనుకకు మరల్చుటకు దగిన స్థితియందున్నారనియును గ్రాహ్యమగుచున్నది. శీతకాలము ప్రారంభమైనది. శీతకాలము వచ్చువరకును జర్మనుల రుష్యా

యందు పెట్రోగ్రాడునకుగాని కీపునకుగాని మాస్కోపునకుగాని పోవుటకు ఏలుగలుగదని తెలియుచున్నది. రుష్యాదేశమంతయును హయావృత్తమై దుర్గమంబై యుండును.

ఇటలీరంగమునందు ఇటలీ సైన్యములు ఆస్ట్రియాను బలములను టైరోలుట్రెంటికో ప్రదేశములం దేర్పరచిన కందకములనుండియును వెడల గొట్టుటనును తద్రూపమున స్వీయములకు సహాయమును జేయుటకును గట్టి ప్రయత్నములను జేయుచున్నారు. హిమావృతంబైన ఆల్పుపర్వత ప్రాంతములందు శీతలంబువలన యుద్ధప్రస్థానము దుస్సరమనుట సత్యము. కాని ఇటలీయును బలముల పరమోత్సాహమువలన కొంత ప్రయోజనము గలుగగలదు. డార్డనెల్లు నందు విశేషాభివృద్ధి గన్పించును. మిత్రమండలి బలములు గాలిబోలి ద్వీపకల్పమునం దుత్తరాభిముఖులై ప్రవక్రమముగ ముందుకు నడుచుచున్నారు. కాని ప్రకృతి సిద్ధములైన యాటంకములు పురోగమమున కాటంకములుగ నున్నవి. నూతనముగ జేర్చబడిన గొప్పయుద్ధ వాకాబలము వలన నీయాటంకములు తీరగలవని మిత్రమండలి నాయకులు నమ్ముచున్నారు.

రణరంగమునందు బల్గేరియా ప్రవేశము విపరీతముగ దోచుట సహజము. స్లావుజాతీయులకును టూటను జాతీయులకును గల పరస్పరసంఘర్షణము యుద్ధమునకు మూలబీజము. ఆస్ట్రియా స్లావులను ధిక్కరించి వారల నణగదొక్క యత్నించి నది. రుష్యాస్లావులను సన్యాసింది వారల నుద్ధరింపఁ బ్రయత్నించినది. టూటను స్లావు సమస్యయే స్వల్పజాతీయుల సరిహద్దు సమస్యగ బరిణమించినది. స్లావు జాతీయులైన బల్గేరియును స్లావు నాయక రాజ్యమైన రుష్యాను ధిక్కరించి స్వీయ సోదరవర్గమునకు జెందిన సర్వీయుల విచారము నకు ప్రకటించినపుడు జాతీయధర్మ సరిహద్దులను స్వయంతోంది రాజ్యతోభ సమస్య ప్రభవపడినది. ఆస్ట్రియా, జర్మని, బల్గేరియా రాజ్యముల యుద్ధప్రవేశమునకుగారణము రాజ్యతోభముగాని ధర్మరక్షణముగాదని, తురుష్కుల దాస్యమునుండి రుష్యాసాహాయ్యమున విముక్తమైన బల్గేరియా రాజ్యము రుష్యాతో బ్రతిఘటించినది. భిన్నజాతీయుల వైరముతో సారంభమైన మహాసంగ్రామము సోదరజాతీయ సంహారముగను స్వజాతీయ విచారముగను బరిణమించు చున్నది. బాల్కనురాష్ట్రము లందింకను గ్రీసు రోమేనియా రాజ్యములు తాటస్థ మిత్రత్వమును నవలంబించియున్నవి. అనతికాలములో నీరెండు రాజ్యములును నీస్థినివదలి మిత్రమండలిపక్షమున జేరగలవను నమ్మకము మిత్రమండలి నాయకులకు గలదు. సర్వీయా రాజధాని బెల్గ్రేడును జర్మను లాక్రమించు కొనిరి. సెమెండియా ప్రాంతమునందు జర్మనులు పరాజితులైరి. ఆస్ట్రియాను జర్మనులు బల్గేరియును నానాముఖములనుండియును సర్వీయా యందు జొరబడ బ్రయత్నములను జేయుచున్నారు. రాజధాని దక్షిణమున నున్న మాకోవైయుకు మార్చబడినది. నాలుగు రంగములందును సంగ్రామము జరుగుచున్నది గాని జర్మనులకు విజయము సమీపస్థము గాలేదు. జర్మనులు మొదటియేడు స్వాధీనును స్వాధీనముచేసికొనవలయుననియును రెండవయేడు పెట్రోగ్రాడును

బరోపా మహా సంగ్రామము

కేవలకన్య హత్య-ఆంగ్లదేశమువారి హాహా కారము.

రీ గా యో ద్ద జ ర్ల ను లు అ యి దు సా రు లో డిం ప బ డు టు.

ఒక నౌకాటార్పిడో చేయబడుట - 50 పరాను ఆంబ్యులెన్సులు మునిగిపోవుట.

ఆంగ్లదేశమువారు మందుగుండు నాలుగురెట్లధికముగ చేయుట.

మెసిడోనియా నాక్రిమియనుటకు బల్గేరియా వా దక్షిణముట.

ఇంగ్లండు

యుద్ధ పరిస్థితి

ప్రభువులసభలో సలహా

లండను ఆక్టోబరు 21.—యుద్ధమున గూర్చిన పరిస్థితి సంక్షయ నామాలాగ్రముగ జన్మించుటకు పిరిగొన్నిటవారిని సమావేశముచేయుమని దొరతనమువారు రాజుగారికి సలహా యివ్వకలెనని ప్రభువులసభలో యీనెల 22 తేదీన సెంటు డేవిడ్సు ప్రభుగా దుపహసించుట.

ప్రాంతవ నైన్వోద్యోగీయులకు

సదుపాయములు.

లండను ఆక్టోబరు 20.—నేనామభిమునుండి దెబ్బలు తిని స్వదేశమునకు తిరిగివచ్చిన ప్రాంతవ నైన్వోద్యోగీయుల విషయమున యుద్ధావస్థమున గలబడుటలయందుని కర్మము యేటుగారు చెప్పగా యిదివరకున్న సదుపాయములకంటె నెక్కువ సదుపాయములుగూర్చి హేతువు కనబడుటలేదని ఇండియావారిగారు జవాబు నిచ్చిరి.

కోనింగ్స్ యెమ్మామోడ

మునిగిపోవుట

కోలంబా.—ఆక్టోబరు 20.—కోనింగ్స్ యెమ్మామోడవారి మెయిలుస్తీయరు. ఈస్తీయ రింగ్లీవు ఛానలులందు మందు గనిని లాకనని చెలిసెను. హతశేషములై ప్రిన్ సంకతులవలన గిండివియములు జేయవచ్చునని. గత నెల 22 తేదీ వర్షుల వాతావరణముయందున నియోదలనుండి ఆంధ్రదేశమునకు బయలుదేరెను. 10 ఘంటలకు పడిమిమ ములందగ యోద తీవ్రమునముతో బోవుచుండెను. ఇంగ్లీషు మాలిమి యెప్పటికన్న పావుగంట ముందుగ యోదలవిడిచి పోయెను. వెంటనే వెద్ద భృంగులిగి యోద ముందుభాగములో నిమ్మియాయాకమున కెగసెను. ఒక్కొక్కటి రెండుటన్నుల బరువుగల రెండురేనులు (బరువుల నెత్తుయంత్రములు) యాకన మునకెగసి యోద యుద్ధభాగమున బడెనని యొక నావికుడు చెప్పుచున్నాడు. ప్రయాణితులు వైకిరచ్చిరి. తరువాత 7 నిమిషులకు నాకలు దింపిరి. సమీపముననున్న అనేకయోదల చచ్చటికి వచ్చినవి. వీనిలో నొక బ్రిటీషువారి టార్పెడోడెడల చచ్చటికి వచ్చినది. వీనిలో నొక బ్రిటీషువారి యుద్ధపు వయ బల్బేయిడు 4 ను యున్నది. బ్రిటీషువారి యుద్ధపు టార్పెడోడెడ జవలనుదీసి కంబుగనులోని కెక్కించెను. ప్రయాణితులలో కొద్దిమందిమాత్రము సామానుల దీయగలిగిరి. ఓడ కట్టాలు ముదలగు కాకితము సంగ్రహముగ నున్నది. నగదును పొత్తులను భద్రముచేయబడినవి. కెప్టెను బ్రాటునావికుల దీసికొని యోదలోనికిపోయి సాధ్యమైనంతవరకు తపాలు సంచులను దీసెను. కాని 20 సంచులు పోయెను. ఓడలో నున్న మొక్కజొన్నలు, పొగాకు, తేయాకు, రబ్బరు మొదలగు సరకంతయు పోయెను. ఓడను భేయ్యునదిలోని కీడ్పు కొని పోయిరిగాని షిప్వాన్ సాంధ్యురద్ద మునిగిపోయెను.

మందుగుండు సరఫరా.

లాహోరు ఆక్టోబరు 21:—లండను ఆక్టోబరు 21:—టయియ్యుప్రతికలో మందుగుండు సరఫరా మంత్రివర్గమువారినిగూర్చి వ్రాయుచు నిట్లువ్రాసిరి. లూస్నకు బోవుచున్న వెద్ద వెద్దగుండ్ల విశేషముగ భిక్షయినను అచ్చటనున్న సరకు తరుగలేదు. పోరు ప్రారంభమైనప్పటికంటె కలహాంతరమున కొన్ని కాఖులను మందుగుండుసామానెక్కువగనుండెను. సరఫరా విధానమంతయు చక్క నేర్పాటుచేయబడెను. ఈ మంత్రివర్గమున స్థాపించినతరువాత మందుగుండుసామాను నాల్గింత లేక్కువగ తయారగుచుండెను. ఒకకాఖు ముప్పది రెట్లుచేయవచ్చును. అని షి. మి. గెజెట్టునకు తంతుచ్చెను.

బ్రిటీషు యంత్రాములకు జర్మనీయులు వెరచుట.

లాహోరు ఆక్టోబరు 20:—బ్రిటీషు యంత్రాములు గవబడుటవలన లీబావద్ద జర్మనీవారి యోదల కొన్ని ఆగిపోయినవి. అని సెంట్రల్ న్యూస్ పత్రికకు ఆంధ్రరాం విలేఖరి చెబుచున్నాడు షి. మి. గెజెట్టునకు తంతుచ్చెను.

ఆంగ్లదేశమున నైనిక సమావేశము.

లండను ఆక్టోబరు 21:—కొన్ని నెలలవరకును లోటు లేకుండ నుండునట్లు సేనలను సిద్ధపరచనలెను. మొదటి వివాహము కానివారిని 19 సంవత్సరముల వయసు మొదలు 40 సంవత్సరముల వయసువరకునుగల వారిని వారి వయసును బట్టి క్రమక్రమముగ యుద్ధమునకు పంపుట జరుగును. అనివాహితులగు వారిసంఖ్య పలచబడిననేగాని పెండ్లియైనవారిని యుద్ధమునకు పంపుట జరుగదు. యుద్ధమును చేయుట కర్మలగు వారందరును సేనలో చేరినచో పెండ్లియైనవారును వయసు గడపినవారును ఎప్పటికొకరిని ఇవ్వకు యుద్ధమునకు పోవలసిన యవసరము కలుగదు. ఈలోపుగా యుద్ధమే ముగియవచ్చును. పెండ్లియైనవారు నేనా, వైద్యసహాయక సంఘములలో చేరదగునని డెరీబప్రభువుగారు నుడివెరి.

ఇండియాను సివిల్ సర్వీసు బిల్లు.

లండను ఆక్టోబరు 20:—రాబోవు రెండు సంవత్సరములలో వై సర్వీస్లో చేర్చుకొనుటకు మునుపటికంటె మునుపటి కాలమునకంటె పక్షము జనన నిశ్చయించ బడినది. నిబంధనలలో సవరణలు లొక్క వయసు హద్దులకు ముత్రమే సంబంధించి యున్నది. నైనిక సేన యొనర్చుకొను నియమిత వయస్సును కొలదిగ దాటినను వాని పక్షము రాగలందులకీ నూపునములు సౌకర్య మొనర్చు చున్నవి. వై బిల్లు ప్రజల సభకు వచ్చునరకు వాని విషయమైన ప్రశ్నములకు ప్రత్యుత్తరమియ్యాల నందులకు చాల చింతించుచున్నాడు. ఈ లోపునసభ్యులొనర్చు నూచనముల ప్రతి తూర్పుకముగ వై కొండనని చాల బల్లెల గారు ప్రజల సభలో సర్ జాను బాడ్లెను గారి ప్రశ్నమునకు త్తర మిచ్చిరి.

బెంగళూరు డెయిలీ పోస్టుప్రతిక

లండను ఆక్టోబరు 20:—పత్రికా సంపాదకురాలగు మిస్ డాసను ఆమె నామే కేనునుగూర్చి పెన్సి గాంగ్సర్వీస్ ప్రశ్నను కను వివరములేవియు తెలియలేదనియు, ఈవిషయమునుగూర్చి దర్యాప్రశ్నను ఇండియావొరతనమువారిని కోరితినియ పార్లమెంటుప్రజలసభలో చాంబర్లెను గారు ప్రత్యుత్తరమిచ్చిరి

ప్రాస్తు

మాచ్చేమియు లేదు.

లండను ఆక్టోబరు 21:—పారిసు—నేనామభిమున దంతటియందును ముఖ్యమంత్రివిషయము లేవియు జరుగలేదు! బ్రకటింపబడెను.

ఫ్రెంచివారి ఆంబ్యులెన్సులు నష్టమగుట.

లాహోరు ఆక్టోబరు 21:—లండను ఆక్టోబరు 21:—ఫ్రెంచి దొరతనమువారికి నివేదించబడిన విధముల సా. నోపకరణములు గలిగి గెం ఆంబ్యులెన్సులు వానినిగొని దెయచుండిన యోదలను శత్రువుల యంత్రాములు ముందుకువలన నష్టమైనవని ఫ్రెంచివారి సహాయసంఘమువారు దెబ్బచున్నారని షి. మి. గెజెట్టునకు తంతుచ్చెను.

పరానువారి ప్రకటనము.

లండను ఆక్టోబరు 20:—అల్బేయిసులో జర్మనుల రెండుసారులు దలపడి యోదీరి సాం మెయిసులో ఫీరముగ ఫీరంగులను కాల్చిరి. తాహూను మెన్సిజిల్లాలలో జరనులు విస్తారముగా పీరంగులను కాల్చిరి. పరానువారి ఫీరగులు చాల నష్టమును కలిగించినవి.

వశపరచుకొనవలయు ననియును ప్రయత్నించి భగ్గుమనోరథులైరి. రాగల సంవత్సరమేమిచేయ నున్నది యూహించుటకు వీలులేదు. కాని వారి మనోరథము సఫలమగునని నమ్ముటకు సూచనలు లేవు. చదరంగపు టాటయందు బుద్ధిమంతులు ప్రతి పక్షునియూటను గట్టించుటకై మంత్రిమొదలగు పెద్దకాయలను బలిచుచుట్టగలడు. కాని యెత్తు తప్పి వచ్చినపుడు స్వపక్షవినాశము సహజముగ గలుగుచున్నది. ఒక యేటియుద్ధమునందు జర్మనులకు నైన్వబలము ద్రవ్యబలము సామగ్రిబలము సగము తగ్గినది. మిత్రమండలికి రెట్టింపు పెరిగినది. ఈ పరిస్థితుల వలనకాల క్రమమున జర్మను పక్షమునకు పరాజయమును మిత్రమండలికి విజయమును గలుగుట సహజము. జర్మను కక్షమున కలంఘనీయములైన యావరణంబులు రెండుగలవు. మొదటి యావరణము బలవంతములైన మిత్రమండలి రాజ్యములు. ఆరాజ్యములందు జర్మనులు కొంతదూరము ప్రవేశించి రక్షుట నిక్కవముకాని ప్రవేశించవలసిన దేశముధికముగ గలదు. ఈప్రవేశనకై జర్మనులు సగము నైన్వబలమును గోల్పోయిరి. శేషించిన భాగము లందు కొంతవరకు జర్మనులకు కాలక్రమమున ప్రవేశము గలుగవచ్చునని నమ్మినను నలంఘనీయమైన బ్రిటీషు నౌకాదళము రెండవ యావరణమై నిలిచియున్నది. ఆయావరణమునుండి జర్మనులు బయట బడుదు రనుట కలలోని వార్త.

కావెలు కన్యాప్రాణదండనము.

యుద్ధమునందు జర్మనుల కనవరమైన క్రూరహత్యలను జేయుచున్నారను ప్రతీతిగలిగినది. బ్రిటియనునంద కారణముగ హింసలుచేయబడినవి. లూసిటానియానుంచి నిరోధిలైన స్త్రీలను బాలబాలికలను జంపినసాతకము నొడిగట్టుకొనిరి. ఇప్పుడు కావెలకన్య గాల్చి చంపి స్త్రీహత్యపాతకమునకు లోనైరి. కావెలకన్య వ్యాధిగ్రస్తల తపచారమున జేయుచు బ్రిటియను నందు నిశించుచుండెను. యుద్ధారంభము నుండియును తీతగాత్రులైన జర్మనులవైకుటలకు జరిచుచున్న పాపాలకు ప్రాణదానము జేసెను. ఆపై ఆంగ్లబ్రిటియనులవైకుటలను జర్మనుల దృక్పథమునుండి రప్పించుకొనుటకు సహాయపడిన యుద్ధాధిపతు నకు హల్లుడిసెది. హతచారవృత్తి నవలంబించి జర్మనుల సంగ్రామమర్మములను తెలియచ్చుచు. ఇతిరహస్యైన రుక్మావ్యవహార శేమియును జేసియుండలేదు. ఆపరాధాగోపణమున కాపై వాజులమె యాధారము ఈనెల 11 వ తేదీన సాంధ్యము 6 గంటల కావె నేరఘరాటని నిర్ణయంపబడినది రాబోవుపాకితో గాల్చి చంపబడినది. ప్రాణదండన శిక్ష యనవలసినయను శిక్షను నిజపుడంచేయట సమంజసమనియును నితర రాజ్యముల ప్రతిగ్రులు జర్మను అధికారులకు ప్రబోధించిరి. కాని వారి ప్రార్థనలు నిరుపయోగమైనవి. ఇట్టి హత్యల వలన జర్మనుల కపఖ్యాతి గలుగుచున్నది. కాని పరువు ప్రతిష్ఠలు గలుగుట లేదు. విజయము గలుగుటలేదు. ఆంగ్ల ప్రపంచమే కాక నాగరక ప్రపంచమంతయును నేకగ్రీవముగ జర్మనుల నీ కూర్చిరక్తవృక్షమునకై నింపించుట సహజము లొక కంటకులని ప్రిసిడిని బడసినవారిని గౌరవము విడనాడుట యును,ధర్మము పరిత్యజించుటయును,బిజయము విడిచి పోవుట యును సామాన్య సంధవములు.

దేశీయ మహాజనసభ:—గత మంగళవారము నాడు బొంబాయి నగరమున వై సభయొక్క ఆహ్వానసంఘమువారి ఆహ్వానము సమావేశ మయ్యెను. సభనిమిత్తమైన కాలలు, డెరేగేట్లను సభ్యులించుట, వాలంటియర్లు మాన్యుగు.విషయముల చర్చలు సుఖపబడెను. దేశీయ మహాజనసభకు వాలంటియర్లగ సేవజేయ గోరువారు నవంబరు 10 వ తేదీలోపుగ తమ నామ ధేయములను యాక్రందివారికి తెలియజేయవలయును. మన్ సిఫ్ బాల్గోగారు బొంబాయి రాజధాని సంఘము ఆపోలోబందరు బొంబాయి.

రున్నా

అక్టోబరు నెలకు గొట్టబడుట.

అంధుల అక్టోబరు 21 — పెట్రోగ్రాడు మిటానుకు రీగాతును బట్టికొన్న ఖచ్చిత భూకలంబు పోరాటము వెచ్చి వెళ్ళెను. ఈ భూమి యింకావరకు కరువుకల నున్న బురద నేలల కెరుగుచున్నది. ఈ ప్రాంతము ఫిరంగులు నిరంతరము బ్రహ్మాగిరివలన యుద్ధము జరుగినందున విమరశాత్మకము బుర్రులందుగాని గో పాద్మ వైబిరి కాని వెనుకకు గొట్టబడిరి. ద్వీకను ముఖము కాంతిని వహించెను. ప్రవేల్వనకు దక్షిణమునను స్త్రీలకు వెలుపలి బాగమున రఫాలోవాచు దిగున నున్న కొన్ని గ్రామములకు రున్నావారు కళబరచు కొనిరి. కోల్చికె అగ్నేయమున పోరాటము సంభవముగ నడచుచున్నది.

దైత్యచిహ్నము.

లాహోరు అక్టోబరు 21. — అంధుల అక్టోబరు 21: — శత్రువులు తమ దైత్యమును క్రమముగా తూర్పుపైపు కైపునకు నడపించుచున్నారు. యిది యొక శుభమాచకము అని పెట్రోగ్రాడులోని మార్కుంగుసాస్ట్రుఫర్మికా విలేఖరి వాయించుచున్నాడు. మి గెజెట్టునకు తంతిచ్చెను.

రిగాకొరకు జర్మనీవారు చేయుచున్నవత్తుము.

లాహోరు అక్టోబరు 21: — అంధుల అక్టోబరు 21: — రీగాకొరకు జర్మనీవారు రెంతబలము నుపయోగింపు చున్నది యు పెట్రోగ్రాడు విలేఖరులు వాయించుచున్నారు. ఫీల్డిక్ స్టాటున కీకాస్ట్రును నున్న యింకావరకువై ఫిరంగులు పరియోగించినందు మిటానుకు రీగాతును మధ్యనున్న ఖచ్చిత భూముల పోరాటము జరుగనియు పరికటముల వలన దెలియచున్నది. మిటానుకు నడవనాకు వెలుపలనున్న యింకావరకు రున్నావారు పెద్దవిమానములు బాంబులవేయుచున్నది ఈ ప్రాంతములందడవు బండుటచే నొక మొత్తముగ ముందునకువచ్చుటకు నీటుతడు. అని సి॥ మి॥ నె॥ నడు తంతి వచ్చెను.

బెల్జియము

బెల్జియము హాస్యము.

అంధుల అక్టోబరు 21: — ఈకేను సంబంధమున విమరశాత్మకముల నెప్పుటికప్పుటికి తెలిపెదమని జర్మనీవారు బ్రుస్సెల్స్ లోని ఆమెకా రాయబాసులతో చెప్పి గాని, అట్లుచేయుక మంత మరుగుపరచిరి. శత్రువేముల వెంటనే వధించుట మున్నగు సంగతులు జర్మనీవారు దాపకముగ చేసిరి. ఆమెకా రాయబారి కాసంగతి తెలిసి కొంతకాల మాపునట్లు చేయుటకు చాలా ప్రయత్నించిరి. ఈయన గాములయల తగిన ప్రతిఫల విపచారము చేయుటయందే తన జీవితమును దారబోసి నది. జర్మనుల ప్రతిఫల సందర్భో సాకినది. ఈమె తొందరపడి చంపవలదని ఆమెకా మంత్రిగారు స్పష్టగానుండేరుడ జర్మనీవారికి స్వయముగా లేఖను వ్రాసిరి. స్వేయన మంత్రిగారు స్వయముగా నామె పట్టుకలతో చెప్పిరి. ఇట్లు చెప్పినచునూడ జర్మనులు దురగాతముల మానలేదని ఆమెకా రాయ బాసులు వార్తాసంఘములొకి తెలిసిరి. ఈనెల 20 న తేదీ సాయంత్రము గో గంటలకు ఆమెకు శత్రు విధింపబడినది. ఆరాత్రి యే 21 గంటలకు పన్ను దాసులు వధించిరి. రాత్రి 10 గంటలవేళ చురుకున జామెను మరబోధ చేయబోవునది కామె దైత్యమును గోలూరితేను. వాకే విముఖ విచారములేదు. నేనంతయును చెప్పితిని. వాచేకొరకు నేను మృతినొందుచున్నానని యామె మతగురువుతో చెప్పెను. ఆమె జర్మనుల రహస్యములను వెలిబుచ్చలేదుగాని, అంగ్ల దైత్యముల దేశముల వైబిరి పోరాటములలో సహాయముచేసిరి ఇట్లు చేయవచ్చు జర్మనులు వారి ప్రాణములను తినివేరుగాని నేను వారి ప్రాణములను కాపాడితిని అమె విచారణమును చెప్పినది.

నర్ ఎడ్వర్డు గ్రేగారు.

జర్మనులు, కేవలకన్యను వధించుట మహాదాహము సర్వప్రపంచము నిండుకావర మొకరించకపోదు. ఇది దుష్కార్యమున ఎరిగియు జర్మనులవేరి కప్పిచ్చుచునది ఆమెకావారి బాబుకు ప్రభుత్వమిచ్చును నర్ ఎడ్వర్డు గ్రేగారు నుడివిరి.

విన్ కె వెలు అనునామెను వధించుట.

బ్రిటిషు దీవుల యాగ్రము.

అంధుల అక్టోబరు 21: — లూజిమేయా బాష్ట్రస్ట్రమైక ప్రతిభ ప్రజల కింక ఆగ్రహ మొదలనదికాదు. మిన్ కె వెలు

మరణింపవలయునో వార్తాపత్రికలు నిండియున్నవి. మైటలు జేర్చుటకు పెరిఫెల్లకస్పీయలో ఉపన్యాస మొనర్చు వారీవధను గూర్చియు ముచ్చటించిరి. వీరుడగు నెల్సన్ నా రాధించుట కిచ్చటికి ఆంగ్లదీవుల ప్రజల లపారముగవచ్చియుండెరి. శ్రేష్ఠులగు నీయంగ్ల యువతి మరణమునకు తగిలినది కారము మీనాస్వరలని ఒక మైకోవోగ్ని వీరినిచ్చికించెను అంధుల బిమ్మగారు.

జర్మనీవారు బెల్జియములో శాసనసభాతకములూజిపే నియంత్రణమును దేశచరిత్రనుచూడవలెను అపన్నులకు శాసనసభాసంగ ఒక ఆంగ్ల ప్రతినిధి కూరకడప పాటుచేసిన జర్మనులయెడ ప్రపంచమంతయు కఠినమగు అభిప్రాయము కలిగియుండుననుటకు సందియము లేదు. నిష్పంధమును పుష్కతముపయోగింపవలసిన ఆకర్షణు లేకు. ఈమెను జర్మనులెందులకు వధించిరో బ్రిటిషుదీవుల వాసులకు తెలియును అని నెంటు మార్చిన క్రైస్తవాలయమున ప్రెసాల్లగుడినమున తమ ఉపన్యాసమున అంధుల బిమ్మగారు నుడివిరి.

వార్తాపత్రికలన్నియు అగ్రహారకేళు లైనవి.

యూరోపు దేశమందలియు ఆమెకా దేశమందలియు ఉండిన దయాస్వాంతులు, గౌరవాసక్తులునగు ప్రజలందరకు జర్మనీయెడల అనూయత జరించినది. ఫలితమును జర్మనులను భవించుట అని డెయిలి టెలిగ్రాఫ్ పత్రిక వ్రాసెను.

నెపోలియను దుక్కడి ఎన్. గెతును చంపినట్లు జర్మను లీమెను చంపిరి. ఇంకకంటె అధికమగు ఉపకారమున బ్రిటిషు వారికి జర్మనులు చేయబలరని మైక్యుపత్రిక నుడివెను. దుర్గార్థమై కృత్యములగుట్టి యీకార్యములొక్క క్రూర్యములొక్క ప్రాన్నదేశీనది. ప్రతి హింసకొరకు జగత్తంతయు వైవమును జేకుకొనుచున్న డెయిలి మెయిలుపత్రికయు, యుద్ధమునకు అవజమును కలుగుటవలన చేరు దారుణములన్న యిద్వైవ వలనచేయు కృత్యములు మహాదాహ మున్ని ఈవత్సర అట్టి దారుణములలో చేరినదని డెయిలి న్యూస్ పత్రికయు వ్రాసినవి.

జర్మనీవారి మోసమును, చంపుటయందలి ఆసక్తియును జేసేళ్ల వెల్లడించు నిదర్శనములలో నీ వత్సరముకంటె డెయిలి క్రానికల్ పత్రిక తలంచుచున్నది.

కెవెల్ కన్యకానామము నుచ్చరించుచు వైవిధ్యము యుద్ధరంగమునకు రుకురుగాక. పగదీర్చుకొనుట కామె పేరిట పటాలము లేర్పరుతురుగాక అని డెయిలి గ్రాఫిక్ పత్రిక తన కోపమును వెల్లడించినది.

హాలెండు పత్రికలు ఆమ్మెల్డ్రాను కెవెల్ కన్యకానధ ప్రపంచమందెల్లడల నసంతుష్టి కలిగించునని న్యూస్ వాన్ డెన్ దాగ్ పత్రిక వ్రాసెను.

ఒక బెల్జియను పరిచారిక.

ఆమ్మెల్డ్రాను స్వరక్షణమునకై యత్నముల నీమె తృణీకరించి వెదలి పోయెను. కండ్లకు గంతులు కట్టుట కీమె సమర్థించినది కాదు. ఈమెను కాల్పుటకు సిద్ధముగాడంపబడిన వైవిధ్య యెదుట నీమె చిన్నదగు యూనియనుబాక్ గె॥ టెండా నొక దాని తనదస్తులవై ధరించెనని విన్ కెవెల్ యొక్క మిత్రులగు నొక బెల్జియను పరిచారిక తెలియపరచెను.

ఇటలీ

ఇటలీవారికిని జర్మనీయులకును గల సంబంధము.

లాహోరు అక్టోబరు 22: — అంధుల అక్టోబరు 20: — తమ మిత్రులతో గలహించుటవలన ఇటలీయావారు బల్గేరియావారివై యుద్ధమును బ్రకటించిరి. ఇందుముఖమున ఇటలీవారికి జర్మనీవారికిని గల సంబంధమెట్టిదను సందేహము కలుగును. ఈప్రకటనము మూలమున ప్రజావాగ్ధికులొక్క సందర్భము లేరి బోవునని టయుమ్సెవర్మిక వాయించుచున్నది.

ఇటలీయావారు జర్మనుల గాండుట.

అంధుల అక్టోబరు 21: — గోము మెలికో, పెట్రోగ్రాడు ఆను లిక్షములగు పర్యవేషమున కళబరచుకొని దైత్యముల ప్రెంటిస్ ముఖమునకు జయముగాంచినందు బ్రకటించిరి. దాదై వోలు ఫాల్చిరేగోజిల్లాలో తీగెదములను చంపగలమున ధ్వంసము చేసిరి. ఇక శత్రువులవై బయలుదేరు.

ఇటలీ జర్మని.

లాహోరు అక్టోబరు 22: — రివిలు అండు మిలిటరీ గజెట్ తంతివార్త: — అంధుల అక్టోబరు 20: — తమ మిత్రులతో బల్గేరియావారు యుద్ధ మొనర్చుచుండెదను కారణమున ఇటలీవారు బల్గేరియాతో యుద్ధమును ప్రకటించిరి. అందువలన ఇటలీ జర్మనీల సంబంధముల గూర్చిన ప్రశ్న మొకటి కలుగ వచ్చును. ఈ యుద్ధ ప్రకటనకు వలన వావాటి కథి వృద్ధియగు చున్న జన అయిదువందల స్థితి మాపు గాంచవచ్చునని మైక్యుపత్రిక యొక్క గోములొన్న విలేఖరినానించెను.

స్వేయయా

బల్గేరియా వా డిప్టీవెను బట్టుట.
అంధుల అక్టోబరు 21: — విధేయు. ఇస్టివ్, విస్టియ నుమాసివోనియాలోని కట్టణములను బ్రజేరించిరి. మని బల్గేరియావారు రుచుచున్నాడు. ఇంకవలన బల్గేరియావారు బల్గేరియ వైపునకువచ్చి మిత్రుండలి నెచ్చెదని దెలియుచున్నది. ఇదియంతయు సంతసకరము. బల్గేరియావారు ఆస్ట్రీయావారి తోను జర్మనీవారితోను గలసికొనుటకంటె మాడివోనియా వాక్రిమించుటకు బ్రయత్నించుచున్నట్లు లాగ్నది. మిత్రులందలి వచ్చువరకు తామెరింత గలుగుదుమని స్వేయయావారనుచున్నారు.

రుమేనియా

రుమేనియావారు రాయబారులనంపుట.
అంధుల అక్టోబరు 21: — రుమేనియా దొరతనమునారు పెట్రోగ్రాడునకు రాయబారులనంపిరి. ఈ రాయబారులను కధికమగు ప్రాముఖ్యత ఒనగబడినది.

స్వీడను

స్వీడను జలాంతర్గామివై ఫిరంగులుగొట్టుట.
అంధుల అక్టోబరు 21: — గామెను పోగలు — యాస్ట్రాన కనలియారమున, అంగ్ల జలాంతర్గామి అనుకొని స్వీడను జలాంతర్గామి ఒక దానివై జర్మనీవారి జలాంతర్గామి ఒక ఫిరంగులగాల్చెను. ఒకనావికునకును, ఉద్యోగికిని గాయము కలిగినవి. ఉద్యోగికిమాత్రము బలమును గాయములు తగిలెను. స్వీడనువారి యుద్ధనా కాసమాహము యాస్ట్రాడెనవ వెల్లినవి. ప్లాక్ హోము-జర్మనీవారి ట్రాల లొకటి డుట్టించెనుగాని వారి జలాంతర్గామికాదు. స్వీడనుజలాంతర్గామిలో మరొక నాకగూడునుండెను.

ఈజిప్టు

ఈజిప్టులో బంగాళాదుంపలుకరువు.
ప్రస్తుతము ఈజిప్టులో బంగాళాదుంపలు కరువుగా నున్నవి. బంగాళాదుంపలు లేనేలేవక మున్ను. అంగ్ల దేశపు నేనలును పరానుదేశపు నేనలును అధినివేశములవేలము విస్తారముగవచ్చుటచే బంగాళాదుంపలు వేయిరెట్టికకక వ్యయమైనవి వీరందరును బంగాళాదుంపలు తినువారే దీనికి తోడు ఇటలీవారు బంగాళాదుంపల ఎనుమిది విత్తములనుగూడ పూర్తిగా నాపివేసిరి. ఈజిప్టు దొరతనమువారు ఇటలీ దొరతనమువారికి వ్రాసినను వారివిషయమున నెట్టిమాపునుచేయ నంగీకరింపలేదు. ఏమైన వారిదేశమున పండిన పంటయంతయు వారిందికే కావలసియుండెను. ఈజిప్టులో పండినపంట చెల్లి పోయినది. ఇంతలో మరల పంట అందిరాదు.

దక్షిణాఫ్రికా

దక్షిణాఫ్రికా యెన్నికలు
బోతాగారి నెన్నుకొనుట.
కేపుటవుక: — అక్టోబరు 21: — లాస్ వెన్నునకు జనరలు బోతాగారి నెన్నుకొనిరి.

దక్షిణాఫ్రికా నియోజనము.

అంధుల అక్టోబరు 22: — ఇంకను 27 రిని గూర్చిన ఫలితము లింకను తెలియలేదు. యూనియన్లు ప్రావేశమున జనరలు బోధాగారికి హెచ్చుకొట్టు లభించుట నిశ్చయము. బోధాగారి సంఘమువారు 87 గురు యూనియన్లును 36 గురును హెర్జోగోగారి పక్షమువారు 26 గురును కార్మికులు 4 గురును ఏ పక్షమునదను చేరినవారు 5 గురును గలరు ఈ కడపటి 5 గురిలో 4 గురు బోధాగారి పక్షమువారు. మిగిలిన 72 గురిలోను చాలమంది బోధాగారికి అనుకూలరని తెలియుచున్నది.

టర్కీ

తురుష్కులు తమ కందకములను
ధ్వంసము చేసికొనుట.
అంధుల అక్టోబరు 20: — మందుగునుల ప్రేయిట దప్పు యితరకార్యములేవియు గల వారమునందు జరిగియుండలేదని దార్దెనెనీనులోని నేనాని దెబ్బచుచున్నాడు. నెం. 60 పర్వతము వద్ద తమ కందకములవద్ద తురుష్కు లొక గనిని పేల్చిరి. వారి కందకములకే నచ్చును కలిగెను కాని మనకేమియు కలుగలేదు. మరొకచో తురుష్కులు మన కందకములకింద కొక గనిని పేల్చిరి. మనభటు లిదివరకే వెదలిపోయి నుండిరి. గనిని పేల్చినవారు భూమిలో కప్పబడిరి. వారు మాత్రమైనను కొంటిమి కా మూడుదినములకు వారు బయటికి వచ్చిరి.

TELEGRAMS.

tant of Bongon in the District of Jessore. He joined the police force as a head constable and after seven years of good service was promoted to the rank of a Sub-Inspector. "Post Mortem" examination was dispensed with. Cremation took place this evening at 4 o'clock; the ceremony being attended by all Deputy Commissioners, Inspectors and Sub-Inspectors of Criminal Investigation Department and a large number of friends and relations. The Cremation ceremony took place at Nimtollah burning ghat a large number of wreaths and flowers being thrown on the pyre. The wounded Inspector Upendra is progressing satisfactorily. He has regained his consciousness.

A Student Arrested.

Of the three men arrested in connection with the murder of Sub-Inspector, one is a Bengali student named Amarnath Ghose. A search was made in his house as well as the houses of two others but as far as is known nothing incriminating was found.

Secretary of State's Message.

The Various Fronts.

SIMLA, October 22.

The following telegram dated 21st instant, has been received by H. E. the Viceroy from the Secretary of State:—

Only artillery action is reported from the Western front, German bombardment east of Rheims being especially violent.

The Russians report fighting 12 miles southwest of Riga and having repulsed a German attack ten miles southwest of Dvinsk. The Russians continue to pursue the enemy on the west bank of the Styr and are scattering them through the forest.

The Bulgarians officially claim to have occupied Vrania, midway between Nish and Uskub on Solonika railway, but the Serbian Legation, London, says that the Bulgarians merely occupied a point dominating the line.

The Italians made considerable progress in Tyrol-Trentino district.

On Isonzo and Carso plateau artillery duels continue. From Gallipoli much mining activity is reported.

A Woman Assaults a Sub-Inspector.

CALCUTTA, October 22.

A woman has been sentenced to one month's rigorous imprisonment in the district of Midnapur. It appeared that when Sub-Inspector of Jhargram Police Station was conducting an investigation the woman assaulted him.

The I. C. S. Bill.

Hare Street Criticism.

CALCUTTA, October 23.

The "Englishman" in a leading article this morning severely criticises the attitude of Indian Press towards the Civil Service Bill and says that the chief occupation of the critics at present seems to be to create needless agitation and to misrepresent the very necessary and harmless Government measures. The paper concludes by saying "a moment's reflection should show the people who are always in a hurry to raise an agitation that under temporary conditions the position of Indian candidates is likely to be much better than it would be under the old condition."

Nice Rewards offered to the Bengal Ambulance Corps.

CALCUTTA, October 22.

Now that the Bengal Ambulance Corps has been permitted to serve at the actual front every decoration and distinction open to a combatant is accessible to any member of the Corps who is adjudged to be worthy of it.

The Hon'ble Maharaja Bahadur of Burdwan, President of the Corps and Dr. S. P. Sarvadhicary, Joint Secretary in their individual capacities have offered a purse of Rs. 1,000 to any officer or man who is lucky enough to earn a V. C., Rs. 500 to any fortunate winner of a D. S. O., and Rs. 250 in case of minor decorations. It is expected that other prominent members of the Committee will make similar offers.

Rajkumar's Gifts.

The Maharajkumar of Burdwan are very thoughtfully sending out gifts to the Commanding Officers and men of Bengal Ambulance Corps in Mesopotamia for the "Bhadridditya" day. For the information of the Europeans it may be said that on that day every Hindu sister in Bengal entertains her brothers and loads them with gifts of clothing and sweetmeats. She puts marks of sandalpaste on her brother's forehead, garlands him and utters "mantram" which is really a prayer that death might be averted from her brother.

PUNJAB.

The Bishop of Lahore Present in Action.

LAHORE, October 22.

The Bishop of Lahore, who has just returned from a visit to the troops in Mesopotamia, was present at the battle of Kutel Amara rendering aid to the wounded and speaks in most eulogistic terms of the splendid valour of the troops.

Special Lecturers for Punjab University.

LAHORE, October 22.

Professor John A. Todd of the Nottingham University has arrived at Lahore as a special lecturer to the Punjab University. He will deliver his course of lectures on Economics. The other lecturer Mr. J. H. Grace of Cambridge arrives by the middle of next month to lecture in Mathematics. The service of Mr. Asadone Dickinson of Doubleday, Page and Co. also has been secured for reorganising the University Library.

BOMBAY.

Preparations for the Congress.

BOMBAY, October 22.

A meeting of the sub committee of Reception Committee of the Indian National Congress was held on Tuesday. The question of site for the Congress pavilion and

TELEGRAMS.

arrangements for the reception of Delegates coming from different parts of India etc, were discussed. The question of volunteers was also discussed, and it was decided to invite offers from gentlemen wishing to offer their services as volunteers to send their names to Mr. Munsif Baral-low, Bombay Presidency Association, Apollo Bunder, Bombay on or before the tenth November.

15,000 Square Yards Space Taken.

The space on which the Congress pandal is to be erected at the Marine Lines maidan measures 15,000 square yards. It is under the control of the Improvement Trust. Application was made to the Improvement Trust by the Joint Honorary Secretary of the Reception Committee of the Congress for permission to it and the request was considered at a meeting of the Trust yesterday afternoon and the necessary permission granted on certain conditions which the Secretary has accepted.

President of the Industrial Conference.

BOMBAY, October 22.

Sir Dorab Tata has kindly accepted the presidentship of 11th session of Indian Industrial Conference to be held at Bombay during the Christmas holidays.

Presidency Association.

BOMBAY, October 23.

The Bombay Presidency Association will meet this afternoon to discuss the I. C. S. Bill.

Dr. Lalkaka Bed at the Maternity Home.

BOMBAY, October 22.

The Honorary Secretary of the Bombay Sanitary Association the acknowledges receipt of Rs. 1,750 through Her Excellency Lady Willingdon being the surplus of Dr. Lalkaka Fund raised by Mr F. F. Gordon of the "Advocate of India". It is suggested that the bed at the Maternity Home be called after the late Dr. Lalkaka whose heroic deed is still fresh in the memory of the people of India.

Home Rule for India.

Bombay Chronicle's Comment.

BOMBAY, October 23.

Dealing with the question of Self-Government for India the "Bombay Chronicle" writes:—"It is true that the war has helped England as well as the Dominions to see things as a whole and to record India more as a member of a big British family in whom they should take family pride. But to say India's soldiers are fairly winning for her a rightful status among other great constituent units of the Empire is to base India's claim to self-government on a mere sentimental consideration. As the "Times" said India has valiantly aided us and in doing so has proudly dismissed all thought of reward but the Ottawa Free Press stuck the right note when it declared India has earned her place at the Imperial Council not only by her services in the war but by her conduct through long years of peace. And though the Ottawa Free Press referred only to India's representation on the Council it is none the less true that her claim to self-government is even more strongly based principally on the same ground. What war has done is to show the part played by India in it, as a flash lighting up years of loyal service and peaceful development. What is wanted is self-government as the ideal of British rule in India and that there should be substantial contribution made to it now. Everything depends on the spirit shown by those who are responsible for the administration of the country as well as by permanent officials. The most recent official action the Indian Civil Service Bill, unfortunately may not encourage the hope that the expected response of which many have recently spoken and written is likely to come forth. It shows that reactionary influences are still successfully at work whose object is to keep India still as a trusty dependent and not, to quote the words of Lord Hardinge "a true friend of the Empire." But to suppose that those influences will be allowed to prevail in great questions that will arise after the war is unthinkable.

Father Brings Criminal Charge Against Daughter.

BOMBAY, October 22.

A criminal case of considerable interest in which Mr. Dwarakadas Lalobhai a rich landlord, has charged his daughter Damayanti Bai with theft of ornaments valued over Rs. 50,000 alleged to belong to him is proceeding before the Second Presidency Magistrate. A few days ago Damayanti Bai moved the Chief Presidency Magistrate to have the case transferred from Rao Bahadur Setalwad's (Second Presidency Magistrate) Court to any other Magistrate on the ground that Mr. Setalwad was on friendly terms with Dwarakadas and another important witness for the prosecution. To-day the matter came up for argument before the Chief Presidency Magistrate who after hearing Damayanti Bai's counsel and the Public Prosecutor refused to grant the application holding no reasonable grounds have been made out for the transfer applied.

MYSORE.

The Mysore Representative Assembly. Important Subjects Discussed.

MYSORE, October 22.

The fourth day's sitting of the Representative Assembly commenced at 12 o'clock to-day in the Durbar Hall public buildings, Mysore. Dewan Sir Visweswarayya presided and was supported by Councillors Messrs. Nanjundayya and Sardar Kantaraj Urs. The house was full.

In opening the proceedings the Dewan reminded the members about electing members to the Legislative Council and hoped members will observe the rules laid down for the purpose and elect four members from the Assembly for the vacant seats.

TELEGRAMS.

The Assembly then commenced discussing subjects and dealt with a number of subjects of local importance. Those deserving mention being a suggestion relating to silting up of tanks and reduction of Aichatt. Referring to this Mr. Anniah Pandit made some excellent suggestions and prayed the Government to do the needful in the matter. The Government promised attention. The next subject related to remission of assessment on garden lands. It suggested remission of assessment in cases where tanks remain unrestored one year after breach and that the deputy commissioners be empowered to grant remission. This agreed to, another subject of importance relating to the right of ryots to forest trees by noting them in their pattas was taken up. It was explained that all trees except sandal belonged to ryots and no action was necessary thereon. The Assembly rose for lunch at 3 o'clock. The Assembly met again at 3 o'clock. The Assembly met again at 3-30 P. M. when the Dewan enquired of the members as to when supplemental questions would be submitted and was told that it will be done to-morrow. Subjects under the general list were then taken up for consideration.

The Assembly then dealt with a number of minor questions relating to appeals against the Deputy Commissioner's orders confirming sales for recovery of revenue arrears, removing restrictions on cardamom cultivation, service inams, speedy disposal of darkbasts, encouragement of patels and shanbhogs and such other minor subjects. Another subject which elicited much discussion related to the formation of cart tracks in cultivated areas. In discussing the subject Mr. Vasudevarao of Chickmagalur submitted a plan prepared by Sir Frederick Nicholson showing tracks in Japanese fields which avoids the difficulty here described. In reply the Dewan stated if three fourths of the villagers consented to bear the expenses, the Government would accord sanction therefor. The Assembly rose for the day at 5-30 P. M.

(Later)

The sitting of the Representatives Assembly commenced at 12 o'clock to-day in the Durbar Hall, Public Offices, Mysore. Dewan Sir Visweswarayya presided and was supported on the right by His Highness the Yuvaraja and on the left Councillors H. V. Nanjundayya and Sardar Kantaraj Urs.

Before commencing the proceedings the Dewan announced the result of election made by the Assembly yesterday to the Legislative Council.

The following Members of the Assembly were declared elected:—Mr. M. K. Krishnamurthy Rao, Landlord, Bangalore; Mr. Basavayya, Advocate, Bangalore; Mr. B. Narasinga Rao, Pleader, Seringapatam and Mr. C. Narasimhayya, Advocate, Mysore.

These gentlemen then expressed their thanks to the Assembly and hoped to win their increased confidence by their work in the Council.

The desirability of discussing the Budget was then taken up. Here many members expressed the inutility of such discussion in view of the fact that it already passed and received the approval of His Highness the Maharaja and also on the ground of expressing disapproval, if necessary, any items of Budget which already received the royal assent. The Dewan then suggested the Members of the Assembly in future to meet in Taluk Conferences and submit proposals to the Budget, but the sense of Assembly was against such a proposal. The discussion is proceeding.

SOUTH INDIA.

Nandyal People's Association.

NANDYAL, October 22.

The Second Anniversary of the Peoples Association, Nandyal, was celebrated this morning Mr. Narasimharao presiding. There was a very large attendance. The function was a great success.

The Secretary Mr. Narasingarao read a report the special feature of which was the good work done in the Night Schools and in respect of Forest, Irrigation, Arms and License questions. Then prizes and wearing apparel were distributed to the winners belonging to the night school. (From our special correspondent.)

Guntur-Macherla Railway: Survey Ordered.

SIMLA, October 22.

The Railway Board have sanctioned a survey being carried out by the Madras and Southern Mahratta Railway Company for a line of railway on the metre gauge from Guntur to Macherla via Sattenapalle, Gurzala and Rentachintala, a distance of about 79 miles.

(LATEST TELEGRAMS)

The Kurnool Conference.

NANDYAL, October 23.

The Second Kurnool District Conference began its sittings at one o'clock the Hon. Mr. B. N. Sarma presiding. More than a hundred delegates and a large course of ryot visitors were present.

There were also European, Mohammadan, Official, and Non Official representatives.

The Welcome Address was delivered in Telugu by Mr. I. Subbarow. The Collector Mr. Vernon attended the Conference. Mr. Narasimharao proposed Mr. P. Ramiah (Koilkuntla) seconded Mr. Poornachandrarao the (Markapur) supported the election of the President. Mr. Sarma delivered his presidential address laying special stress on the request we have to make to the Government at present. The conference is proceeding.—(From our Special Correspondent.)

The Civil Service Bill.

ALLAHABAD, October 23.

The "Pioneer" learns that Lord Islington's statement when introducing the Indian Civil Service Bill will shortly be published in India. The Bill itself merely enables vacancies to be filled by selection as well as by examination, but it is understood that Lord Islington's statement shows that under the rules to be made under the Bill it is proposed to continue to fill 25 per cent of the appointments by examination and should the proportion of Indians thereby brought in be not as large as in the past to make that proportion up by selection.

TELEGRAMS.

INDIAN TELEGRAMS.

(FROM OUR OWN CORRESPONDENTS.)

(By Wire.)

SIMLA.

ARCHAEOLOGY IN INDIA.

The Department's Work.
A Resolution Issued.

SIMLA, October 22.

The Resolution on Archaeology issued by the Government of India is accompanied by a long note of 14 closely printed pages contributed by Sir John Marshall, Director-General. He begins by taking a retrospect of the Department which was instituted more than half a century ago, but the first 40 years of its existence was singularly chequered. The wide and far-reaching reforms carried out by Lord Curzon's Government have since been developed and matured in various directions with signal profit to the Archaeological enterprise throughout the country. Sir John claims that experience has demonstrated that Imperial assistance and supervision are indispensable to the efficient working of the Department. After dwelling upon the present organisation the Director-General points out that the functions of the Archaeological Department are in the main two, namely, conservation and investigation. In the view of the Government both these functions have an equal claim to its patronage and it will be seen that in recent years increasing attention has been paid to the exploration and research of every kind, but for the present owing to its persistent neglect in years gone by conservation is and must for long remain the paramount duty of the Department. After describing the monuments conserved from 1910-15 during which the number rose from 150 to 700 it was said that the ancient buildings or groups of buildings were in British India. Among these buildings every class of architecture and every type of structure is represented for whatever purpose, religious or secular it may have been erected and to whatever race or creed it may belong, the only criterion applied being whether its architectural merit or its historic associations entitled it to a place among the national monuments of the country. As to the future of conservation work in India there are still in spite of all that has been achieved in recent years numbers of priceless monuments waiting to be rescued from the ravages of the jungles and decay. Many more years must elapse before all these can be overhauled and their repair taken in hand. When this has been done there will still remain the further task of maintaining them from year to year, a task which will demand unremitting care and watchfulness on the part of the Archaeological Department. Government attach much importance to the organisation and development on Museums as centres of research and education.

The Recent Exploration Work.

Sir John then dwelt upon the recent exploration work, undertaken since the Reorganisation in 1912 and much solid work done at Charsadda Rajgir, Sahet, Maheth, Hasid Surnath and other spots. Then followed the exploration of the town of Bhita, near Allahabad where for the first time well-preserved remains of houses, shops and street dating as far back as the Mayurian period were laid bare which help was materially to visualise the everyday life of the townspeople in those early days. At Taxila the results obtained have been epoch-making. The results of excavations at Pataliputra, Sanchi, Takhti, Dahi and Sabri Bahol are too well-known to need recapitulation. They produced a number of funeral urns inscribed with legends in the extant Pyu language. The affinities between the Pyu and the ancient Telugu scripts afford fresh evidence of the influence exerted by Southern India on the culture of Lower Burma. The archaic character of the alphabet suggests that Indian civilisation reached Prome as early as the 2nd or 3rd century A. D.

Sir A. Stein's Journeys.

Sir John Marshall then details Sir Aurel Steins' three prolonged journeys in Chinese Turkestan and the adjoining borderlands of China who discovered in the deserts immense hoards of ancient relics belonging to a civilisation which owed its chief inspiration to India. Of the antiquities secured by Sir Aurel Stein in the course of this prolonged and arduous journey no less than 182 cases weighing over 21,000 lbs have already been despatched to India. As regards Epigraphy Avantipur has yielded unique and precious examples of local plastic art of mediaeval epochs and Hima-wa in Burma has more than 3700 inscriptions which have been copied in the past five years which have greatly added to our knowledge of past India. In the south of the Peninsula, for example, the history of all the leading dynasties has been advanced and the chronology of the various princely lines established on a firm basis and in more detail. This has been made possible through important synchronisation of reigning kings attested by the epigraphs by notices of princely names unknown before and in some cases by fairly lengthy genealogies. Nor is it only in regard to reigning houses that documents of this class supply important evidence. Thus in South India an inscription of 9th century shows that literary Telugu is older by two centuries than had been demonstrable. From the literature, a new school of Philosophy has been made known to us by an epigraph of the Chola King Aditya 2 and a new vista in the History of Southern India is promised by the growing series of early Brahmin epigraphs in ancient caves notably in the Madura District.

Education Department's Review of the Work Done.

The Department of Education of the Governor-General-in-Council thinks it will be of interest to the public to review the work of the Archaeological Department as developed during the past 5 years. Sir John Marshall Director-General of Archaeology has accordingly prepared the interesting note which is appended to this Resolution and which surveys the work of the Department in some detail. It remains only to offer a few words by way of introduction.

TELEGRAMS.

A Conference of Orientalists was held at Simla in July 1911 many matters concerning the Department were then discussed.

The Principal development of the last five years have been: (1) a more extended and systematic employment of Indians, (2) strengthening of Museums in the cause of archaeology, (3) the encouragement of archaeological research and exploration and (4) the improvement of the publications of the Department, their wider circulations and encouragement to scholars outside the Department to co-operate in the work of Indian Archaeology. At the same time efforts have been made to extend the principle work of the Department, namely, the conservation of ancient monuments. All important proposals for the conservation of ancient monuments and buildings are now submitted to the Director-General of Archaeology.

The Governor-General-in-Council attaches great importance to the further employment of Indians in Archaeological work as opportunities arise if funds are available. He also desires to see the Museums of India developed on scientific lines. He believes that the popular lectures delivered at the Calcutta Museum have not only been of interest but are of real educational value.

The Superintendents of the Archaeological Survey now supervise and assist the Archaeological collections in the provincial and local Museums so far as is possible without detriment to their ordinary duties. The Assistants trained in the Archaeological Department have been attached to certain Museums. The Archaeological Section of the Calcutta Museum has been rearranged.

The Government of India highly appreciate the work done by the various Native States mentioned in Sir John Marshall's note and by Mr. Ratan Tata. They trust their example will be followed by others and that the Archaeological Department, the Universities and other centres of learning and research will continue to enliven the intellectual life of the country and promote historical study.

Despatch from Dardanelles.

SIMLA, October 22.

The despatch from Sir Ian Hamilton, dated 26th August, to the Secretary of State for War, London, is published in to-day's Gazette.

He writes:—At the close of the ten days and ten nights described in my first despatch our troops had forced their way forward for some five thousand yards from the landing place at the point of the Peninsula. Opposite them lay the Turks who since their last repulse had fallen back about half a mile upon previously prepared redoubts and entrenchments. Both sides had drawn heavily upon their stock of energy and munitions but it seemed clear that whichever could first summon up spirit to make another push must secure at least several hundreds of yards of the debatable ground between the two fronts. And several hundred yards, whatever it might mean to the enemy was a matter of life or death to a force crowded together under gun fire on so narrow a tongue of land. Such was the situation on the 5th of May the date last mentioned in my despatch of the 20th of that month.

Fight of 7th May.

In describing the fight of 7th May he writes:—The Australian brigade had advanced through the composite bridge and in spite of heavy losses from shrapnels, machine gun and rifle fire had progressed from 200 to 400 yards. The determined valour shown by these two brigades, the New Zealand brigade under Brigadier-General R. E. Johnston and the 2nd Australian Infantry brigade under Brigadier-General the Hon'ble J. W. McCay, are worthy of particularly praise. Their losses were correspondingly heavy but in spite of fierce counter-attacks by numerous fresh troops they stuck to what they had won with admirable tenacity. The net result of the three day's fighting had been a gain of 600 yards on the right of the British and 400 yards on the left and centre. The French had captured all the ground in front of the farm Zimmerman as well as a redoubt for the possession of which there had been obstinate fighting during the whole of the past three days. On the 18th May according to prisoners report 30,000 troops including five fresh regiments were used against us. General Liman Von Sanders was himself in command. The enemy's casualties were heavy as may be judged from the fact that over 3000 dead were lying in the open in view of our trenches. A large proportion of these losses were due to our artillery fire. Our casualties amounted to about 100 killed and 500 wounded, including 9 officers wounded. From 28th May till 5th June the fighting seemed to concentrate itself around Quinn's post. Three enemy galleries had been detected there and work on them was stopped by counter mines which killed 20 Turks and injured 30. One gallery had however been overlooked and at 3-30 A. M., on 29th May a mine was sprung in or near the centre of Quinn's post. The explosion was followed by a very heavy bomb attack before which our left centre subsection fell back letting in a storming party of Turks. This isolated one subsection on the left from the two other subsections on the right.

The Southern Zone.

I now return to the southern Zone and to the battle of the 4th of June. From 25th May onwards the troops had been trying to work up within rushing distance of the enemy's front trenches. On the 25th May the Royal Naval and 42nd Division N. S. crept 100 yards nearer to the Turks and on the night of 28th-29th May the whole of the British line made advance. On that same night the French Corps Expeditionnaire was successful in capturing a small redoubt on a further small extreme Turkish left west of the Kereves Dere. All Turkish counter attacks during 29th May were repulsed. On the night of 30th May two of their many assaults effected temporary lodgement. But on both occasions they were driven out again with the bayonet. At 4-30 a. m. on June 21st, the French Corps Expeditionnaire attacked the formidable works flanking the Kereves Dere. By noon their 2nd division had stormed all the Turkish first and the second line trenches to their front and had captured the Haricot redoubt on their right. The 1st division took the first line of trenches but were counter-attacked and driven out. Fresh troops were brought up and launched upon another assault but the Turks were just as obstinate and drove out the

TELEGRAMS.

second party before they had time to consolidate. At 2-45 P. M. General Gouraud issued an order that full use must be made of the remaining five hours of daylight and that before dark these trenches must be taken and held, otherwise the gains of the 2nd division would be sacrificed. At 6 p. m. the third assault succeeded. 60 yards of trenches remained in our hands despite all the heavy counter-attacks made through the night by the enemy. In this attack the Striplings belonging to the latest French drafts specially distinguished themselves by their forwardness and contempt of danger. Fifty prisoners were taken and the enemy's casualties (mostly incurred during counter-attacks) were estimated at 7000. The losses of the Corps Expeditionnaire were 2500. On the night of the 29th-30th June, the Turks acting, as we afterwards ascertained, under the direct personal order of Enver Pasha to drive us all into the sea made a big attack on that portion of the line which under the command of Major General Sir A. J. Godley. From mid night till 1-30 A. M. a fire of musketry and guns of great intensity was poured upon our trenches. A heavy column then advanced to the assault and was completely crumpled up by the musketry and machine guns of the 7th and 8th Light Horse. An hour later another grand attack took place against our left and left centre and was equally cut to pieces by our artillery and rifle fire. The enemy's casualties may be judged by the fact that in areas directly exposed to view between 400 and 500 were actually seen to fall.

Thrice Fortunate.

In my three commanders of Corps I have indeed been thrice fortunate. General Gouraud brought a great reputation to our help from the battlefields of the Argonne and in so doing he has added to his lustre Lieutenant-General Sir W. R. Birdwood has been the soul of Anzac. Lieutenant General A. G. Hunter Weston possesses a genius for war. I know no more resolute commander. In my first despatch I tried to express my indebtedness to Major-General W. P. Braithwaite and I must now again, however inadequately, place on record the untiring loyal assistance he has continued to render me ever since. The thanks of every one serving in the Peninsula are due to Lieut.-General Sir John Maxwell. All the resources of Egypt and all of his own remarkable administrative abilities have been ungrudgingly placed at our disposal.

Crop Telegrams.

SIMLA, October 22.

The crop telegram of the week ending 16th October indicates general and seasonable rain throughout the country except in Punjab, North-West Frontier province, central India, Mysore and Hyderabad where more rain is badly wanted. Crops are suffering from draught in the United Provinces and Punjab. Insufficient pasturage is reported from Kashmir, Rajputana and the Punjab. Cattle disease prevails in the United Provinces and some districts in Eastern Bengal, Assam Bihar, Orissa and Hyderabad.

Occupation of Bushire Terminated.

SIMLA, October 22.

A communique says:—In August last the state of unrest prevailing among the lawless tribesmen of the Bushire Hinterland and the imminent danger to the lives and property of British subjects in that region compelled His Majesty's Government to assume temporary occupation of the port of Bushire. The Persian Government having now taken steps to ensure the security of British interests and the maintenance of order, the British occupation has by mutual arrangement between the two Governments been now terminated. On the 16th October the new Persian Governor Darya Beg arrived in a British launch which had been sent to meet at Shif and was received at Bushire by the British Military Governor, The Civil Administrator and Senior Naval Officers with their staffs who conducted him to the flagstaff, where a Guard of Honour was drawn up. A proclamation was read in English and Persian, and under a salute of 21 guns from Her Majesty's Ships the British flag was lowered and the Persian flag hoisted in its place. The Persian Governor warmly expressed his gratitude on behalf of his Government and himself for the reception which the British representatives had accorded to him.

Endowing a Bed.

SIMLA, October 22.

The Indian Council of the St. John Ambulance Association announced the receipt of Rs. 1500 from its Bombay Provincial centre for the endowment of a bed in the St. John Ambulance War Hospital at Dehra Dun.

1 Lakh of Rupees for War Relief.

SIMLA, October 22.

His Highness the Maharaja Holkar of Indore has generously offered Rupees One Lakh to be utilised for the relief of sufferers in Europe in connection with the war or otherwise as His Excellency the Viceroy might decide. The offer has been gratefully accepted by His Excellency who has decided to devote the sum to the work of the St. John's Ambulance Association which is working both in Europe and other theatres of War.

Plague Mortality.

SIMLA, October 22.

The Total plague mortality for All-India for the week ending 16th October stood at 3003 against 4214 cases. Bombay Presidency heads the list with 1775 deaths against 2573 cases. Death rates were also high in the Central Provinces, Hyderabad State, the figures showing 603 and 246 deaths respectively. Other provincial figures were Madras 121, Bihar 7, United Provinces 46, Punjab, Burma 30, Mysore 94, Central India 80.

CALCUTTA.

The Police Inspector Murder.

CALCUTTA, October 22.

Further enquiry with the outrage showed that the deceased Inspector Girindro was an inhabi-

సానిక వార్తలు

బం గళా తైత్త్యసహాను సంఘము:— రహస్యమున బం
జేయుటకు వీరమునులేవలసివచ్చి. వీ రల్ల గొంతులనుబట్టను గూడ
అర్హులని నిర్ధారణచేయుచుండిరి. వీరిలో విఖ్యాతమైన కౌముదు
సంపాదించిపాఠికి రూ ౧౦౦౦ లును డి. ఎస్. జి. సంపా
దించినపాఠికి రూ ౧౦౦౦ లును వ్యర్థమిచ్చవలయును బడిసినచా
రికి రూ ౨౫౦౦ లును ఇచ్చుటకును సుభాషికాకూ సౌక
టించెరి. ఈ సామ్రాజ్య సంఘముతో సంబంధము లేకుండ
అభ్యర్థకు లను దర్శనంగ మహావాజా గారును కార్యదర్శి
యగు డాక్టరు ఎస్. పి. శ్రీకర్ణాధికారిగారు విజయనగరీరించెరి.
తక్కినవారు గూడ విచ్చేదనని తెలియుచున్నది. భాత్పరివిజయ
నాటికంఠువట్లు వీరికిబరద్వాస్తవహాజాకు కుమారికూ కామ
కలనంపురున్నాడు. భాత్పరివిజయవాడు. నంగదేశమున సోద్య
మణులు తమతమ సోదరులకు నొప్పునొప్పు విందులుచేసి పిండి
వంటలను క్రాత్రులట్లును విస్తారముగ విచ్చేదకు. సోదరులకుసో
దరుని మొగమున గందపుబొట్టువెట్టి మెదలో పూలమాలచేసి
నీవుదీర్ఘాయుష్మంతుడవుగనుని కోరుచును. క్రమమున జపించు
ను. ఈఆచారము నంగదేశమున మాత్రమే గాదు. ఆంధ్రదేశ
మున నూడగలదుగాని విధానమున కొంతభేదముండును.

రెండవ కర్నూలు మండల సమావేశము.

ఆహ్వాన సభాధ్యక్షులు - సభాధ్యక్షులు యువన్యాసములు.

కర్నూలు జిల్లా సంస్థానలో సమావేశమవుట.

రెండవ కర్నూలు మండల సమావేశమున అహ్వాన సభాధ్యక్షులగు దేశపాండ్య సుబ్బరావు బి. ఏ. గారిచే చదువం బడిన స్వాగతోపన్యాస మందలి ముఖ్య విషయములు:-

మన యాదర్శము.

దేశము మన సభలకు మాద వచ్చును. రాష్ట్రీయ సమావేశములు జరుగవచ్చును. దీర్ఘమగు తీర్మానములు చేయవచ్చును. కాని వీని కన్నటిని శ్రద్ధతో చూచుచు రెవరున్నారు. అన్నియు ముచ్చట క్రిందనే జరిగిపోవుచున్నవి. ఆధ్యాత్మిక మన శాశ్వతము పుట్టిసరితినే రాజకీయమతావళము మాద పుట్టి ననే కాని ఫలము కలుగజాలదు. నేను రాజకీయ మతావళ మను నపుడు అందులో సాంఘికత్యాదు లన్నియు చేరినవని యెరుంగ వలెను. నా యభిప్రాయమున నేటి దినము రాజకీయ మతమేమియు. ఇది బలవదలనీ యున్నది. మనకాతి యంత యు పట్టుకల్గెలో గుడిసెలలో నివసించుచున్నది. అచ్చటికి రాజకీయ విశాసము చేరువలెను నే పనియను సాగజాలరు. ఉదాహరణకు మన కెంతో మేలు చేయఁ జూచినను లాభ ముండ నేరదు. మన కార్య జాలమునకు గావలసిన మహా జర క్త్రేయ ద్రవ్య సహాయమును సామాన్యపౌరుడు ఇయ్యజాలడు.

అయిన విశాసమును వ్యాపింపఁజేయుటను ద్రవ్యములేవి? వ్యవసాయకరకరములు ప్రకటింపఁబడుచున్నవి. ఇవి రైతుల కులకును చేరునని నాకులొ చిత్తము. నుద్యమన సేవోద్యమముల వ్యాపారములను లేయరు దుకాణములను ప్రారంభించు ను ద్యోగించుచున్నాడు. గ్రామనిర్మాణపండితులు ఆరామగ్రామముల నేర్పరుడై యుత్సాహించుచున్నారు. ఆరోగ్యప్రదానోత్సాహము గలవారు బొమ్మలలాంటివల సాయమున నుపన్యాసములయ్య జూచుచున్నారు. ఇతర సంస్కారప్రియులు ఇతరవిధముల నుపన్యాసముల మూలకముగా నెమి ప్రదర్శనముల మూలకముగా నెమి పని చేయ జూచుచున్నారు. ఇవియన్నియు విద్యావంతులు తల పెట్టియుండు పద్ధతులు.

సింహాసనోపసము.

ఇట్టికాని కన్నిటికిని మన మెంతవరకు సర్దులమో యాలోచింపవలెను. జాతికి బట్టించుకొనిన యభిప్రాయములు మొదట విద్యాలయములలో బ్రవేశ పెట్టవలెను. విద్యావిషయమున నైదేంద్రుల ముందుండి యుండునిరాక నేమింద నవసరము లేదు. 1911 వ సంవత్సరమునుండి ప్రారంభవిద్య యభివృద్ధియైనది. ప్రారంభవిద్యాలయములు 119 నుండి 295 నకు మెరిగినవి. విద్యార్థులు 6159 నుండి 18,658 యయినారు. శ్రీ చక్రవర్తిగారు తమయుదారతీర్థమును ప్రకటించిన నాటినుండి యభివృద్ధి చెట్టింపుగా జరిగింది. కాని 9,83,189 యగు జన సంఖ్యలో 48,660 గల మాత్రమే అక్షరజ్ఞులున్నారు. 9,67 గ్రామములను 235 విద్యాలయములు అన్నవి. 1,78,638 గురు విద్యార్థులు మొత్తము 5766 గురుకు మాత్రమే విద్యయబ్బుట సంభవించింది. ఈస్థితి వెల్లిగడ్డన ప్రభుత్వ గారు చెప్పి రీతిని మన నాగరికమనకు కష్టకముగా నున్నదనుటకు సంభవము లేదు. కావలసిన విద్యాలయములు లేకపోవుటయు ప్రజలకు విద్యలను విద్యకు సంబంధము లేని గతులు లేవందుటయు కారణములైనవి నజమే. వీనికి మనము ప్రతికారములు చేయరాదా? 500 లకు మెరిగిన జనసంఖ్యల గ్రామములు 611 గలవు. వీనిలో నొక్కొక్కటికి నొక్కొకపాఠశాలయైన వెట్టుటకు లెలులేదా?

విద్యావంతులగు బాలికలకాక పనిచేసికొని బ్రతుకు పెద్దలకుమాద విజ్ఞానమునందజేయుట యవసరమై యున్నది. పగలంతయు పనిచేసికొనునట్టి 2,38,517 గురుకులీల వారు పురుషులు పగలంతయు విద్యాలయమునకు పోజాలరు. మిగత కష్టపడి చెమటయూడ్చి పనిచేసిన వీరికి గంజికలకు, లేవన్న లేదు. వీరికి అధికానుకూలములుగాని వ్యవధికాని దొరకుట దుర్లభము. వీరి కష్టమువలన కలుగు ఫలమునే ఏ పట్టణమునో కాలుమీద కాలువేసికొని కూర్చొను భూస్వామి యనుభవించుండుట. ఏరేమో యెప్పటికిని నిరుపేదలగుచున్నాడు. ఎచ్చట ద్రవ్యము చేరదో యెచ్చట మానవులు కృశించుకో అచ్చట జాతీయ విశాసము తప్పుదు. కావున వీరి నుండి సర్వమును లాగుకొని యనుభవించు మనము వీరికి విజ్ఞానప్రదాన మూలకముగానైనను ప్రతిఫలముచూపుట యత్యవసరము. వీరి కొరకు రాత్రిపాఠశాల లేర్పాటుచు యత్యవసరము. విద్యా

కాళాధికారి ఈవిషయమున ప్రభుత్వమువారిలో నుత్తరప్రత్యుత్తరములు ప్రారంభించివాడని వివరము మిక్కిలి సంతసించుచున్నాను. పర్యవసాగమునకై యెదుర చూచు చున్నాను. రాత్రి పాఠశాలలు పనివారలకు విజ్ఞానమును వ్యాపింపజేయుట కేకాక గ్రామసీమలలో శాశ్వతాధిక విషయములను గురించిన సంగతులను విరివిగా తెలియపరచుటకును తోడగును. ప్రారంభమున 2000 జనసంఖ్యల ప్రతిగ్రామమునను నొక రాత్రిపాఠశాల పెట్టవలెనని నే నుపపాదించ సాహసించుచున్నాను. అట్లయిన యెడల ఇప్పటికే విద్యాలయములుగల 80-90 గ్రామములలో నీ రాత్రిపాఠశాల లేర్పడగలవు.

తెలుగు గ్రంథభాండా గారములు.

తెలుగుగ్రంథభాండాగారముల యువయోగము లిట్టి పని వివరించుట కవసరమేలేదు. దక్కను జిల్లాలో తప్ప తక్కిన యెనిమిది తెలుగు జిల్లాలలోను 152 గ్రంథ భాండాగారము లేర్పడి యున్నవి. ఈ సందర్భమున బోదాలో, శ్రీలక్ష్మణ ఇంద్రుడు తీసికొని పోయి గ్రంథములను పుస్తకాలను పంచిపెట్టు భాండాగారమొక్కటియు గ్రామములను గ్రంథములను దీసికొనిపోవు ఏర్పాట్లొక్కటియు కలవని గమనించుట యువయోగము.

నిర్వహణ విధి

నాగరిక రాష్ట్రముల రాజకీయ సమస్యలన్నిటికిని విజ్ఞానము మూలాధారము. రాష్ట్రములలోని ప్రతివిద్యకును విద్యనందజేయుట రాష్ట్ర ప్రభుత్వమునకు ముఖ్యకర్తవ్యము. ఇప్పుడు మనదేశపు సందర్భములనే యాలోచింపము. బ్రిటిషువారిలో సంపూర్ణ సామభూతి చూపుటకు ఆ జాతియొక్క యాదర్శములు, పద్ధతులు, గుణములు మాన్యును. ప్రజలకు తెలిసిన నెంత యువయోగకరమో ఆలోచింపుడు. అటుగాక యూరక లో స్థానికులను తండ్రివార ప్రభువులను రైల్వేలను చూచి యంతయు గ్రహించవలయుననిన నది సాధ్యమగు పనికాదు. తుదకు అంగ్లభూమి యెచ్చట నుండునదియు మనవారి కనేకులకు తెలియదు. అట్టి సందర్భమున విమండలములోని తొమ్మిదిలక్షల ముప్పువీలలో నక్షర మొకటిని తొమ్మిదిలక్షలకు బ్రిటిషు సామ్రాజ్యమున నందులో నిన్ని రాష్ట్రములు అన్నవనియు వానికి మనకు సంబంధము అన్నవనియు వానితో మనకు సామభూతి యుండవలెననియు మునించుట కలలోనైనను సంభవించజాలదు. బ్రిటిషుసామ్రాజ్యపు నీయంతరాధము తెలియకయెన్న వో సంకలంకెను విచారపడవలసిని స్థితి యుండగలదా? మన ప్రభుత్వమువారే నిర్వహణ విధి విద్యాభాసమును నెలకొల్పిరేని యామూల్యత్యము నటాపంచలై పోదా? హైందవభూమి ఎంత యెక్కువ కృతజ్ఞయై యుండదా? అప్పుడుగదా అంగ్లభూమి గోతరేకు నిజమగు గౌరవము చూపడగును.

శ్రీ విద్య

ఈ జిల్లాలో 4,68,778 గురు శ్రీలక్ష్మణ 2844 అక్షరజ్ఞులని యవిద్యావంతులగు 1,15,814 గురుకన్యలలో 182 విద్యార్థి నులుగనున్నవనియు చెప్పిన యెడల వ్యాఖ్యానము లేకయే యామండలము శ్రీవిద్య యుండియుండు హాస్యము జేటపడ గలదు. శ్రీలక్ష్మణ కళాశాలయను వితంతువులకు బోధనాధ్యన విద్యాలయమును స్థాపించియుండు స్థానిక ప్రభుత్వము వారు ప్రశంసనీయులే. కాని ఈ జిల్లా ముఖ్యపట్టణమున నైనను శ్రీలక్ష్మణ కళాశాలయందలి మధ్యమపాఠశాలయైన లేవందుట విచారకరము. పూలూర కే మండలమున నిట్టిపాఠశాల లేనప్పుడు బాలికల ప్రేమలడుగుచున్నా వందురేమో. ప్రతితాలూకా స్థానమునను నిట్టిపాఠశాల యొకటి బాలికలకును నయి స్థాపించబడునని విశ్వసించుటగే నీరీతి సువక్రమించితినిని ప్రత్యుత్తర మిచ్చుచున్నాడను. మనరాజధానిలో జిల్లాబోర్డుల యాచుమున నూటికి 10-30 వంతున విద్యకువ్యయమగు చున్నది. ఈయంత బొంబయిలో 88-6 గను బీరారులో 81.7 గను. ఒరిస్సాలో 17-1 గను కనిపించుచున్నది. వీనినన్నటిని చూడ అవసరములనుబట్టి మనరాజధానిలోని విద్యకై ఎత్తుగత వ్యయము చేయబడును గాకయని యెదురుచూడవలసి యున్నది.

పరిశ్రామిక విద్య.

పరిశ్రామిక విద్యావిషయమున గొప్పగొప్పజ్ఞులనుగ్రుల లోనికి దిగవలసిన పనిలే? ఇప్పుడిప్పుడు అచ్చటచ్చట గ్రామ సీమలలో పంపులు యంత్రములు స్థాపితము లగుచున్నవి. జిల్లా బోర్డులకును పట్టణపాలన సంఘములకును నెంతో సామగ్రి

నిధము కావలసి యున్నది. ఫిట్టరులుగను కడంగులుగను ఇతర విధములను చిల్లర కనలు చేయగలవారు కావలసియున్నారు. దక్కను జిల్లాల కంతకును నొకవోట నొక చిన్న విద్యాలయ మును దిబ్బాయను పెట్టుకొను నెడల య 25,000 ల సామగ్రికి గిరాకి కలుగగలదు. 7028 గురుకుపని దొరకగలదు. వ్యవసాయమునకు మూగుచు కూలి తగ్గించుకొని యల్లాడుచుండు కూలివారలకు మార్గమేర్పడ గలదు. సంస్థాన యొక్కకుడు చిత్రపువడికి పేరెయిండినది. నేడది యెచ్చటనో అదృశ్యమయి పోయినది. ఆ కృత్రియండుండిన కుటుంబమును పేరువకై నను కానరావు. ఇదియు కర్నూలుమండల మలో వెలసియుండిన యితరములైనచిన్న కృత్రియను నభివృద్ధి యగుటకు మార్గము లేమియు నరయచాలమా? (సతేమము)

అభ్యుత్థుని యువన్యాసము

రిదనంతరము మండల మహాసభాధ్యక్షులగు నుదరాను హైకోర్టుజేలు గ. రావుబహదూర్ బి. ఎన్. శర్మ, బి.ఎ., బి.ఎల్. గార్లక్రింద సంగ్రహించబడిన విధముగా నుపన్యసింపిరి:-

యధము : మన విధానము

మన క్రొత్తయనుభవము వలనను, క్రొత్త వైషమ్యములు తలయెత్తుచుండుట వలన, సమాన వాతరంగములందు దుస్సహములగు పూర్వక్రొత్తములు రగులుచుండుట వలనను, భాషా దేశ జాతిభేదము తీవ్రమగుట వలనను, చీనాదేశ మహ్మత్వము నిమిత్తము పాటుపడచుండుటవలనను జపానుదేశము తూర్పునందు సర్వాధికారి యగుటవలనను, సామ్రాజ్యమునకు కాళ్ళెత్తుకునట్టిగాని చిరింతమగునట్టి ప్రకాంతిగాని హిందూదేశమునకు నిరపాయస్థితిగాని లభించునని యూహించుట నిరర్థకము. హిందూదేశమునందు అంగలలు మను బుద్ధిసంపదయొక గలవుగాని దాచవలసిన ద్రవ్యము లేదు. అందువలననే అది సాంఘికమిశ్రమమును విశేషించి భరింపజాలదు. స్వచ్ఛంద వైనికపద్ధతినిగాని స్వచ్ఛంద సాంఘిక నేమనుగాని హిందూదేశమునకు చిరకాల మియ్యుండవలెండునెడల దేశములో నెత్తుప్రాయు లైట నొత్తిడియు కలుగగలవు. గ్రేటుబ్రిటను దాని యధిపతీమమును హిందూదేశమునెడ విశ్వాసముగలిగి దానికి శ్వాసముజరిపిన నేకాని సామ్రాజ్య మేకీభరించి బలపడనేరదు. హిందూదేశమునందంతర్వేదము అన్నమాత్రముచేత జాతీయైక్యత దుర్బలము కాజాలదు. బ్రిటిషుప్రజల యాదార్యమునందును భర్తృత్వ రత్నమునందును హిందూదేశప్రజలకు మితిలేని నమ్మిక యుండుటవలననే అంతఃప్రకాంతియు సామ్రాజ్యైక్యతయు లభించుచున్నవి. ఈకారణము తెలుంగని పూర్వాచరపరాయణులును విధిలేతవాదులును నమ్మిక బాధించు పద్ధతిని పోతానాపడచెదరు.

ఉన్నాధన మనకర్తము.

యధారంభమున హిందూదేశమందలి ప్రభువునుప్రజలును చూపిన రాజభక్తియు చేసిన సాహాయ్యమును బ్రిటిషుప్రజల మనసులకు వాచకము; అంతట వారును వారి ప్రముఖులును హిందూదేశమునకు సామ్రాజ్యమం దధినివేశములతో సమానమైన స్థితి కల్పింపవలెనని తలంచి యట్టి యభిప్రాయములను కృత్రించిరి. హిందూదేశ మందలి వివిధప్రజలును సంతసించిరి. ఉన్నాగియాధికారమునకును అంగ్లోహైందవో ద్యోగియాధికారమునకును భంగము కలుగునను కారణముచేత, బలవంతులగు పూర్వాచరపరాయణులు హిందూదేశమందును హిందూదేశ కార్యస్థానమందును ప్రభుసభయందును తమకుగల సుపూర్వాధికారమును సాగించియు, వివిధప్రజాకక్షలలో తమవలకుబడి నుపయోగించియు హైందవభూదయాళ కాటంకము కలిగించిరి. ఇంగ్లాండునందొక క్రొత్త పుస్తకమాద వారి నిరోధకోద్యమమునకు సంపూర్ణముగా సహాయపడుచున్నది. అంగ్లో హైందవు లింగ్లాండునకు వెళ్లి తమ సాంఘికానుభవములను పురస్కరించుకొని బ్రిటిషు ప్రజలకు చెప్పు విడిచి మరులు చెబుచు చున్నారు. ప్రకటనముల మూలముగా పుస్తకాలకు ప్రాపగు వర్తకులుమాద వారికే తోడ్పడెదరు. హిందూదేశ కార్యస్థాన మువర్తకులచేతిలోనిది. ఇట్టి బలమన్ననిరోధక వ్రాతమును ప్రతిరోధించుటకు హైందవభూదయ కక్షివారి కేమి సాధనముగలదు! సర్. విలియము పెడ్డర్గురను గాక యధ్యక్షుల క్రింద జరుగుచున్న కాంగ్రెస్ కమిటీ మిగులచిన్నది. ఇక్కడి ప్రస్తుతస్థితిని హైందవశయమును గుర్చి బ్రిటిషుప్రజలకును ప్రభుత్వమువారికిని నచ్చ జెప్పటకు ప్రత్యేకప్రతిష్ఠాపన మవశ్యము. అభ్యుదయోద్యమ ప్రాతానామము నూతనసంస్థా ప్రితిష్ఠాపనమును మున్నగుండు

నల్ల యుద్ధమునకును ప్రాంతములను కలవరపెట్టుటయు వాంఛనీయములు కావని యొక పాట కల్పింపబడినది హిందూదేశ స్త్రీవిద్యను గూర్చి యందుగా, హిందూదేశ కార్యదర్శి చెప్పలేదుగా రిచ్చిన, ప్రత్యుత్తరమే, యుద్ధానంతరము మన పక్ష ప్రాధాన్యము గూర్చి యిచ్చబడవచ్చును గనుక, అట్టి ప్రత్యుత్తరమున కవకాశములేకుండునట్లు మన మిప్పుటినుండియు మన యాశయములను బ్రతిష్ఠ ప్రజలకు యథావిధిగా తెలియజేయుచుండవలెను. బ్రతిష్ఠ సంబంధమును తెగవేయ కలవరము బుట్టినట్లయితేను ఇప్పుటికిని ఎప్పటికిని అణచివేయబడదని దగినదే కాని ప్రజల తలలో తాము విలసిల్లించుకొని తాముకొరవలసినవిషయములను గూర్చి కలవరపడుటయు చివేయదగినకలవరము కాదు. ఇట్టి యాశయములలో దేశమందంతట నేకాభిప్రాయము లేకున్నను, ఎక్కడనుండి యొక్క యభిప్రాయము పరిగణింపదగినది.

ప్రధానాంశములు.

యథార్థమైన సానిక ప్రభుత్వము, సామ్రాజ్య కలాధికారములలోనుండి ప్రజాస్వామ్యబద్ధతలే కాని వానిపేరుతో దాని ఛాయను చూపుట నిశచయము. ఏ సానిక ప్రభుత్వమునైనను ఆర్థిక స్వాతంత్ర్యమును సేవాసంస్కారమును ప్రధానము.

ఆర్థికాభివృద్ధి.

ఆర్థిక లాభనష్టములను సరిపుచ్చుకొనుటకు ప్రభుత్వమువారును ప్రజలనుకూడ అసంసిద్ధులై యున్నారని యుద్ధము కల కన్ను వైచి నది. సానిక ప్రభుత్వమువారు హిందూదేశ ప్రభుత్వమువారి యొక్కయు హిందూదేశ ప్రభుత్వమువారు రాజ కార్యదర్శియొక్కయు సమ్యక్తలేకుండ ప్రకృతాచారమును మార్చబోయి. ఇందువలన ఎగుమతులు లేయడల అపకల్పదార్థములు చెడిపోవలసింది, లేదా వానివెల తగ్గిపోవలసినది. ఇట్లునుచిత్రణము వచ్చినప్పుడుకూడ, కాస్త్రీయ సాంకేతికనైపుణ్యము లేకపోవుట వలనను, కైకవాసనయందు నైపుణ్యము పరిశోధనలను జరిగినప్పుడుకూడ, కాస్త్రీయ సాంకేతికనైపుణ్యము లేకపోవుట వలనను, అపకల్పదార్థములను పక్కపెట్టు ప్రయత్నము వీలుపడినది కాదు. హిందూదేశమున కార్థిక విద్యావిషయక స్వాతంత్ర్యము లందునెడల, ఇట్టి యసహాయస్థితి తటస్థించెడిది కాదు.

విద్య.

నాగరకలోక మందంతట నున్న తనిద్య వివక్షలేకుండ. వెదజల్లుబడుచున్నది హిందూదేశమున ధనవంతులకే కాని యున్న తనిద్య దుర్లభము. ప్రకృత పరిణామకస్థితిలో కాస్త్రీయ సాంకేతికవిద్యలు చురుకైనవి. విద్యారంభము లధికమైనవో, ఉద్యోగములుదొరకక, రాజకీయసంస్కృతికలుగునని ప్రభుత్వధికారులు భయపడుచుండును; విద్యాభివృద్ధి సత్వరముచున్నదనికూడ భయపడెదరు. కళాకాలల సంఖ్యయు, వానికియ్యబడు విరాళములును, విద్యార్థులయొక్కయు కృతార్థులయొక్కయు సంఖ్యలను బహుభాగరూపకతో పరిశోధింపబడుచుండును. నలుమూలలనుండికన్న నెక్కువమంది పరిశోధకుల కృతార్థులుకాకుండునట్లు చూచుటయే యీ యతిశాగ్రాకతయొక్క ప్రయోజనము. అంతేకాక, ఆంగ్లేయభాషయందు దాటిలేవిననేకాని తక్కినవిషయ విజ్ఞానము పాటించబడవచ్చును. ఇది యుక్తమనదైతి. విశ్వవిద్యాలయములు నయితేద్యమును కొరుకునహజమేకాని రాజకీయ తంత్రములు కనుకూలముగా తమకార్యక్రమమును సునవించుకొనుట యనమంజనము. చదువుకొనిన వారధికమును కొలదిపనులధికముగును. లేదా ప్రజలు కొరకుట దుర్లభముగ నేని తలదండ్రులు విడ్డలను చదివించుటయే మానెదరు; విద్యార్థులు చదువుటకును మానెదరు. ఈవిషయము విశ్వవిద్యాలయములు శ్రమపడవచ్చుటలేదు. న్యాయవాదిత్వమునకును ఉన్నతోద్యోగిత్వమునకును ఆంగ్లేయ భాషాపాండిత్యము అవశ్యముగా నియన్యధాకాదు. జపానునందలి యేర్పాట్లట్టిదే అనావశ్యకములగు కఠిననిర్బంధముల నెన్ని నెట్టివన, చెన్నపురి విశ్వవిద్యాలయము విశేషఫలవంతము కాకపోయినది. విద్యను విశేషముగా వ్యాపింపజేయుటకై యుపాధ్యాయులు పాఠశాలలును, కళాశాలలును అధికము కావలెను. ఆంగ్లేయము రెండవ భాషగా తప్పక చదువబడవలసినదేకాని, విషయమును దేశభాషములముగా బోధించుట సుకరము, సుగృహీతము, సువ్యాప్తము ఫలవంతము నగును. విశ్వవిద్యయ మనావశ్యమగును. నామగు భిన్న భాషలు మాట్లాడు కొట్ల ౧౦౦లకులమంది ప్రజలలోక విశ్వవిద్యాలయ ముండుటయు, అవకాశములేని దూరస్థితులు దాని యాజమాన్యము పరిపాలనకు దురవగాహము. ౭౦౦ లక్షలమంది ప్రజలుగల దత్తమండలములకు నెట్లులో నొక ప్రతినిధిమాత్రమే కలదు; ౧౭ లక్షల ప్రజలుగల యూరప్ మండలముల కన్నిటికిని ఆరుగురు ప్రతినిధులుమాత్రమే కలరు. అందులో కర్నూలున కొకరునులేరు. మన కెక్కువ విశ్వవిద్యాలయములును వానినై నెక్కువ యధికారమును కావలయును. అవి మనవలననేడవబడవలెను. ఇప్పుటి యేర్పాట్లు సమస్తము మాటిపోవలసి యున్నది. దేశమునందగు ఈవిషయమున తమ యభిప్రాయము వ్యక్తీకరింతురని యూహించుచున్నాము.

కర్నూలు విద్యాస్థితి.

మొత్తము రాజధానిగాని నకుటు లెక్కరంటే ఈ జిల్లాలో విద్యావ్యాప్తి మిక్కిలితక్కువ. పోరంధి పాఠశాలల సంఖ్య యధికముగుమాటల తృప్తికరము; అధికవృద్ధి కింకను విశేషావకాశముకలదు. ఉన్నత పాఠశాలలు ౭ మాత్రమేయుండుటయు కళాశాలయే లేకపోవుటయు మిగుల విచారకరమై విషయములు.

ఆంధ్రోద్యమము.

మనకు ప్రస్తుతమొక విశ్వవిద్యాలయము తెచ్చు జిల్లా లకు ప్రత్యేకముగ ఆధ్యాపకత్వకమైయున్నది. మీ పునాదులు చాలవంది తెనుగుదేశము దెబ్బయెడల అందు ముఖ్యముగ డెల్టా ప్రాంతములు దెబ్బముగ వ్యాపించి నికసింపుచున్నారని. సుప్రసిద్ధ ఆఖిల భారతజాతి మూగముగ వృద్ధి, జాతియ కోశంబునకు ఏకత్వమొసగు నుపాయములలో నొకటికపరిణమిల్లవలసిన ఆంధ్రోద్యమమునకు మీరు విశ్వాస ప్రత్యయములు కలవని వినుటకు నెంతయు సంతసింపుచున్నాను.

క్రిష్ణాజిల్లా మహాజనులకు సంబంధించిన గొప్పవిషయము.

(ఒకవిలేఖరి యిట్లు వ్రాయుచున్నాడు)

ఉయ్యూరు ఎస్టేటుజమీందారు వారులగు క్రిష్ణాజిల్లా లగు రాజారంగయ్యపూర్తి బహదూరుగారు మరణశాసన పూర్వకముగ నీక్రింద వివరింపబడిన ప్రకారము ధర్మకార్యములకు ధనము వొసంగియుండిరి.

1. నూజివీడులోని మైదురి మైసూల్లకును, పెట్టలంబిన నెకండుగ్రేడు కలకాలమును సాలుకు రు 6000 లు వరు మానము రాగల వేలేరు. మం తెన గ్రామములను, సదరు పాఠశాలలకు గృహనిర్మాణము నిమిత్తము రు 50,000 లును.

2. బెజవాడలో తనచే నెలకొల్పబడి "బీదగృహ" పోషణము నిమిత్తమని ఎస్టేటునుండి నెలనెలకు యివ్వబడుచుండు విరాళములుగాక, కొద్దపాడు గ్రామమును, ఏపూరు గ్రామముపాడుగ్రామములలో కొన్ని భూములను గృహనిర్మాణార్థము ప్రత్యేకముగ రు 10,000 లొక్కమును.

(3) వుయ్యూరులోని విష్ణ్వలయమును దివ్యస్థముగ మార్పుచేయుటకు రు 10,000 లును, తతోవనకార్యము సాలుకు రు 1000 లును

(4) వుయ్యూరు వీరుకై సుత్రములకు రు 5000 లును.

(5) ఘమాన పది పన్నెండువేల వరకు విద్యాధివేతనములును.

(6) ఉయ్యూరులో లోయర్ నెకండరి పాఠశాలకు రు 5000 లును.

(7) ఉయ్యూరులో వైద్యశాలకు యిట్లు నిమిత్తం రు 3000 లును.

(8) తోటలు దొడ్లు, ధనముగాక, కామకూరు ముతా అనబడు 5 గ్రామములను తన జీవించియున్న తన భార్యకును

(9) ప్రభుభార్య పుత్రకు యెసుగబడు కట్టడములుగాక రు 60,000లొక్కమును, మూడు గ్రామములుగల క్రిష్ణంపాలెం ముతామును.

(10) తన మెపును కొమ్మలైలును, దత్తపుత్రునికి చెల్లెడునగు వారివపుకిని చెయ్యుక లక్షరూపాయయును.

(11) తన దివానుగాగు ను. వెంకటేశ్వరరావు పంతులుగారికి, ఉయ్యూరులో 600 ఎకరముల కమతముభూమియు, రెండు కట్టడములును, నూజివీడులో నొకతోటయు, యానట్టియు నెలకు రు 150 ల ఉపకార వేతనమును

(12) మేనేజరు ఎస్. వెంకటరావు పంతులుగారికి 10 సంవత్సరములలో రు 5000 లును ఇతరనాకర్లలో కొందఱకు 1000, 500 చొప్పునను,

(13) తన పండితులకు కొన్ని ఈనామ భూములును. ఒసంగి, యీ కార్యములను సరిగా నడిపించుటకును, పాఠశాలలను బీదగృహమును సక్రమముగ పాలించుటకును తన దివానుగానుండిన వెంకటేశ్వరరావు పంతులుగారిని నియమించెను. ఈ రాజాగారికి పుత్రులు లేకుండుటచే కపిలేశ్వరపురం జమీం

దారుగారు రాజా వెంకటరంగయ్యపూర్తిపూర్తిగాని కొమ్మలని స్వీకారముజేసికొని అతనిని మరణశాసనములో కడపటి కర్పణగా నియమించెను. వీరుప్రస్తుతం రాజాగారిఅనంతరం ఎస్టేటుకోర్టాఫ్ వార్డ్ క్రింద నుంచబడి కుమారరాజాగారికి మైనరుతీరగానే, స్టేటు వీరి స్వాధీనపరచబడినది. ఉయ్యూరు ఎస్టేటునకును మేడూరు ఎస్టేటులో సగమునకును, నిడదవోలు ఎస్టేటులో మూడవవంతునకును జమీందారు లయ్యున్నారు. సాలుకు 4లక్షల రూపాయలు వరుంబడికలదు. కోర్టు ఆఫ్ వార్డ్స్ క్రింద నున్న కాలములో చనిపోయిన రాజాగారి మరణశాసనమును గురించి 3 సంవత్సరములు విచారించి సరియైనదాని నమ్మి ఆప్రకారము జరిగించియున్నారు. వెంకటేశ్వరరావు పంతులుగారిని మరణశాసనము ప్రకారము ఆస్తిని వప్పించి పాఠశాలలయొక్కయు బీదగృహముల యొక్కయు నిర్వహణకార్యముల వారి కొసంగిరి.

గత ఏప్రిలు మాసములో దత్తకుమారునికి కోర్టు ఆఫ్ వార్డ్సువారు ఎస్టేటును వప్పించిరి. ఈజమీందారుగారు ఈ నెల 2 తేదిన వెంకటేశ్వరరావుగారికి ఒక రిజస్టరు నోటీసును బంపిరి.

తన దత్తు తమ పూర్వము తన జనక తండ్రికిని, పాలక తండ్రికిని జరిగిన ఒడంబడిక మరతులు తనవై బద్ధపడనేరవనియు,

ఈమరణశాసనము సరియైనదయినను, ఇతరులు ప్రేరేపణలన వ్రాయబడినవగుటచేత చెల్లుబడి కాగూడదనియును, వెంకటేశ్వరరావుగారి స్వోపయోగమునకును, వారి యధ్యక్షతక్రింద పాలింపబడుటకు నొసంగబడియున్న యానదాస్తియు యానోటీసు తేదిమొదలు నెలదినములలో తనకు స్వాధీనముచేయవలసి యున్నదనియు, చేయకపోయినచో దావాచేసి ఖర్చులతో రాబట్టుకొనవలసినయు, ఆనోటీసులో వ్రాసిరి.

ఈనెల 5 వ తేదిన పూర్వము మైసూల్లలో ఉపాయలుగానున్న వైద్యులక్రిష్ణారావుగారు, వెంకటేశ్వరరావుగారు బ్రుష్టుధనములో ద్రవ్యమును అపహరించుచున్నాడని, బెజవాడ జాయంటు మేజిస్ట్రేటుగారివద్ద దావాతెచ్చెను. క్రిష్ణారావు తన వాక్కులములో ఈ కేసును న్యాయమును నిలుపుట కొరకు తానే దెచ్చినాననియు, తెలప్రోలు రాజాగారు యందుకు ధనసహాయము చేయుచున్నారనియు, చెప్పియున్నాడు. ఇతడు ప్రకృతమున ఉయ్యూరు ఎస్టేటులో పనిచేయుచున్నాడు.

వెంకటేశ్వరరావుగారి తరపున వైకొర్టు వకీలుగారు టి. రంగాచార్యులుగారు హాజరయి ఈదావా, వెంకటేశ్వరరావుగారికి తొందర గలిగించి, ఆయన స్వాధీనములో బ్రుష్టు ఆస్తిని తొలగింపజేయుటకు తేబడినదేగాని, నిజమయినదికాదనియు, అందువలన సర్పివారంటు యివ్వరాదనియు క్రి. ప్రో. కోర్టు 202 సెక్షన్ క్రిందికి మార్చి విచారించదగియున్నదనియు మనవి చేయగా కేసు యిదివరకే దాఖలు అయినది గాన మార్పుటకు వీలుకాదనిరి. అందువలన సర్పివారంటు అవసరములేకుండగనే వెంకటేశ్వరరావుగారు యామత్తురికార్డును దాఖలు చేసిరి.

ఈఛార్జి నవంబరు నెల 3 తేదీకి వాయిదాపడియున్నది. ఇందువలన మరణశాసనములో చేరిన బెజవాడ బీదగృహము, నూజివీడు మైసూల్లు, యితర ధర్మకార్యములకు తొందరలు గలిగినవి.

నల్ల సంవత్సరాది సంచిక

నల్ల సంవత్సరాది సంచికను సంవత్సరాదికి ప్రచురించుటకై ప్రయత్నములు చేయబడు చున్నవి. దానియందు ప్రచురితము గావలసిన వ్యాసములు చిత్రపటములు సత్వరంబుగఁ జేరినగాని సంచిక సకాలమున వెలువడుట కవకాశము గలుగదు. భాషాభిమానులు తమ వ్యాసములను త్వరగా బంపి మా యుద్యమమునకు దోడ్పడ ప్రార్థితులు. ఉపయోగైన చిత్రపటములనుఁ బంపదలచిన వారు వానిని వెంటనే పంపుటకు ప్రార్థితులు.

ఆంధ్రవత్రికా కార్యాలయము.

7, తంబునెట్టివిధి, మదరాసు.

THE GREAT WAR.

The Cavell Murder: British Nation Shocked.

FIVE GERMAN ATTACKS REPULSED NEAR RIGA.

Fifty French Ambulances Lost in a Torpedoed Ship.

BRITISH PRODUCTION OF MUNITIONS QUADRUPLED.

BULGARIA AIMS AT OCCUPYING MACEDONIA.

[Reuter's Agency.]

GREAT BRITAIN.

Indignation in Britain.

LONDON, October 22.

Not even the sinking of the "Lusitania" shocked the British nation as have the official details of Miss Cavell's execution, which fill pages in the papers. The matter was the theme of recruiting speakers in Trafalgar Square, where, beneath the lavishly decorated Nelson column, an officer asked the hundreds of thousands who had come to do homage to England's hero. "Who will avenge the murder of this splendid English woman?"

The Bishop of London's Sermon.

The Bishop of London, in his Trafalgar Day sermon at St Martin's, said:—The iniquities of the Germans in Belgium and the "Lusitania" crime will ring throughout history, but the cold-blooded murder of an English woman for harbouring refugees will run them hard in the world's opinion. There is now no need for compulsion. Three million Englishmen, Scotsmen and Irishmen will know the reason why she was murdered."

British Press Comments.

The following extracts faintly indicate the storm of wrath voiced by the press at what one paper calls "the most damnable crime of the war":—
The "Daily Telegraph" says:—"Our enemy has incurred the disgust and loathing of all honourable and brave men in Europe and America and must pay the bitter reckoning to the uttermost farthing."

The "Times" writes:—"The Germans have killed this English nurse as Napoleon killed the Duc d'Enghien. They could have done no greater service to the British cause."

The "Morning Post" asserts that no case hitherto has so shown up the ghastly descent of the German character into primitive brutality. Miss Cavell is the modern Antigone.

The "Daily Express" says:—"Modern Herod has been writing on the wall."

The "Daily Mail" says:—"The horror of the wicked and purposeless deed has stunned the world. There is a cry to heaven for vengeance."

The "Daily News" says:—"It is a blow to hateful tyranny more tremendous than military defeat."

The "Daily Chronicle" considers the crime one of the most eloquent proofs yet given to the world of the meaning of German bloodlust and duplicity.

The "Daily Graphic" says:—"Let 'Cavell' be the battle cry. Let 'Cavell' battalions' be raised pledged to avenge her."

Dutch Press Comment.

AMSTERDAM.—The "Nieuw Van den Hag" expresses the hope that humanity everywhere will protest against the Cavell crime.

Belgian Nurse's Testimony.

AMSTERDAM.—A Belgian nurse, a friend of Miss Cavell, says that when the latter was asked if she wished to add anything in her defence or to sign a request for the Kaiser's pardon, she merely shrugged her shoulders and walked out. She refused to have her eyes bandaged, and before the shooting party she pinned to her bodice a small Union Jack.

Bangalore "Daily Post."

A Question in Parliament.

LONDON, October 22.

In the House of Commons, in reply to a question put by Mr. Percy Harris respecting the case of Miss Dawson, Editor of the Bangalore "Daily Post," Mr. Chamberlain stated that he was without information, but had addressed an inquiry to the Indian Government on the subject.

Indian Civil Service Bill.

A Statement By Mr. Chamberlain.

LONDON, October 22.

Replying in the House of Commons, to Sir John Jordan, Mr. Chamberlain said it is intended to hold the usual examination for admission to the Indian Civil Service after the next two years and at the usual time. The alterations which it was proposed to make in the existing regulations related to the age limit and would enable candidates who had rendered military service to compete at a slightly higher age. He regretted that he was unable to answer questions arising from the Bill now before the House of Lords until it came to the Commons. Meanwhile he would gladly receive any suggestions honourable members might make.

A Coming Suggestion in the Lords. The War Situation.

LONDON, October 22.

Lord St. David will suggest in the House of Lords, on the 27th instant, that the Government shall advise the King to call a full meeting of the Privy Council to discuss the whole situation as regards the war.

Concessions to Officers of Indian Army.

LONDON, October 22.

In the House of Commons, in reply to Colonel Yate, who pleaded for more generous treatment of officers of the Indian Army invalided home from the front Mr. Chamberlain said:—"I see no reason for additional concessions."

Britain's Munition Supply. Tribute to Ministry's Work.

LAHORE, October 22.

The "Civil and Military Gazette" cables:—
LONDON, October 21st.—An article in the "Times" on the Ministry of Munitions says the prodigious consumption of high explosive shell in the advance to Loos did not exhaust the supplies on the spot. Thanks to the excellent transport arrangements the supply in some departments was greater at the end of the fighting than at the beginning. The production of ammunition has quadrupled since the formation of the Ministry. One branch has increased thirty fold.

RUSSIA.

Heavy Fighting.

German Attacks Repulsed.

LONDON, October 22.

PETROGRAD.—Heavy fighting has developed on Olvi plateau, half way between Mitau and Riga, dominating the marshy lands on both sides of the railway. A communique records the repulse of five German attacks under cover of gas in this region, where cannonading is incessant. There is a lull on the Dvinsk front. The Russians south of Pripet stormed a series of villages left of the Styr below Rafalovka. Fierce fighting is in progress southeast of Kolki.

An Encouraging Sign.

LAHORE, October 22.

The "Civil and Military Gazette" cables:—

LONDON, October 21st.—The Petrograd correspondent considers it an encouraging sign that the enemy is steadily moving his forces where he will have East Prussia conveniently in the rear.

German Thrust Towards Riga.

LAHORE, October 22.

The "Civil and Military Gazette" cables:—
LONDON, October 21st.—The Petrograd correspondents dwell on the strength of the German thrust towards Riga. Communiques mention fighting at Olai midway between Mitau and Riga and shelling of railway north-west of Friedrichstadt.

The Russians' giant aeroplanes have been bombing the railway eastward of Mitau on the left bank of the Dwina. This section is wooded, hindering a combined advance.

FRANCE.

Futile German Attacks.

LONDON, October 22.

PARIS.—Two further futile German attacks in Artois and very violent bombardments in Champagne are the features of the communique. The Germans are particularly cannonading the districts of Tahure and Mesnil. The French guns have responded with blanketing fire which has been observed to be very effective against German batteries and trenches.

Serious Loss of French Ambulances.

LAHORE, October 22.

The "Civil and Military Gazette" cables:—
LONDON, October 21st.—The French Relief Fund announces that fifty fully equipped ambulances presented to the French Government have been lost, the vessels conveying them being submarined.

Nothing Important.

LONDON, October 22.

PARIS.—A communique states that nothing important has occurred on the whole front.

AFRICA.

South African Elections.

Botha's Return Assured.

LONDON, October 22.

Twenty seven results in the South African elections are still not known but general Botha with the Unionist

TELEGRAMS.

is assured of a safe Majority. The Bothites hold thirty seven seats, Unionists thirty six, Hertzogites twenty one, Labour four, and Independents five, of whom four are supporters of General Botha. The Majority of the outstanding twenty seven constituencies are expected to favour General Botha.

General Botha Elected.

CAPETOWN.—General Botha has been elected for Losberg.

GERMANY.

German Fear of British Submarines.

LAHORE, October 22.

The "Civil and Military Gazette" cables:—
The Central News Amsterdam correspondent says a number of German vessels have been detained at Libau because British submarines have been sighted.

TURKEY.

Mining Operations in Dardanelles.

Turks Blow Up Their Own Trenches.

LONDON, October 22.

The Commander in the Dardanelles reports that nothing noteworthy has occurred during the past week except for the mining activity. The Turks exploded a mine at Hill Sixty, but it was beneath their own lines. Much damage was done to their own trenches, but none to ours. Elsewhere they exploded a mine under our trenches. The garrison had already withdrawn, but the miners were buried. It was thought that they were lost, but three days later they dug themselves out little worse for their ordeal.

SERBIA.

A Bulgarian Claim. Servians Confident.

LONDON, October 22.

ATHENS.—Bulgaria semi-officially claims to have entered the Macedonian towns of Isatip and Radovisht. This is very interesting as showing that the main Bulgarian thrust is towards North Greece and against the advance of the Allies. Probably the Bulgarians are aiming more at occupying Macedonia than joining up with the Austrians and Germans. The Serbians express confidence that they can resist till the arrival of the allies.

ITALY.

Italy and Germany. Question of their Relations.

LAHORE, October 22.

The "Civil and Military Gazette" cables:—
LONDON, Oct 21th.—Italy's declaration of war on Bulgaria on the ground that the latter is warring with Italy's allies raises the question of Italio-German relations. The Rome correspondent of the "Times" suggests that the declaration may result in clearing up an increasingly unpopular situation.

Further Italian Success.

LONDON, October 22.

ROME.—A communique states that the Italians have had further success on the Tyrol-Trentino front and stormed the fortified mounts of Meano and Setole in Guicicaria and Sugana Valleys respectively. They destroyed entanglements and exploded mine-fields in Dordevole and Falsolego districts preparatory to further attacks.

SWEEDEN.

Swedish Submarine Fired at Mistaken for British Submarine.

LONDON, October 22.

COPENHAGEN.—A German submarine fired at a Swedish submarine off Ystad, mistaking it for a British submarine. The Mate was seriously and a sailor slightly wounded. A Swedish squadron has gone to Ystad.

STOCKHOLM.—It was an armed German trawler and not submarine which attacked the Swedish submarine. The latter was accompanied by a repairship.

HOLLAND.

The "Koningin Emma" Mined. Survivors' Account of the Explosion.

COLOMBO, October 22.

From accounts of survivors of the Dutch mail steamer "Koningin Emma," which was reported as having struck a mine in the English Channel, it appears the steamer left Deal for Amsterdam at 5 A. M., in finest weather on the 22nd last month, and at ten minutes to ten the ship was steaming at full speed. The English pilot had left quarter of an hour earlier, when a terrible crash was heard, immediately followed by a heavy explosion which hurled everything in the forepart of the ship into the air. One of the crew states that two derricks weighing two tons each were hurled into the air and fell with a terrific crash on the deck. The passengers hurried up on the deck, and seven minutes after the accident the boats were launched. Various vessels in the neighbourhood, including a British torpedo boat, destroyers and "Batavier IV" came on the scene. The people were picked up by the British destroyer and transferred to the "Kambangan". Only a few passengers had saved any luggage. The ship's papers were saved, and also cash and valuables on board. Captain Bratt returned to the ship with the crew and saved as much as mail as possible, though twenty bags were lost. The entire cargo consisting of maize, coffee, tobacco, tea, rubber, etc., was lost. The ship was subsequently towed up the Thames, but latter she capsized and sunk near Shipwash Sands.

జాబులు

I

శ్రీ శ్యామలా ధర్మపాతశాల

అయ్యో,

ఈ నెల 18 క తేదీ సోమవారమున కృష్ణాజిల్లా నుండి వాడ తాలూకా యలవర్తి గ్రామమునకు యారంభం దిత శ్రీ శ్యామలా ధర్మపాతశాలకు బాల, బాలికల యానవృత్తి దికిని తేజము పరిశ్రమలను బహుమానోత్సవము మహానాటి యుజ్జ. ఆర్. వాసుదేవరాయలు పోలీసు యుజ్జ సైక్లరువారి యాధిపత్యము క్రింద నేత్రానందముగా జరిగినది. ప్రేక్షకులెక్కువగా విచ్చేసిరి. ఉదయమున చట్టపట్టె, చెరుగును, పగు గత్తులు, కాళ్లు కట్టి పగుగత్తులు, త్రాడులాగులు మొదలగు నవియున్ను, సామకాలము పుస్తకములు, మారము ఉడుకుట, ఎత్తుకునుట, సుమలగో కట్టి పగుగత్తులందుట, కట్ట సహాయము చేయుటలు, బేట్ మొట్టక ఆరు కందుకభేదము మొదలగునవి జరుపబడెను. ఇట్టి పరిశ్రమలు పట్టణములలో నుండు పెద్ద పెద్ద కళాశాలలలో గావించుట తలుచుగా మాచుచుంటిమి. కాని ఇట్టి ప్రయత్నములలో బాలర కింత ప్రోత్సాహము కలిగించుట విగూఢ, కవిగూఢ ముందలేదు. పతి బాలరైనను యిట్టి మాతనోద్యమమునం దిందుకయ్యెను జడియక, వారు గావించిన వ్యామోహములను తాము కమితానందముగా నున్నది. నెలపుదినులలో సహితము కమకాలమును పిల్లలయుత్సాహమునకై వియోగించి స్వాగత్యగమున జూపించిన ఉపాధ్యాయులును, వీరికి తమ పోలితనముగా గావించిన మానేజరున్ను, కడుంగడు నందనీయులు. పోలితనమున్ను బాలరను పోలితనమునది కడు శ్రద్ధ తీసికొనునట్లు ఉపాధ్యాయుల కిచ్చగింపించుటను, చుట్టు ప్రక్కల నాలుగైదు గ్రామముల బాలర కుచిత్తుగ విద్య నేర్పించుటను గాతశాలను స్థాపించిన శ్రీ శ్యామలాధర్మపాతశాలికి యీ మోసంకుటను సర్వేశ్వరుని పొత్తింపుచున్న వాడ.

II

గ్రామోద్యోగుల దురవస్థలు.

అయ్యో,

గ్రామోద్యోగుల వారసత్వపు హక్కులను దొంగించుటకు దొరతనమునా రాజీవనాపరలై యున్నారని ఆంధ్రపత్రికమున ప్రాసిత ప్రకటనలు మిక్కిలి వివాదమున గలుగజేయుచున్నవి. ఇట్టి మహాకారమున కార్యము వీరలయెడ గావించుటకు వీర లీనినయును ఆసలు ఆలోచనలోకి దెచ్చిన సహాత్ములయెడల నెట్టి మందగంబుల గావించి యుండినో గదా! మానాభిమానములు ఇప్పుడెందుమాటా తెన్ని తిట్లు తిడుచున్న పుట్టికి సహించును, తమ స్వబుద్ధికియు ఆధికారుల సప్తము నిమిత్తములకే చాలక భాధపడును, కొరతమునా ఆసలు రాబడి పములతో సహా దెలియపరచును, వీరు మిక్కిలి ఓమిగో తమ కార్యముల నిర్వర్తించుచుంటు యీ గొప్ప మూర్ఖుల శక్తిగలిగిన వారసత్వపుకు నూడుంటు రాతి మోసువేతనే గదా! నివ్యాసక్తికి యూసుకొంటే పకక్షులనును సుమతము కృతార్థ యువకారు నూడ యీ స్వల్పజీతముల గలిగింపక యీ మూర్ఖులములచేరట యీ వారసత్వమును గొప్ప ఫలములందు గలిగిన గాచితేనే గదా! అట్టి తరతరములనుండి రంకెగారంప గ్యా యుధునించుచుండిన యీ ఫల వృక్షమును దొరతనమునా గొక్క గొడ్డలి పెట్టుచే నేల నూర్చుచును యెవ్వరును పృథ్వునుండు నూడ గని యూడన, పోలితాలూకా గ్రామోద్యోగులుగూడ నొకదో సమాజేశము యీ యిక్కట్లుల దొరతనమువారికి సంఘీభావముగా దెలియపరచిన యెడల వారును అట్టి మహాకారమును గావించునని నాన దోచదు. కాన నో గ్రామోద్యోగులారా, 11-10-15 తేదీ ఆంధ్ర పత్రికమునకు రెండవతేదీని ప్రియ రింపబడిన ద్రాక్షారామునసలకరంబుల మీటింగునల గాక తమ తేమయు మీటింగున పోతుల సంతయుంపక నా హాటుగా మీయోగు బాగుల చచ్చుచున్నో అట్టి విన్నపము ను వినదు పూర్వకముగా దొరతనమునాకి అర్పించుకొనును. అట్లు మీటింగున హాటరుటలను మీ కష్టముల దెలియపరచుకొనుటలను మీకేమియు హాతేదు. దొరతనముగా ప్రియ లకష్టముల వారిల దెలిసికొని నారికి సదుపాయము చేయుటయే. కాన మీరందరు త్వరగా సమాజేశపును. ఫలప్రభువును నిలుపుకొనును. అందలి ఫలముల నింకయు చిరకాలము మీ రనుభవించుచుండును గాత!

రామచంద్రపురం. వి. రామచంద్రరావు.

III

తిక్కన విద్యార్థులచుము, గుంటూరు.

అయ్యో,

గొప్ప తెలుగుకవియై, పెద్ద పేరుగాంచి, కవులలో ఆసమాంధై, భారతమున తెగించిన తిక్కన సోమయాజుగారి జన్మస్థానము గుంటూరు పట్టణము. అట్టి మహాభావుల చరిత్రమును మనము నానాటికి మతీదిహపుచున్నామన్న అతి శయోక్తి కానేరదు. అట్టి మహాభావులపేర భావకమును కొనుటకు ఈ పట్టణమున పోలికనుంటూరు అను పేరుగా వారిపేర ఒక విద్యార్థులచుము 1913 సంవత్సరము మార్చి నెలలో స్థాపింపబడింది. అందులో ఒక పుస్తక భాండా గారమునూడ పెట్టెలవడినది. ఇప్పటికి దానిలో నుండు 600 గ్రంథములున్నవి. అందు 251 మాత్రమే తెలుగు గ్రంథములు. వీనిని మాత్రమే యీ నిలయమునా ప్రియంబాదించి గలిగిరి. తెలుగు ఇంగ్లీషు దినపత్రికలను మాంపత్రికలను తెప్పించుచున్నాను. భాండా గారమున వృద్ధి చేయవలెనని వీరి యుద్దేశము సామధ్యుల విద్యార్థులకు యీ నిలయమునా ఒక ధర్మ రాత్రి పాతశాలను నిలయమునకై స్వరలెని యత్నుత్సాహముతో శ్రమపడుచున్నాను. పాతశాల యే రాటుకుతు భాండా గారాభివృద్ధికి దబ్బుకొరకు గడచిన దసరా దినములలో నింటిటికి వెళ్ల వుకూకూలై వావావూరంతయు దిగిరి. వారు దుర్లభముల మాత్రమే వసులుచేసు గలిగిరట. కొందలు పెద్దలు, ఉపాధ్యాయులు విద్యార్థులు, ఉపాధ్యాయులు, ఆతిక్తనపేర విన్నూత్రమునే వెల్లెవారిని సంతోష పెట్టి వానికి తోచినది వెంటనే యిచ్చి వారు చేయు విని మంచి పని యీ ప్రోత్సాహపరచిరట. గొప్ప గొప్ప చతువులు చదివి పెద్ద పెద్ద యువ్యోగముల చేసిన కొందరు మహాభువను. వారికి ఈ పేర చాలదు. అంతకుండు పెద్దమాట ఏదైనను నుదయోగించుక మనన నామకోచవచ్చుది. "ఈ సమాజ సేవకు ఆమర పేర ఇదిరకే చాల నిలయముజున్నది. రాత్రి పాతశాలలవల లాభమేమి? కూర్చు చతువుకొనిన యెడల ఎత్తున కూర్చి యుడిగెదను. మనము విద్యుతో వెల్లి పాలములలో పుడేసి కొరతలను, చతువు చతువు ఆవి వారలను సాగుచేయు చున్నాను" అని యుగిరట.

ఆహ! ఎంత ఆలోచన! ఎంత స్వాగత్యము! మన నిమిత్తమై యెవరును లేవకండ అనగ క్రొక్కరలెని వారి యభిప్రాయము కాదో ఓ మూధ్రమాతా! నీటిట్టి కుమారులను కలిగి యుడియు మారుమారుల మేరా! వారల మనస్సు మరల్చి చూచి ప్రోవల పెట్టరాదా! కొందరు వైశ్యభామముల విద్యార్థులూ తెలియక లేక మతొరులేతకో యిప్పుడు కష్టములేక వాకే సామకాదు అయిన సామకాదు లేవని యుగ తాళకుచు లేవని చెప్పరట. ఆ యిలేకని చెప్పుటకుండు మనస్సులేదని చెప్పరాదా? బోగలు మేళలు కలిస మనస్సు తూకుతో కుదురుకు. ధనమా! నీలో ఎంత మగితు యున్నది! ఆంధ్ర విద్యార్థులారా! మీరందర మీర యూలూరు రాత్రి పాతశాలలకుండి, భాండా గారముల నేర్పరచి, ఏర్పరచి నారలకు సహాయముచేసి, పట్టుటలను స్వాగత్యమును, విజయ నమాకృతేశాభి మానమున కలిగి విద్యార్థులకు ఆంధ్రులకు విద్యకొనంగి ఆంధ్రదేశాభి మానుకో సమైక్య మతీయొకటి లేదని బోధించి ఆంధ్రదేశమును మంచి పీఠిగానికి తెంచు. ఒక యూధ్రును.

శ్రీరామభక్తజనసభ, కార్యకర్తల గుంటూరు సరస్వతీమందిరము నెల 20 తేదీ ఆంధ్రము శ్రీరామభక్తాభిషేకమునకును ఈ గ్రంథ నిరంపడినది జరుగుచున్నది ఉదయం 2 మొదలు 3 వరకు శ్రీశాంతి గారు స్వామి వారి అభిషేకము; ౫ ౧౦ మొ ౧౨ వా) వ్యాఖ్యానంకర్తూ, మధ్యాహ్నము ౫ ౩ మొ ౬ వరకు మ. రా. శ్రీ వారి కొలను నువ్వాగావువారి మూర్తికర్తూ క్రింద సభకు శ్రీ రామామానీశులరున్న ఉపద్యోగింపబడును. రాత్రి ౧౦ ౨ మొ ౧౦ వరకు పట్టాభిషేకమునకును ముగ్గు గాంధీ కైంకర్యములు జరుపబడును.

కావలెను.

జులైను యున్న సరకులకు అమ్మింప విజెయిలగు గుత్తగాకొను వస్త్రములను గాతలె. శ్రీనివాస గామయగిన ములను తెలియగోతువారు 0-4-0 బిల్లులను వేల్చి బారకలె. దిమ్మాయయలో ఆపరేటివ్ ఏజెన్సీ నువరాను.

శ్రీ శ్రీ రీతిని అనుసరించి చేయుటచేసి. కామినియా ఆయిర్ రిజిస్టరు

ఏ శ్రీలకు తమకెంట్రుకలు నుందరముగా ఉంచుకోవలెనని, రాలిపోవుచున్నానని, బహుమతి దొరకకు నూనెలనుచాడనూడను. ఎంచుకొన తెంట్రుకలు ఈ కారణము వల్ల రాలిపోవుచున్నవో అని తెలియదాని రియారుచేయుచున్నాను. ఈ కారణం శ్రీల ఆలోచించవలయును. ఈ కామినియా నె మూలలనుండి చూడక సంకోభన ప్రకారము రియారుచేయుచున్నది. ఈమానె కెంట్రుకలను రాబ్బు పురుగును కలిపితేయును. దాని వలన కెంట్రుకలు రాలక తిగి వెరుగుచుండును. ఈమానె కెంట్రుకలను పట్టుకలె నున్నక తేసి మెదడును చల్లగానుంచుచున్నది. ఈమానె విద్యార్థులకు ఒక వరదూకమైయున్నది. ఊరుపేట తెలియని యెంట్రుకల పట్టుకలె నూనెగూడ కామినియా తెలుసు తెలిసియున్నది. దానిని తెలియనివాడొక్కఁడునులేదు. అది కెంట్రుకలను నిగిగిలానునట్టి సహజమునకై పట్టుకలె నూనె కలిగించి కెరెన్సునకు చూడపుట్టింది మెదటికి శ్రీ శ్రీ పూవున్నా మిక్కిలి ఇంపము నూనెనుమిక్కిలుటగా గలిగి యుండును. ఇది అన్నిటికంటె ఎత్తునను పురుపుట్టి మెదడునకుండు ఒక బంగారుపతకమును, ఆలమోదాన పుష్పవర్షనకుండు ఒక యోగ్యతా పతకయు కౌసంగియున్నాను. మతీయొ మెదడుకోరయే మేళలని యోగ్యతా పాక్ష్యములు నూడ కచ్చుచున్నవి. కామినియా తెలుసు కెంట్రుకలను చూడక పోషించుచు అరకాస్తాపు

పంపయ్యెను. ఒకసారి ఉత్తయోగింపనగింకతా త్రవ్వకలకొకటి లైలును ఇవాళ గా పంపయ్యెను. కెంట్రుక 1-కి రూ 1-0-0 నూనెపూరు 2-10-0 వి. పి. అర్జును జేత. (ప్రతి బిల్లును గామినియా దొరకును.) సోపిషెంటు:- ఆర్గో ఇండియన్ డ్రగ్ అల్స్ కెమిల్ కంపెనీ, నె. 153 హామా మిరెన, బొంబయి చుదాను ఏజెంట్:- మేకా పురలో త్రిపు మూర్తి వాణిజ్య, చై. గామినియా, భూమిగిరిగూడు, మద్రాస్

నల్లులను పోమలను నశింపజేయునది

కాటోల్ పాదరు.

నల్లులు, చీమలు, ఈగలు, చిమ్మటలు మున్నగు క్రిముల బుట్టించు పురుగులను నశింపజేయును. కేజ్ 1-కి ఆ. 0-5-0

కాటోలు వత్తులు

దోమలను, ఈగలను నశింపజేయును పారదోలును

240 కట్టులకు పెట్టె 1-కి ఆ 12

మీ ఆరోగ్యదాతములకు చీమలును, పడక బొడ్డుయూను నల్లులును, దోమలును, పుస్తక పేజీలను చిమ్మటలనుండి కాపాడును

పేగు, బ్రెస్టుయిడ్ వలెయూగోగములు రావడ కారణము నిన్ను కాపాడుచుండును. ఒకసారి ప్రయత్నించినవారు అనేక నిమిషముల ముడత నేరక. అనేక వస్తుప్రదర్శనములయందు అనేక బంగారపతకములను గొప్ప లాభములను పొందిన వి. అఖిలు అందు కంపెనీ, పి. సాక, జె. హె. వా. వే. గా. వే. గు. వి. వి. పాతపాక్ష్యములు మూర్తియూరులగు గాత అర్పణాదీ గురిక నుండును. కల్లెయార్లనుండి వా) యుగల తమ చిరకాల హాట్టు, కల్లె, విడికిగా వా) ముంచవలయును.

సోమ ఏజెన్సీ:- టి. హావతిండు, చైనాబాబు రోడ్డు, మునరాను.

16/286

తీర్చివేసే షరతుగల ఇండియా గవర్నమెంటువారి బుణము.

జనులు పోస్టాఫీసు ద్వారా పైకమును చెల్లించే విషయములో షరతులను గుఱించిన నోటీసు.

గవర్నమెంటువారు ఈసంవత్సరపు బుణమును నూటికి 4 చొప్పున వడ్డీ యిచ్చే షరతుమీద ఒక క్రొత్త పద్ధతి ప్రకారము తీయచున్నారు. ఇది 1923 వ సంవత్సరము నవంబరు నెల గడువు దాటకుండ రూపాదాగా తీర్చివేయబడును. కాని గవర్నమెంటువారికి ఇష్టమైన యెడల దానిని 1920 వ సంవత్సరము అక్టోబరు తర్వాత ఎప్పుడైనను తీర్చివేయవచ్చును.

2. కలకత్తా, మదరాసు, బొంబాయి నగరములలోను ఇతర ముఖ్య ప్రదేశములందును మామూలు పద్ధతి ప్రకారము దరఖాస్తులమీద 4½ కోట్లరూపాయల బుణము ఇదివరకే తీయబడినది. అంతటితో ఆ బుణము నిలువబడినది. కాని యిదిగాక, కొద్దికొద్ది మొత్తములుగా బుణమును ఈయ గోరువారు సేవింగ్సు బ్యాంకింగు చేయు మిక్కిలి సమీపమునందున్న పోస్టాఫీసు ద్వారా సదరు (బుణమున) పైకము కట్టుటకుగాను వారికి వశ్యముగా విలుకలుగ జేయబడినది. వారు సేవింగ్సు బ్యాంకింగు పైకము కట్టుచుండువా రైనను కాకున్నను ఇట్లు (బుణమునకై) పైకము కట్టవచ్చును.

పైకముకట్టుట ఎట్లు.

3. పోస్టాఫీసు ద్వారా అక్టోబరు 30 వ తేదీగా ఎప్పుడైనను దరఖాస్తులు చేయవచ్చును.

4. పూర్వవందలు గల రూపాయల మొత్తమునకు దరఖాస్తులు చేసికోవచ్చును; కాని ఆ మొత్తము ఒకనంద రూపాయలకు తక్కువగా ఉండగూడదు. మతయు ఏయొక్క దరఖాస్తు దారుని విషయమున నైనను రూ. 5,000 లకు మించును గూడదు.

షరతు—ఒక దరఖాస్తుదారుడు ఇదివరకే నూటికి 8½ వడ్డీ పొందిన నోట్లు పోస్టాఫీసు ద్వారా పుచ్చుకొని యున్న వాడైనను ఇప్పుడు అతడు రూ. 5,000 వరకు క్రొత్త బుణమునకు దరఖాస్తు పెట్టుకోవచ్చును.

5. దరఖాస్తు పెట్టుకొన గోరేనునిషి ఈ కింది సమూహాను పూర్తిచేయవలెను. ఈ సమూహా సేవింగ్సు బ్యాంకింగు చేయు ప్రతిపోస్టాఫీసు వద్దను కూడ దొరుకును. అప్పుడే, అతడు ఎంత మొత్తమునకై దరఖాస్తు పెట్టుకొనునో అది పూర్తిగా చెల్లించవలయును. ఈకార్యము నిమిత్తము అతడు సేవింగ్సు బ్యాంకింగులో సొమ్ము నిల్వగలవాడైనయెడల సేవింగ్సు బ్యాంకింగు లెక్కలో తనపేరుకు ఉన్న పైకమును వినియోగించ వచ్చును, లేదా తిన్నగా రొక్కరూపముగానే (దరఖాస్తు మొత్తమును) చెల్లించవచ్చును. దరఖాస్తుదారుడు స్వయముగా పోస్టాఫీసుకు వెళ్లవచ్చును. లేదా తన మనసిని కంకవచ్చును. ఇట్లు చెల్లించిన మొత్తము లన్నింటికీ రసీదులు ఇయ్యబడును.

6. దరఖాస్తుదారుడు చెల్లించే ప్రతిరూ. 100 నును ఆ మొత్తపు గవర్నమెంటు ప్రామిసరీ నోట్లు అతనికి యివ్వబడును.

ప్రామిసరీ నోట్లు ఎవరివద్ద ఉంచుకోవలసినది.

7. ఆ ప్రామిసరీ నోట్లను దరఖాస్తుదారుడు తనవద్దనే ఉంచుకొన వచ్చును. లేదా అంతకంటె మేలని తనకు నోచినయెడల తన తరపున పోస్టాఫీసు అధికారులవద్దనే వానిని ఉంచుకోవచ్చును. దరఖాస్తు సమూహాను పూర్తిచేయునపుడు ఈ రెండుపద్ధతులలో ఏది తనకు ఇష్టమోదానిలో తెలుప

వలయును. ఆనోట్లను తనయొద్దనే అతడు ఉంచుకొనగోరునెడల అవి అతనికి అందజేయుటకు ఎప్పుడు సిద్ధముగానుండునో పోస్టాఫీసువారు అతనికి తెలియజేయుదురు; అతడు స్వయముగావచ్చి హాజరైనయెడల అవి అతనికి అప్పగింపబడును. వానిని పోస్టాఫీసు లోనే ఉంచుకోవలెనని అతడు నిశ్చయించునెడల అతడు స్వయముగా హాజరుకావలసిని దని కోరబడును. కాని అవివచ్చియున్నవనియును అతనితరపున అని (పోస్టాఫీసులో) ఉంచబడి యున్నవనియును సమాచారమును అతనికి పోస్టాఫీసువారు తెలియజేయుదురు. తర్వాత ఒకప్పుడు అతడు ఆనోట్లను తనవద్దనే ఉంచుకోవలెనని కోరేయెడల అప్పుడు అవి అతనికి అప్పగింపబడును.

వడ్డీ చెల్లించుట.

8. సంవత్సరమునకు నూటికి 4 చొప్పున వడ్డీ అర్థ సంవత్సరవారిగా అనగా ప్రతి సంవత్సరము మేసెల 31 వ తేదీన నూటికి 2 ను నవంబరు నెల 30 వ తేదీన నూటికి 2 ను చెల్లించబడును. (దరఖాస్తుదారుడు) పైకముచెల్లించిన తేదీనుండి వచ్చే నవంబరు 30 వ తేదీవరకు గల చిల్లరరోజులకు, అతడు ప్రామిసరీ నోట్లను తనయొద్దనే ఉంచుకొనునెడల అతనికి ఆనోట్లు అప్పగించునపుడు రొక్కముగా చెల్లించబడును; అతడువానిని పోస్టాఫీసు అధికారులవద్ద ఉంచుకొనే యెడల ఈక్రింది పార్గా పుల్ చెప్పియున్న సేవింగ్సు బ్యాంకింగు లెక్కలో ఆపైకము జమకట్టబడును.

దరఖాస్తు సమూహా.

1915 వ సంవత్సరము జూలై నెల 28 వ తేదీ గల ఇండియా గజెటు ఎక్స్ ప్రెస్ ద్వారాలో చేసిన ప్రకటనలో ప్రచురము చేసిన నూటికి నాలుగుచొప్పున వడ్డీగల తీర్చివేసే షరతుగల బుణములో రూపాయల మొత్తమునకై యిందుమూలమున నేను దరఖాస్తు పెట్టుకొనుచున్నాను.

నట్లనులేకుండ (అట్ పార్ గా) నేను దరఖాస్తుపెట్టిన మొత్తమునకు సమానమయిన రూ. _____ ను దీనితో నేను డిపాజిటు చేయుచున్నాను.

నట్లనులేకుండ (అట్ పార్ గా) నేను దరఖాస్తుపెట్టిన మొత్తమునకు సమానమయిన రూ. _____ ను పోస్టాఫీసు సేవింగ్సు బ్యాంకింగులో నాపేరుకు జమయై నిల్వఉన్న మొత్తములోనుండి సిద్ధపరుప గోరుచున్నాను.

నట్లనులేకుండ (అట్ పార్ గా) నేను దరఖాస్తుపెట్టిన మొత్తమునకు సమానమయిన రూ. _____ ను నేను డిపాజిటు చేయుచు ఓగతి మొత్తము అనగా రూ. _____ నాపేరుకు సేవింగ్సు బ్యాంకింగులో నిల్వ ఉన్న మొత్తమునుండి సిద్ధపరుప గోరుచున్నాను.

నాపేరుకు ఏర్పడుపబడిన బుణపు మొత్తము నాతరపున పోస్టు అండు టెలిగ్రాఫుల ఆకౌంటంటు జెనరలుగారిచే ఉంచుకోబడి (దానిమీద) వడ్డీ ఆయాకాలములలో నాపోస్టాఫీసు సేవింగ్సు బ్యాంకింగు లెక్కకు జమకట్టబడవలెనని కోరుచున్నాను.

నాపేరుకు ఏర్పడుపబడిన బుణము మొత్తము ఈక్రింది మొత్తముల ప్రామిసరీ నోట్లుగా నాకు అప్పగించ గోరుచున్నాను.

పేరు _____
వైవిలాసము _____
1915 వ సం॥ _____ తేదీ.

ఇక్కడ ఉన్న సమూహాను కావలయుననిన చించి ఉపయోగపరచుకోవచ్చును.

వ. బట్లర్ వద్ద.
చీఫ్ సెక్రటరీ.

అనవసరమైన క్లాజులను కొట్టి వేయవలెను.

అనవసరమైన క్లాజును కొట్టి వేయవలెను.

“అనంద గ్రంథమాలయందలి ప్రథమకుసుమము”

శ్రీ వాల్మీకి రామాయణము

ఆంధ్ర వచనము.

ఈ ప్రస్తావనము మొత్తము 115 అతిసుందరమైన పటములు ఉన్నది. కొన్నితరులే మిగిలి యుండుటవల్ల శ్రీమదుల్లా శాస్త్రి తెప్పించుకొనవలయును.

బాల, అయోధ్యాకాండములు-గం పాఠశాలకాగితము 1-8 కోడెందు గిట్టుపేరు. 9 సంపుటము 3 ర 0

అరణ్య, కిష్కింధా, సుందరకాండములు-గం పాఠశాలకాగితము 1-8 కోడెందు 9 సంపుటము 3 ర 0 పటములు 3 ర 0

యథాకాండము-మూడుభాగములు, 3 ర పటములు 3 ర 0 లైబ్రరీయెడివల్-గం పాఠశాలకాగితములైన మంతిరచ్యుతమైనకాగితము, బాల, అయోధ్యాకాండములు-గం 0 0

శ్రీరామకాలినర్మయము 0 0 0

ప్రైంథములకు రహితములు ప్రత్యేకము.

ఆర్. వెంకటేశ్వర్ అండు కో,

అనందముద్రాలయము, మద్రాసు.

రిజిస్టరు చేసిన బారెల్ మార్కు

సుపీరియరు లీవరు గడియారము

దీనికి 7 సంవత్సరములు ఉత్తరవాది పత్రం యివ్వబడును.

ఈ గడియారము చాలా కాలము నడిచేటందుకు సీమలో మాకంపె నికాను గట్టితరమైన సామాను లతో చేయబడినది. దీనిలో మా కంపెనేతన్న పీపాయిమాడ్కు చేసియుండును. ఈ సుపీరియరు లీవరు గడియారము మావద్ద తప్ప యితర కంపెనీలలో దొరకదు. యిది సరియైన కాలము చూపు నదియు నిండా సుందరముగను తోరట్టు అద్దపు మారగలదియు.

మాకంపెనేత ఎచ్చటను క్రయము కావుట కొరకే ఈ గడియారములో మాకంపెనేత చేసి తక్కువ ధరకు అమ్ముచున్నాము. మనుషటి వెల రూ. 3-8-0.

ఇప్పటి వెల గొలుసుతోచేరి ,, 8-0-0-0.

విక్టోరియా వాచ్ కంపెనీ, సాకారుపేట, మద్రాసు.

కీర్తి శేషులైన గోపాలకృష్ణ గోఖలేగారి చక్కని

రంగుల చిత్రపటము

ప్రతి 1-కి వెల 0-1-0, 12 ప్రతులకు 0-9-4

వి. పి. ఖర్చులు ప్రత్యేకము.

ఆంధ్రప్రదేశ్ కాకాశాలయము.

రాస్తుబాక్సు నెం 212, మద్రాసు.

ప్రయము లేదు. తపాలాచార్జి లేదు. ముద్రాపత్రమునకు రక్షించు కర్త. ఈగ్రంథము ధన్యంత్రస్వామివారివలన చేయబడిన ఆయుర్వేదశాస్త్రీయ పద్ధతులను ఇమిడి యున్నది. శరీరసంకల్పము కలగజేసికొని యే పనినైనను చేయటకు తగుమైన సామర్థ్యమును పొందగోరు శ్రీ పురుషులు ఈపుస్తకమును అవశ్యము చదువవలయును.

రాజవైద్య నారాయణజీ, కేకవడి,

20, చీనాబజారు రోడ్, మద్రాసు.

గ్యాల్లీ మోటారు పాఠశాల

మోటారుబండ్లు నడుపుటకు, వాటిని కాగుచేయు గణాంక తరీకీయదు నిచ్చుటకు మోటారుబండ్లు ఎట్లు నడుచునో యేదేభాగములు యేదేపనులచేయునో అవి చాచి పోయినపుడు స్వల్పముగాచేయు రిపేరులను యాచుంకముల నెల్ల అభ్యాసపూర్వకముగా ఈపాఠశాలలో, యూరోపియన్ వారపుల నేర్పించబడును. ఇది రెండు మాసములలో నేర్పించి గవర్న మెంటువారివద్దనుంచి లై సెన్సు యిప్పించి పంపబడును. యిందులకు ఫీసు 40 రూపాయలు కట్టవలయును.

క్లాసు నవంబరు మొదటివారమున ప్రారంభింపబడును. రాదలచినవిద్యార్థులు అక్టోబరు నెల 31 తేదీ లోపల 10 రూపాయలు అడ్వాన్సుగా పంపుకొని తన కొకసానమును నిలుపుకొనవలయును. పాఠశాలవిద్యార్థులు కోరినచో నివసించుటకు వా వొసంగబడును. ఈ క్రింద నుదహరించువారికి ప్రాసెస్సును.

గ్యాల్లీ అండ్ కో, బ్రాడ్వే, మద్రాసు

Galley & Co., 149 Broadway, Madras.

స్విడెన్ లో తయారుచేయుచున్న యిదిగవ కనుపరచబడియున్న బోడుకుపాకుల మార్కుగల నిష్కపెట్టెలను తెప్పించుకొనుడు. బజారులో దొరుకగల వాటిలో మంచిది ప్రతి పదిపెట్టెలకు రెండుపెట్టెలయందు రెండు రి రూపాయల నోటు పెట్టబడియున్నది.

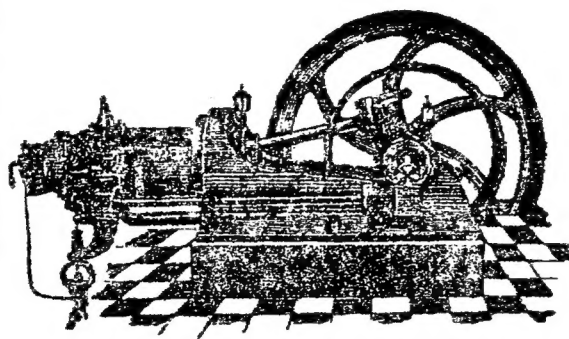
కుపాకీ మందుగుండ్లు నగయిరా సామానుల ధరలకు వెలుపు కట్టి కొరకు వ్రాయుడు.

ఎస్. పి. సారథి అండు కంపెనీ,

181, వై సాబజారురోడ్డు మద్రాసు.

రాబుసన్ సెమిడినేట్ కూడామాయిలు (కిరసనాయిలు) యింజనులు.

3 మొదలు 60 గుట్టములవరకు వలకు స్పేరు సామానులు సహా స్టాకులో ఉంచబడును. గుంటూరు, రాజమండ్రి, పితాపురము, తణుకు, విశాఖపట్టణము, పాలకొల్లు, భీమవరం, కుంభకోణం, తంజావూరు, బళ్లారి, రామ్మడు, కారికాలు, నాగపట్టణము, కోయంబత్తూరు, చెంగల్పట్టు, వగైరా పట్టణములలో, మాయింజనులు తృప్తికరముగను అతి సులభముగను పనిచేయుచున్నవి.

డేవిసాక్స్ ను స్టీము యింజనులు, గ్యాసుయింజనులు, బోయిలర్లు సెంట్రీఫ్యూగలు (నల్లగుల్ల నీళ్ల పంపులు, డాంకి పంపులు, చేతితో మంచుగడ్డ చేయు యంత్రములు, యేలాటి కర్రనైనను గ్యాసుయింజను వగైరాల కుపయోగించు బాగుగామార్పు, రిటార్టులున్న, బియ్యముచేయు మార్పుల పేలర్లు బెల్లింగులు, సాప్టింగులు, ఫ్యాక్టరీలకు కావలసిన అనేక విధములైన సామానులుమావద్ద విరివిగాను, సరసమైన వెలలకున్ను దొరకును. తప్పిలు తెలిసికొనువారు దయచేసి మాకువ్రాయుడు.

ఇండియన్ కామర్సు అండు ఇండస్ట్రీకంపెనీ,

(వాంఛిఅఫీసులు:—బెజవాడ, తంజావూరు.) ఇంజనీయర్లు మెషనరీ వర్తకులు, మద్రాసు

వనోపధి సారసపరిల్లా

ఇది జేమానునందులుట వెత్తురుగడ్డలను మరియు నకల చర్మకోగములను బాగుజేయును. కీళ్లపొట్టు, పాతవాయువుపొట్టు నీరసపట్టు, రక్తవికారములనగలిగిన అన్ని రోగములను దీనివలన నయముగును. ఇదిచర్మమునకు కాంతినికలిగించును. నాడికంకు వులకు పుష్టినికలిగించును. వెత్తురు కుద్దిపజి వృద్ధిజేయును. దీనివలన శరీరమునకు బలము, ఆరోగ్యముకలుగును.

ఒక సీసామందును వాడిన తోడనే శరీరములో నొకవిధమైన మార్పు గనుపించును. రెండు సీసాలు వాడిన తోడనే శరీరము బాగుపడును. సీసా వెల రూ 1-4-0.

కుష్టుకుమందు:—ఇది చర్మమునుపూర్తిగా బాగుజేసి రోగమును కుదుర్చును. భారతమధువల్లి(తాగుటకు మందు) నాగల్గితైలము వైపుతకు మందు. ఈరెండుకసి నెలరోజులకు సరిపోవుమందు 5-0-0.

ప్రాప్తి:— పి. డి. సావంత్, గళక, పనసవాడి, నం. 2, బొంబాయి.

Proprietor P. D. SAVANT Fanaswadi, No. 144 No. 2, Bombay.

మాగాణిభూములకు నీరుపారించు

‘టాన్ గైరో’ను వింపిన నీరుతోడుయంత్రము

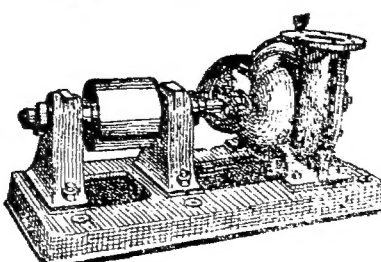
(పంపు) లేదు.

పేరొందిన మధ్యస్థలాపకర్షిత జలాహరణయంత్రము.

ప్రతి “A” పైకి 36 అడుగులవరకు.

గృహపయోగమునకును,

తోటలయందు నీరుపారించుకొనుటకు

చిన్నచిన్న చేయంత్రములును కావల

సినచో కిందిఅడ్రసుకు వ్రాయుడు.

టక్సు అండు కంపెనీ లిమిటెడ్,

ఇంజనీయర్లు, 9 వ్రాడ్వే, మద్రాసు.

ఈ విధముల బహుముతులతో 15 తులములుగల డబ్బీ 1 కి రూ 1-0-0 తపాల ఖర్చులు 0-3-0

రిజిస్ట్రేషన్ చేయబడిన

“శకుంతలా”

వెండుకలు పెరుగు సుగంధ తైలము.

ఇందలి రమణీయము వాసన చెప్పునది గాదు. తలకు చుట్టి చుట్టూనిన ఇరుగు పొరుగు యిండ్లకు కూడా వాసన యును. వెంట్రుకలను పెరుగ నిచ్చును. మెదడునకు చలువ జేయును. కండ్లకు చల్ల దనము నిచ్చును. కొండరు ప్రోత్సాహ పర చివరకు ఈ చమురును స్పెషల్ గా మనో హరముగా వాసన ద్రవ్యముల చేర్చి తయారు చేయించి వేలకొలది డబ్బీలు విక్రయించి యోగ్యతా బ్రతములు పొందియున్నాము.

86 బహుముతుల వివరం:— శ్రీ లతామలలో ధరించు కొప్పుపువ్వు 1, దంతపుడు స్పెల్, ముఖముచూచు అద్దము 1, జర్మను సిల్వరు కాటుకబరికె 1, వాసన సోపుబిళ్ల మంచిపనియము

విరోపాఖండ యుద్ధచరిత్రము

(మొదటిభాగము సిద్ధమైనది.) ధర 8 ఆణాలు మాత్రమే. పోస్టేజి సహా 0-10-0.

ఈ యుద్ధచరిత్రము అందరికి దెలియునట్టి సులభతైలిని తేటతెలుగున వ్రాయబడియున్నది. మా ప్రజలకు వలసే భేదములేక ప్రకటించుకొనుచు, ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రతినిధిరూపముగ ముద్రించిన పుస్తకమిది కాదు. ఇతరులు ప్రపంచసంగ్రామముని లోకమునకు యావత్తు యుద్ధముని విక్రయించు అబద్ధగ్రంథముకాదు. “సజ్జనుగా విరోపాఖండమున” జర్మనీ మొదలగు వారికి గలగు యుద్ధమునంతయు వివరించి వ్రాసియున్నది. ఈ యుద్ధకారణములను అందరు చక్కగా నెరుంగటకు జర్మనీ సామ్రాజ్య మొదలిప్పుటివరకు జరిగినవిషయములందున్నవి. విరోపాఖండము జరుగుటకు గరిష్ఠమైన కారణము తెలుంగగోరువారు ఈ మొదటి భాగమునుండి తెలుపబడిన యీ ప్రకరణముల శ్రద్ధతో జదివితీరవలెను. జర్మనీ, ఫ్రాన్సు, ఆస్ట్రీయా హంగేరీల నిర్మాణము గతశతాబ్దమున విరోపాఖా గలిగిన మార్పులు, జర్మనీ యేకాధిపత్యమును స్థాపించుట, ఇటలీ యేకమత్యమందిన వింతి ఆస్ట్రీయా ఏకాధిపత్యములో మాటుబాటులు జర్మనీ యేకాధిపత్యము ఉచ్చదశకుండుట అధికారివిజృంభణము, రాజువసుదము గ్రేటుబ్రిటన్ జర్మనీయుచేసిన పోటాపోటీలు బాలక్ టర్క్ యుద్ధముల ఫలితములు విరోపా సార్వభౌముల యుద్ధప్రయత్నములు ఆస్ట్రీయా యుగరాజు చంపబడిన వెనుక సార్వభౌముల యుత్తరప్రత్యుత్తరములు సార్వభౌములారంభించిన మహాయుద్ధవిన్యాసములు గలవు. విరోపా చరిత్రము నింతవిపులముగా నిజకారణ సహితముగా నెవరయ నెదివరకు వ్రాయలేదని నొక్కిచెప్పుగలము. పుస్తకమును దీసి చదివినవారి కీ విషయముల సత్వాసత్యములు తెలియును. ఇందులో 30 పేజీలతో చిత్రపటములును, 6 భూగోళపటములును, 120 పుటల విషయము నున్నవి. ఈ పుస్తకమును గోరువారికి వి. పి.ములకమునబంపబడును. వెంట వెంటనే తెలియబాగములు తెలుపవలయును. ఇందులో ఆర్డు పేపరున ముద్రించిన చక్కనిచిత్రములుగలవు. ఇవ్వబడును. చిరునామా:— సుపీరియర్ వాచ్ కంపెనీ, పోస్టు బాక్సు నెం 167, మద్రాసు. ఇ.

TELEGRAPHIC ADDRESS:— "Cotala" Bombay.
Messrs, E. DAFFERN & Co.,
Post Box No. 127, BOMBAY.

టెలిగ్రాఫ్ అడ్రస్:— “కోటాల” బొంబాయి.

మెస్సర్స్ ఇ. డాఫర్న్ & అంసు కంపెనీ.
పోస్టుబాక్సు నెం. 127, బొంబాయి.
ప్రకటన పత్రిక.

ఇందువలన సకల జనులకు తెలియజేయవలయు విషయంగా:—

సీనులించి నచ్చు సుమాన వాత కస్తులకు మేమెక్కరమే కంట్రాక్టుదారులము. చిన్న దుఖాదారులను విధివిధి తిరిగి అమ్మువారును, తామే సీనులించి ఈదుస్తులను రమ్మించి అమ్ముచున్నారను మూలచే మోసపోకును. నూధర ఒక్కటే; తగ్గించి ఇచ్చుటలేదు. ఒక్కవూరి ఒక్కజోకు తగ్గక ఎంతైనను పంపగలము. ప్రతితేలుమీదను మాపేరు గురుతు యుండును. బొంబాయి చేర్చి పట్టణములయందు మావద్దకొని విక్రయించువారు చిన్న వ్యాపారులే గాక మాసరకులు సీనులనుండు మాగిడ్డంగిలోనే ప్యాకింగుచేయబడి ఇక్కడికి వచ్చిన పిమ్మట విక్రయింపబడును.

→* మా ధ ర లు *←

సెం.	హుక్కోటు 1-కి	ఒవర్ కోటు 1కి	హుక్ కోటు 1-కి
రూ. అ. పై.	రూ. అ. పై.	రూ. అ. పై.	
1	0 31 0	1 8 0	0 1 5
2	0 15 0	1 12 0	0 4 6
3	1 4 0	2 0 0	0 5 0
4	1 5 0	2 4 0	0 7 0

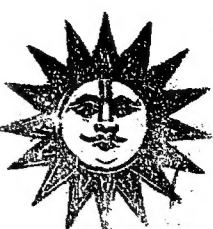
హుక్ కోటు 1-కి శ్రీ లతామల 1కి శ్రీ. ఒవర్ కోటు 1కి

సెం.	హుక్ కోటు 1-కి	ఒవర్ కోటు 1కి	హుక్ కోటు 1-కి
రూ. అ. పై.	రూ. అ. పై.	రూ. అ. పై.	
1	0 10 0	0 4 0	0 10 0
2	0 10 0	0 4 0	0 12 0
3	0 14 0	0 1 0	1 0 0
4	1 0 0	0 12 0	1 2 0

తేలు 1-కి 100 కిలొగ్రాము.

ముందుగా విలువ మొత్తములేదు లేక మూటిలో ఒకభాగ మైనను ఆర్డరులో పంపవలయును. తతిమ్మ మొత్తమును వ్యాల్వాపేయబిల్ పోస్టుద్వారా పనుచి వలసినది. మొదటి, రెండు నెలబర్లపాటు మిక్కిలి సాతవి గాన కొనువారలకు మేము వారిని సిఫార్సు చేయుము. నూటికి రెండున్నరవంతున కరూషన్ ఇచ్చుచుండును. మీ ఏ జంట్లు మూలకముగా మాసరకులు తెప్పించక కావచ్చునది వేరగా తెప్పించుకొని మొదల మీ ఏజంట్లు నెంబరులను మార్చి మిమ్ములకు నష్టపరచి మా కంపెనీకి చెడ్డ మొత్తంపెను.

కుంకుమపువ్వు

పువ్వుమును నిర్మలము నగు కుంకుమపువ్వు మావద్ద దొరుకును. కొనువారు మార్కమా క్కును గమనింపుడు. కరస్పాండెన్సు మొదలగునవి ఇంగ్లీషున వ్రాయవలయును:—
నారాయణ అందు కంపెనీ.
21, హమ్మివీధి, బొంబాయి.

ప్రపంచచరిత్ర

మూడవ సంచిక వెలువడినది.
గ్రంథకర్త:— గ. హరిసర్వోత్తమరావు, ఎం. ఏ.
తైలిసులభము కథలు చదివినట్లు చదువుకొన వచ్చును. బహు ప్రాచీనకాలమునుండి లోకములోని అన్ని దేశములలో జరిగిన సంగతు లిందు వ్రాయబడును. చందాపద్ధతి ఆరుసంచికలకు రూ. 2-0-0 అంచెకూలి లేదు. ప్రవేశ రుసుము లేదు. సిద్ధమయిన సంచికలు పి. పి. గా పంపుదుము. వలయువారు:— ప్రపంచచరిత్రాకార్యాలయము, 145, కాటవీధి, మదరాసు అని వ్రాయుడు.

నూతన రోమసంహారి. బేగంసాహిఫాఫ్.

ఒక కూరి ఉపయోగించుట వలన శేనామందలి య భాగమునయుండు రోమము ను చెడుపులేక కుద్దముగా నుండును. చర్మము యొక్క స్వభావ మెవరంగునుకాంతిని పోగొట్టక జేయు (సోప్) ఇది ఒకటే. వెల రెదిల్లులు నె ట్టే 181-0-0 వి.పి. ఖర్చు 4 అ.

ఇశాం! ఇండియామహిమ ఇశాం!
ఈ పుస్తకమునందు ఇండియా దేశముయొక్క వివర విశేషములను అనేక కావ్యములలోనుండి గ్రహించి లోక తేజమును గోరి ప్రకటించి యున్నాము. ఇండియాదేశములో జన్మించిన ప్రతివనుష్యుడును అనశ్చయముగా జనక వలయును. ఈ పుస్తకమునకు వెలలేదు. తపాలాఖర్చు లేదు.
వైద్యశాస్త్రి ముకేశ్ చందర్ గోవింద్,
ఆలంకరిగ్రామ బే.ప.ధాలయము, 157 బ్రాడ్వే,
96 హంటులోడు, మదరాసు.

ఉమ్మడి - రామయ్య శెట్టి, గురుసామి శెట్టి కంపెనీ,

షరాపు వర్తకులు, మదరాసు ఈస్టు. తంజి విలాసము:— “ఉమ్మడియార్”
ఇందుక్రింద కనువరచినట్టిన్ని ఇతర మైనట్టిన్ని బర్మాసైబలకు తగుమైనటులు ఇమిటేషన్ కెంపులున్ను వైక్రాంతములు వగైరా కమలములున్ను బేడ కానులు అణాకానులున్ను బంగారపు నగలున్ను మైరాలుగల నగలున్ను, పట్టు రుమాళ్లును కావలసి వారు మా కంట్రాగులను తెప్పించుకొని ధరలను తెలుసుకొని మాకు ఉర్దు పంపుదురని ప్రార్థించుచున్నాము.

